

02

2021

35 éves
az Emmaus

ÚJSZŐLŐSKERT

a Kecskeméti Református Egyházközség hírmondója

Főszerkesztő	Bán Magdolna
Szerkesztőbizottság	A Kecskeméti Református Egyházközség Könyvtárának és Levéltárának munkatársai
Munkatársak	Csőszné Pető Krisztina, Farkas Dóra, Fodorné Dr. Ablonczy Margit, Puskás Júlia, Szenes Mártonné Durucz Anna, T. Kabai Virág
Olvasószerkesztő	Kormányosné Makai Eszter
Szerkesztőség	KECSKEMÉTI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG KÖNYVTÁRA ÉS LEVÉLTÁRA 6000 Kecskemét, Szabadság tér 7. Telefon és fax: 76/500-388 • E-mail: konyvtar@krek.hu • Honlap: www.krekbib.hu
Tervező	Kiss Ákos
Fotó	Adamekné Németh Zsófia, Beke Réka, Facebook, Fehérné Nagy Emese, Gulyás Fanni, Juhász Katalin, KEOL, Kovács Levente, Kovácsné Dávid Ilike, Molnár Tamás, Nagy Henrietta, Noszlopi Miklós, Pexels, Pálóczi Károly, Papp Attila, Simonné Bakó Mária, Szilasi Ildikó, Tótné Kovács Erika
Kiadó	KECSKEMÉTI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG 6000 Kecskemét, Szabadság tér 7. Telefon és fax: 76/500-389 • E-mail: hivatal@krek.hu • Honlap: www.krek.hu
Felelős kiadó	Kuti József
Nyomda	PRINT 2000 NYOMDA Nyomda címe: 6000 Kecskemét, Nyomda u. 8. • Telefon: 76/501-240 Fax: 76/501-249 • E-mail: office@print2000.hu Honlap: www.print2000.hu
Címlap	Emmaus ház (fotó: Papp Attila)
Hátlap	A konviktusban készült ételek (fotó: Papp Attila)

ÚJ SZŐLŐSKERT

a Kecskeméti Református Egyházközség hírmondója

IX. évf. 2021. 2. szám

Készült 600 példányban

Főszerkesztői gondolatok

Napok óta töröm a fejem, hogy mivel indítsam ilyen hosszú szünet után főszerkesztői gondolataimat. Kollégáimat kérdezve erről, valamennyien a vidám és örömteli gondolatok papírra vetését javasolták. Csak legyenek pozitív, mondták. Az élet pedig mintha csúfot űzne velem: az utóbbi időben csak rossz és szomorú híreket kapok. És ezek – bevallom – az én optimista habitusomat is meg-megtörik.

Lehangolt vagyok már jó ideje, aminek pontos okát nem tudom. Talán a kedvezőtlen hírek, a hosszú bezártság, esetleg a folyamatosan érkező feladatok vagy a tanévkezdés (pedig nekem „szerencsére” már nem kell iskolába mennem) nyomaszt? Vagy azért kerültem melankolikusabb hangulatba, mert közeleg a születésnapom, és tudom, hogy bizony akármennyire is fáj, de egy évvel idősebb leszek? Lehet, hogy mindez így együtt? Szóval itt állok elkedvetlenedve, tanácstalanul, és próbálok valami biztató gondolatot találni, amellyel ezt az őszi lapszámot az olvasók figyelmébe tudom ajánlani.

Nekem is jutott pihenés, szabadság a nyáron. Persze önkéntelenül is fölvetődik a kérdés: ugyan miért is akart az ember pihenni, amikor az elmúlt évben és az idei tavaszon a járvány miatti home office-ban folyamatosan „pihent”? Azért a nyári szabadság mégiscsak más! Volt részem tengerparti nyaralásban, családi együttlétben; akkor keltem fel, amikor akartam, olvashattam, nézhettem a kedvenc sorozatomat akár reggeltől estig. Ami

mégis a legtöbbet jelentette az egészben, és a legszívesebben emlékszem rá, azok a beszélgetések és a találkozások voltak.

Ilyenkor mindig édesapámra gondolok, aki nagyon szeretett beszélgetni. Naprakész volt a hírek, információk tekintetében. Nemcsak azért, mert reggel a Kossuth rádió Napkelte műsorára ébredt, hanem azért is, mert minden híradót végignézett, sőt az újságokból is tájékozódott. De legjobban annak örült, ha egy szomszédal vagy az orvosával, a patikussal, a bankos hölgyekkel, gyakran egy-egy jó ismerőssel, gyülekezeti taggal összefutott. A népszerűségére igazán a halálát követően döbrentünk rá; hiszen még most is emlegetik, hogy milyen kedves volt; hogy mindig köszönt, érdeklődött, és leállt egy kis tereferére.

Hát kezdem azt érezni, hogy ebben nagyban hasonlítok Rá. Hiszen nekem is a találkozások, beszélgetések, együtt kávézások jelentették a legtöbbet a hosszú bezártság után. Sokszor nem könnyűek ezek a találkozások, de mégis hálásak és jólesőek; hiszen azt látja az ember, hogy nemcsak neki magának van szüksége erre, hanem mások is óhajtják a beszélgetést, az eszmecserét; egyáltalán azt a gesztust, hogy valaki megkérdezze: hogy vagy?

Örömteli, jó dolog, hogy ebben a lapszamban sok ilyen találkozásról, együttlétről tudunk beszámolni, amelyek reményeink szerint a közösség, a gyülekezet lelki épülését, gazdagodását szolgálták, szolgálják.

SZERZŐ KOMÁDI RÓBERT

BÚÚÉK

„...ne igazodjatok e világhoz, hanem változzatok meg értelmetek megújulásával, hogy megítélhessétek, mi az Isten akarata, mi az, ami jó, ami neki tetsző és tökéletes.” (Rm 12,2)

Bizonyára sokak számára ismerős ez a mozaikszó, persze egy kicsit más formában: BÚÚÉK. Ha erre gondolunk eszünkbe jut az újévi jókívánság (boldog új évet kívánok), de keresztyénként a krisztusi köszöntést is fel tudjuk idézni (Bízd újra életed Krisztusra!).

Szeptemberben az iskolakezdés alkalmával üdvözölhetjük így a gyermekeket, szülőket, pe-

dagógusokat. Mégsem elűtés az, amit a címben olvasunk. Nem csak évről évre kezdetünk valami újat, változtathatunk életünkön, változhatunk meg gondolkodásunkban, hozzáállásunkban, hitünkben. Lehet ez egy korszak lezárásakor, vagy új korszak kezdetekor is.

Most, amikor immár több mint másfél esztendeje életünk részévé vált a korlátozás, a félelem, a

távolságtartás, talán itt az ideje, hogy új korszakot nyissunk az életünkben. Ehhez azonban mi magunk kevesek vagyunk. Szükségünk van valakire, aki támogat, segít, utat mutat. Szükségünk van Krisztus jelenlétére. Szükségünk van a megújulásra.

A legfontosabb dolog, amit minden nap megtehetsz, hogy megújítod elmédet Isten Igéjével. Ha ezt jól csinálod, minden más helyére kerül az életedben. Másként fogsz gondolkodni, és másként fogsz cselekedni, ezért más eredményt is érsz el.

Van egy film: Reszkess, Monaco! A főszereplő család megnyeri a lottónyereményt, Monacóba költözik. Megszabadulnak múltjuktól, de ott is megmaradnak régi életmódjuknál: lakóhelyük megváltozott ugyan, de a gondolkodásuk nem.

Isten számunkra is ad új helyzeteket, lehetőségeket, amikor újra és újra végiggondolhatjuk dolgainkat, átértékelhetjük az életünket. Amikor újra és újra, minden nap Rá bízhatjuk magunkat. Ne az legyen a fontos, hogy mások, a világ mit gondol, miben látja a megoldást, hanem az, *„...mi az Isten akarata...”!* (Rm 12,2)

Amikor Pál felszólít, hogy *„...ne igazodjatok e világhoz...”* (Rm 12,2), azzal azt üzeni, hogy ne

azonosuljatok ösztönösen a korszellemmel, amely ritkán szolgálja Isten akaratát, a többség javát és az emberiség hosszútávú jövőjét. Ehelyett változatok meg, formálódjatok át felébredt értelemmel! Tudatosan, alaposan fontoljatok meg mindent, és az Isten mércéje alapján döntsétek el, hogy mi a jó!

Az ösztönösen élő ember azonosul mindazzal, ami őt körülveszi. Magukkal sodorják emberek, tárgyak, ideológiák, szinte csak „történik” vele az élet. Gondolkodás nélkül átveszi, ami körülötte zajlik, legyen az rossz vagy jó.

Pál azt mondja, ébredjétek öntudatra. Ha felébredtek, s mindent az Isten bölcsességének erőterében kezdtek mérlegelni, megértitek a múltatokat, s hogy mit miért tesztek a jelenben. Akkor megváltozik az életetek. Akkor aktívan, hatékonyan élitek az életeteket, nemcsak történik veletek! Aki tudatosan tisztázza az értékrendet, a mércét magában, az alaposan megfontolja döntései és tettei előtt, hogy mi az Istennek tetsző.

Ezért bátran mondjuk egymásnak és magunknak is a címben szereplő mozaiksztót. Bízd újra és újra életed Krisztusra!

Ámen!

Örömmüzenet

„Legyen bátor az ország egész népe – így szól az Úr –, és dolgozzatok, mert én veletek vagyok!” (Hag 2,4b)

„Mert mi Isten szolgálatában állunk...” (IKor 3,9)

Létbátorság. Paul Tillich, a 20. század egyik legnagyobb hatású evangélikus teológusa ezt a címet adta egyik könyvének. Elmerenghetünk ezen a címen, hiszen szokatlan a fülünknek, túl mesterkéltnak is tűnik. Mégis mélységes igazság lakozik benne, hiszen nem kevés bátorság szükséges az emberi élethez. Sokszor meg is torpanunk, mert elfogni érezzük a bátorságunkat. Haggeus próféta kora a fogság utáni kor, a romba dőlt ország és templom újjáépítésének ideje. A visszatért emberek gyakorlatilag ismeretlen terepen, a romokon kénytelenek boldogulni, lehetetlen körülmények között. Miből meríthetnének erőt, ha nem Isten ígéréteiből: „Legyen bátor az ország egész népe..., én veletek vagyok.”

Ismeretlen terepen, lehetetlen körülmények között, betegágyon, félve a jövőtől, erőnk fogytával nagyon ránk fér minden bátorítás. Keressük a kapaszkodókat, a biztos pontot, amely képes lehet megtartani. Vannak kérdéseink – szinte csak azok vannak –, s vágyjuk a továbbblendítő erőt.

„Nincs az a szeretet, amely ne válna segítségé” – írja Tillich. Az Atya szeretete ilyen: Krisztus élete értünk, amely azóta is naponként tanítja a közeli, elfogadó, megtartó szeretet. A miénk, ha elfogadjuk. Az életünk, létezésünk egészében, és még azon is túl. Abban az országban, ahol ő készített helyet számunkra. Ezzel az örömmüzenettel és Varga Gyöngyi¹ soraival kérem Isten áldását gyülekezetünkre.

„Az Élet Istene adjon neked
minden napra elegendő belső békét,
szeretetet azoktól, akik fontosak neked (...)
Az élet Istene maradjon veled,
legyen mindig egészen közel
hozzád a szíved mélyén.

Ajándékozzon meg bátorító találkozásokkal,
főlemelő pillanatokkal,
a lélek szabadságának élményeivel.
Járj utadon bölcs és derűs szívvel,
és Isten áldásai kísérjenek.”

■ Forrás: *Örömmüzenet: Lelki útravaló az év minden napjára*. Budapest, Luther Kiadó, 2020. 371-372 p.

¹ Dr. Varga Gyöngyi az Evangélikus Hittudományi Egyetem Ószövetségi tanszékén tanít. A kezdetektől tagja a Magyarországi Teológusnők Ökumenikus Egyesületének. Lelkészneként és tanárként nagyon fontosnak tartja a Biblia üzenetének női olvasatát.

Egyszerűen élni

Egyáltalán nem kell tökéletesnek lennem az életben.
Azt teszem, ami az erőmből kitelik.
De a gyengeségeimmel is Isten kezében vagyok.
Isten nem fog elengedni.

Az őszi kezdete arra ösztönöz,
hogy elengedjünk sok külső dolgot,
hogy fellélegezhessen a lelkünk.
Életünk szüntelen keletkezés és elmúlás,
elengedés és újjászületés.
Aki képes elengedni,
az önmagát nyeri el cserébe.

Mindenkinek van bőven oka hálásnak lenni.
Nem pusztán azért vagyok hálás,
amit Isten nekem ajándékozott,
hanem azokért az emberekért is,
akiket nekem ajándékozott, és azokért is,
akiknek sok olyan tulajdonságot adott,
amit én nem találok meg magamban.
Nem kell, hogy minden meglegyen bennem.
Szép, ha másban megcsodálhatok
valami olyat, ami belőlem hiányzik.

Fotó: pexels.com, David Bartus

■ Anselm Grün (1945 -) német bencés szerzetes, író. *Idézetek Egyszerűen élni* (Szeged, 2019) című művéből.

ANSELM GRÜN

Énekmagyarázatok református énekeinkhez

A 128. zsoltár a földi boldogságot tárja elénk:

„Boldog az ember nyilván, ki az Istent féli, ő utáiban járván, ösvényit kedveli. Mert magadat táplálod kezed munkájával, Isten megáldja dolgod, lát jó állapottal. ... Meglátod gyermekidet te asztalod körül, renddel, mint olajvesszőt, kiben szíved örül. Ez igen szép ajándék, mit az Isten enged az őbenne hívőknek, akiket ő szeret. És végre ... a Sionnak csudálad nagy szép békességit.”

A boldogság receptje: Isten engedelmes gyermekeként Isten ad értékes, értelmes, nekünk készített feladatokat, amik a földi léthez szükséges javakat, értékeket biztosítják. Életünk lelki-szellemi értékeit, javait pedig örömmel továbbadhatjuk testi-lelki gyermekeinknek. Így lényegünk, Isten szeretete, áldásai másokban utánunk is tovább élnek. Ez igen szép ajándék Istentől gyermekeinek, nekünk, akik végül Isten örök békességének is részesei leszünk. Hát ebben élni, ez a boldogság.

A 208. dicséret kevésbé ismert énekünk:

„Uram, bűneink soksága érdemli haragodat, méltók vagyunk, hogy ellenünk, szent Istenünk, felemeld ostorodat. ... Szánj meg, Uram, ily ügyünkben S megtértünkben függeszd fel ostorodat. Ó, hajtson hozzánk békére Fiad vére, s felejtsd el haragodat. ... Uram, végy minket kedvedbe, szerelmedbe, s vigasztald meg szívünket. Tőlünk soha ne maradj el, se ne hagyj el, hanem fogjad kezünket.”

Isten tudja, hogy milyen a szívünk, az életünk; számára nem akadály a sötétség vagy a takargatott rúttság. Mi viszont nem látjuk, amit nem akarunk, ami a szívüinktől messze van. Isten adhat látó, értő, engedelmes szívet. Nekünk fontos meglátnunk, hogy Isten nem haragudni, ostorozni akar – bár megérdemelnénk –, hanem vigasztalni, továbblépni, segítségül lenni. A kezünket fogni és vezetni, hogy a helyes úton járjunk. Szeretetébe, jókedvébe akar fogadni, mert erre szánt mindannyiunkat. Jézusért, hogy mi is ott legyünk velük – örökké.

A Magyar Református Énekeskönyvben található zsoltárokból és dicséretekből választott részek és az ahhoz készült magyarázatok a Reményforrás Bibliakör tagjai számára készültek, amelyeket a vírushelyzet alatt online kapnak meg biztatásul. Az énekekhez készült magyarázatok Tóthné Krajner Etelka és Nagy Ágnes készítették.

SZERZŐ JUHÁSZ KATALIN

Kirakat

Június van. Hiába bömböl zene, gyerekzsivaj uralja a Főteret. Az emlékmű határtalan jókedv martaléka lett – mint csúszda sokkal izgalmasabb. Fáradt napsütés a város szürke levegőjén át. Jó a gondolatnélküliség állapotában létezni, ami hajszálynyra van az ürességtől. Érzékelhető-e az a határ, amikor a „mennyit kell még aludni, hogy...” kezdetű mondatok „mikor lesz már vége” kérdéssé alakulnak? Ebéd után vagyok. Rohantam, ahogy máskor is. Hova?! Vége a tanévnek.

Egész évben nem álltam meg a kirakatnál. Mellettem a kerekesszékes fiatalember szintén nézelődik. Fiatal és egészen jóképű. Félnék. Zavarban van. Kerüljük egymás tekintetét. Eszembe jut Peti...a fájdalom, a meg nem született gyerekei Évával... Kerekesszékekben toltam apámat is, a kórházban. Évekig nem beszélgettünk egymással. Bőre fakó volt a mérgektől. Hiába, a kattogó gépek sem tudták már tisztára mosni. Megbénított a szag, ami körülengte. Nem tudtam elmondani neki, hogy mennyire szerettem, mikor régen mesét olvasott. Sámclin ültünk mellette a húgommal. Akkoriban együtt jártuk az erdőt. Tudta, melyik tisztáson terem számóca, és hol lehet a barackillatú rókaagombával megrakni a kosarat. Aztán valami hosszú évekre elromlott. Véglegesen. Úgy hittem akkor. De ott, a székében ülve mindez már nem számított...Már tudom, hogy nem mindig kellenek szavak...

A sarkon feltűnik egy másik kerekesszék. Fiatal lány manőverez a járókelők között. Melegbarna haja lebben utána. Tekintetünk találkozik egy pillanatra. Valahonnan ismerhet?... Amint a kirakat elé ér, megpördül járművével, és a két szék egygyé olvad... A szerelmespár körül felizzik a levegő, és csak emelkedünk egyre magasabbra és magasabbra....

Interjú Hodánics Tamás kórházlelkésszel

Négyszemközt rovatunkban úgy gondoltuk, hogy új interjúalanyokat keresünk 2021-től, lezárva az általános iskolai hitoktatókkal készült sorozatunkat. Választásunk a lelkészi kar tagjaira esett, így nemcsak az áhítatokon keresztül ismerhetjük meg őket, hanem az általunk feltett kérdésekre adott válaszaik alapján is. Főleg a munkakörükről, feladataikról szeretnénk pontosabb képet adni a gyülekezet tagjai számára.

Hogyan lett lelkipásztor, melyik ige volt az, amely meghatározó volt az elhívásában?

Budapesten a Baár-Madas Református Gimnáziumban hatalmas erővel érintett meg Isten szeretete. Az volt életem legmeghatározóbb élménye. Olyan hála, öröm és elköteleződés alakult ki bennem, amiből konfirmáció, egyháztagság és szolgálat fakadt, és később megszületett a lelkészi hivatás melletti döntésem is. Ehhez kapcsolódó ige a 73. zsoltár 26. verse: *„Ha elenyészik is testem és szívem, szívemnek kősziklája és örökségem te maradsz, Istenem, örökké!”*

Hogy alakult a lelkészi pályája Kecskemétre érkezéséig?

A felvidéki lelkészképzésben a teológia után még segédlelkészi gyakorlat, két lelkészképesítő vizsga és a felszentelés következett. Gyakorlatra Kárpátaljára kértem a kirendelésem, ahol

Mikesi Tibor és Hodánics Tamás

hosszabbítással 4 évet szolgáltam a misszióban. Vallásanár és segédlelkész voltam Tecsón és a szórványaiban, Aknaszlatinán, Rahón, Nagybocksón. Utána Szabó István püspök úr és Varga László főjegyző úr Kecskemétre helyezték ki segédlelkésznek.

Milyen munkába kapcsolódott be először a gyülekezetben?

Szabó Gábor esperes úr fogadott Kecskeméten. Ő fontosnak tartotta, hogy az egész gyülekezetet megismerjem, ezért mindenbe bele kellett kóstolnom. Állandó feladatként a Voelker-telepi imaházban tartottam istentiszteletet, a kékkereszt szolgálatot végeztem, és a lelkészi hivatalban kaptam feladatokat.

Milyennek látja a gyülekezeti és a kórházlelkészi szolgálat közötti kapcsolatot, hogyan tudja ezt összeegyeztetni?

Nekem az a metafora jutott eszembe, hogy a kórház a betegek templomává válhat, és a templom is lehet a lelkek kórháza. Mindenütt találkozhatunk a Mennyei Gyógyítóval. Én szoros kapcsolatot élek meg a gyülekezet és az egészségügyi intézmény között. Otthonosan érzem magam a kecskeméti kórházban, ahol sok-sok hívó testvérrel találkozhatunk, betegekkel és dolgozókkal. A kórház főigazgatója és vezetői is fontosnak tartják a lelkészi jelenlétet, velük nyitott, együttműködő és támogató csapatot alkotunk. Nálunk a betegek testben és lélekben is gyógyulhatnak, a dolgozók pedig tudásukkal gyógyítanak, és hivatásukkal szolgálnak. Azt látom, hogy nagyszerű missziói lehetőségek vannak ebben a kórházmisszióban!

Miben tudja segíteni, támogatni a kórházlelkészi szolgálatot a gyülekezet?

Amiben most is tesszük. Hálás vagyok ezért a gyülekezetért. Az elnökség, a presbitérium, az egyháztagek elkötelezett missziói meggyőződéssel állnak a kórházlelkészi szolgálat mellett. Imádsággal, figyelemmel, érdeklődéssel és szükség szerint személyi és anyagi források biztosításával támogatják a kórházmissziót. Mikesi Károly lelkész kollégámmal együtt ezt tapasztaljuk.

Hogyan képviseli a kórházban a gyülekezetét?

Nagyon szeretném jól képviselni a gyülekezetet a kórházban, ahol már több mint 25 éve működik ez a szolgálat. Elődeim, Tóth János és Kerekes

Márton, magasra tették a mércét. Az a céлом, és arra törekszem, hogy jól láthatóan éljem meg a hitem, a református keresztyénségem és segítő hivatásom az egészségügyi intézményben is. Szeretném, ha megszólító és megszólítható kórházlelkész lennék. Aktív és proaktív jelenléttel igyekszem az evangéliumot hirdetni. Jó lenne, ha sikerülne híddá lenni a Krisztus örömhírére nyitott, érdeklődő és a kereső emberek számára a kecskeméti kórházban.

Mi a különbség egy gyülekezeti és egy kórházi szolgálat között lelkipásztori szemszögből? (prioritások)

Például a kórházmisszióban nagyobb hangsúlyt kap a gyakorlati teológia, a krízishelyzetekben adott segítségnyújtás, a lelkipozíció, az irgalmas szeretet szolgálata. Itt a lelkesítő képesség mellett jól jönnek a speciális ráképzések a klinikai lelkipozíció, pasztorálszociológia, mentálhigiénés és gaszterápiás területen.

Az elesettek támogatásakor a beteg és a hozzátartozója hozzáértő meghallgatást, segítő beszélgetést kér, keresi az erőt adó Jézust, a gyógyító Urat, a vigasztaló Mestert. Az egészségügyben dolgozó orvosok, nővérek, kórházi munkatársak pedig veszélyeztetettek a túlterheltség, a megfáradás és kiégés miatt. Nekik is megértő és segítő beszélgetésre van szükségük, mert keresik a bölcsességre tanító Istent, az erőforrások Urát, Jézust mint mestert a mindennapokban. A kórházlelkész speciálisan ilyen szolgálatában tud többet segíteni.

Lelkesítő szolgálataid közül melyik az a rész, amit szívesen végezel?

Mindent. A szívesen kifejezésben ott van a szív.

Amire igent mondok, abban én teljes szívvel benne szeretnék lenni. Amit viszont nem tudok szívvel-lélekkel végezni, azt ha lehet, inkább nem vállalom el.

Hogyan éreztél elhívást a kétkeresztes szolgálatba?

Először nem elhívás volt, hanem beosztás. Szabó Gábor esperes úr rám osztotta a feladatot. Irgultam is miatta, hogy tudom-e csinálni? Úgy is fogalmazhatnék, hogy inkább Gábor bácsi vezetői bölcsessége látta meg bennem a lehetőséget, a kapcsolódást ezzel a misszióval. Azóta nagyon megszerettem a kétkeresztet. A csoporttagokkal lelki testvérek vagyunk, Krisztusra figyelő, tiszta életcélokat követő, józanságban és szeretetben élő közösséget alkotunk. Már 14 éve igyekszem egyre jobban megismerni a kétkeresztesek testi-lelki dinamikáját, szükségem van arra, hogy jobban értsem azt, ami végbemeget a függőség-küzdőkben. Ezért tanulok velük és tőlük, és új lehetőségeket is keresek ezen az úton. Azt remélem, hogy az addiktológiai tanulmányaim is segítenek abban, hogy felkészültebb legyek ebben a szolgálatban.

Érzi-e ennek a misszióknak a „hasznát”, és ha igen, akkor mi az?

Érzem, látom, és akár órákig tudnám sorolni. Rengeteg áldást, csodát, örömteli felépülést láttam az évek során ebben a misszióban. Isten szabadítását hirdeti sok-sok visszkapott új élet, akik kegyelmet és szabadságot kaptak arra, hogy ismét józan döntéseket hozzanak. Helyreálltak házasságok, újra egymásra találtak szülők és gyermekek, nagyszülők és unokák, embertársak. Tékozló fiak találtak haza a mennyei Atyához,

és letek otthonra gyülekezetünkben. Ez ismétlődik meg újra és újra ebben a misszióban.

Családapai és lelkeszi szerepét hogyan tudja harmonikusan összeegyeztetni?

Harmonikusan? Bárcsak tudnám!

Mi ezekben a legnagyobb nehézség, és mi a legnagyobb áldás?

Nehéz jól gazdálkodni az idővel. A gyülekezetben és a kórházmisszióban az aratás nagyon sok, ezért munkából is több kellene. A családban szintén sok feladatom lenne, és gyakran érzem azt, hogy otthon hiány van belőlem. Nehéz okosan, bölcsen beosztani az időmet és erőforrásaimat. Áldás? Az áldás számomra az, hogy az Úr velünk van.

Milyen jövőbeli tervei vannak?

Eszembe jut az ismert mondás: Ha meg akarsz nevetetni Istent, mesélj neki a terveidről.

Mostanában nem készítek nagy volumenű, évtizedekre előremutató terveket. Megpróbálok a jelent jól megélni, és naprakészen, aktívan igyekszem beosztani az időmet. Figyelek arra, hogy hol nyílik lehetőség valami jóra, valami öröme, és azokra reflektálok. Amikor nyílik egy ajtó, amin esetleg átléphetek, figyelek, hogy összhangban van-e Isten útmutatásával. A jelenben és a jövőre vonatkozóan is fontosak számomra a céljaim Istennel: a szeretetkapcsolatok ápolása, egészség, eredményes megküzdés a kihívásokkal.

Van-e hobbija, hogyan szokott feltölteni?

Szeretek túrázni, főleg az érintetlen természet megfigyelése okoz örömet. Feltölt a zenehallgatás, kikapcsol egy jó thriller, krimi. A legfőbb természetesen, hogy Isten jelenlétében tudok kiteljesedni, tölteni és erőforrásokra találni.

Kórházi karácsony (2019)

Felmentünk a hegyre

„Tekintetem a hegyekre emelem: Honnan jön az én segítségem?”

A 121. zsoltár szavaira való hivatkozással kezdte Dr. Svébisné Juhász Márta, a Dunamelléki Református Nőszövetség kerületi elnöke a Dunamelléki és a Dunántúli Református Nőszövetség közös konferenciájának megnyitóját 2021. május 31-én a mátraházi konferencia központban. A tavaly szeptemberi konferencia után, melyen a részvételi arány a pandémiás helyzet miatt az átlagosnál lényegesen alacsonyabb volt, a mostani találkozó már öröndetesen magas, 72 fő létszámmal került megrendezésre. A dunamelléki és dunántúli tagok mellett képviseltette magát a Tiszáninnen és a Tiszántúli is, így lényegében az ország teljes területéről érkeztek résztvevők az összejövetelre.

A konferencia mottója *„mert hitben járunk, nem látásban”* (2Kor 5,7) volt, alcíme pedig *„a hit győzelme a kihívásokban és kísértésekben”*.

Kedves olvasó! Miután a cikkíró megkapta e tudósítás megírására vonatkozó megtisztelő, de nem egyszerű feladatot, igyekezett az előadások, igehirdetések, biztonyságtétel tartalmát minél hívebben lejegyzetelni, hogy Önt a találkozók lehető legtöbb részletébe be tudja avatni. Nem sokat váratott magára azonban a felismerés, hogy túl nagy az a fa, melybe gyengécske fejszémét próbáltam belevágni. Már Szabó Zsuzsa titkár bevezető áhítatán elkezdtek gyűlni a papíron az olyan súlyos, mély igazságok, mint *„aki Isten törvénye mellett*

elkötelezi magát, az nem csalatkozik”, vagy „nincs az satuba szorítottság, ahol Isten ne lenne Úr”.

Sadra, Mésak és Ábéd-Negó történetére utalva, melyet Kisóvári-Német Márta lelkipásztor szellemi vezetésével gondoltunk végig, a többek között a következő gondolatok hangzottak el: *„Isten nem mentette meg őket a tűztől, de megmentette őket a tűzben”, vagy „A tűz nem égetett, hanem mentett és tisztított.”*

Idézhetem P. Tóthné Szakács Zita elnökszövegünk mély érzéseket keltő és tolmácsoló bizonyágtételét is, melyben élete olyan személyes részleteibe avatott be bennünket, melyeket eddig talán csak a hozzá egészen közel álló személyek ismertek. Tőle hallottuk a következő gondolatokat: *„A halál nem pont az élet végén, hanem kettőspont.”*, *„Nem én vagyok a győzelmes: önként igent mondom Isten hívására, és őt követem.”* Vagy ide hozhatnám Dániel és az oroszlánok történetéből a filozofikus kérdést, melyeket ugyancsak Szabó Zsuzsa tett fel a záró istentiszteleten: *„Kinek engedem meg,*

hogy hatással legyen rám?” *„Kire hallgassak?”* De ugyancsak ebbe a vonulatba tartozik Balog Zoltán püspöknek, rendezvényünk prominens vendégének magával ragadó előadása a hitről, mely szívbeli bizalmat, igaz ismeretet, valamint hitvallást jelent. Püspök úr e három fogalmat bontta ki részletesen, így megtanulhattuk, hogy egy ember bizalma az anyától indul, de *„egy nő nem azzal válik anyává, hogy szül egy gyereket, hanem hogy megtanítja élni”.*

Ugyancsak elgondolkodtató, és a mi prózai fel fogásunkkal első pillanatban talán szembe menő az az állítás, mely szerint *„az ismeret, azonosulás a másikkal, és szeretet által történő megközelítést jelent az objektívnek nevezett, de hideg, távolságtartó információgyűjtéssel szemben”.* A hitvallás fogalma kapcsán pedig újból rácsodálkozhattunk a földhözragadt emberi nézőpontnak ellentmondó tézisre, mi szerint *„egy ember fontosabb, mint kilencvenkilenc”.*

Pálfy Zsuzsanna lelkipásztor szellemi kalauzálásával Dániel könyvének 4. fejezetét értelmeztük.

Az áhítat címe „A hit győzelme egy istentelen uralkodó szívében” volt, és Naukadnezár király álmával, annak megfejtésével és beteljesülésével, a király romlásával majd hit általi ismételt fel-emelkedésével foglalkoztunk.

Ezek a fajsúlyos gondolatok így, szövegekörnyezetünkől kiragadva, a logikai lánc önálló szemeként is megállják a helyüket, de ott Mátraházán, abban a közösségben, az előadók személyiségével, stílusával, hittől átítatott szavaival megfűszerezve úgy ragadták magukkal a hallgatóságot, mint hőmpölygő folyam a kis papírcsónakokat. Az élményt, a lelki összetartozás érzését, a régen látott kedves ismerősökkel, barátokkal való újbóli találkozás örömét pedig semmilyen írott szó nem adhatja vissza. A záró úrvacsorás istentisztelet előtti „morzsaszedegetőn” Dániel 6. könyvére lapozva idéztük fel a rövid, de annál tartalmasabb együttlét legszebb perceit, leginkább szívünkig, elménkig ható gondolatait. A pandémiás bezártságból végre kiszabadulva friss hegyi levegővel töltöttük meg tudónket, Istennel és egymással áldott közösségben létezve pedig fejünket friss gondolatokkal, a szívünket újult erővel és tettvágygal.

A záró alkalom legfontosabb fogadalmi a „megújulás” és az „örömhír terjesztése” voltak. Az átszellemült, hitünkben megerősítő együttlét után képletesen és a valóságban is „lemegyünk a hegyről” a Dúra völgyébe: a testvéri közösségből újból visszatérünk a hétköznapi életünkbe. De ott, a mindennapi tapasztalásban is visszagondolhatunk a hegyen átélt élményekre, és továbbadhatjuk az

evangéliumot azoknak, akik szomjaznak a bátorításra, vagy keresik az utat Istenhez.

A résztvevők nevében szeretném szívélyes köszönetemet kifejezni a szervezőknek: Dr. Svébisné Juhász Márta kerületi elnöknek, P. Tóthné Szakács Zita országos elnöknek és Szabó Zsuzsa kerületi titkárnak, akik ezt az eseményt is az immár megszokott magas színvonalon szervezték meg. A szolgáló lelkipásztorok, Kisóvári-Német Mária és Pálfi Zsuzsanna újabb színekkel, gondolatokkal gazdagították az alkalmat – hála nekik a felkészülésért, az értékes igehirdetésért.

Kiemelt köszönet illeti Balog Zoltán püspök urat, hogy újonnan megválasztott vezetőként, bokros teendői közepette is megtisztelte konferenciánkat a jelenlétével, és élvezetes, nyílt, előremutató és elgondolkodtató, közvetlen hangú előadással örvendeztetett meg bennünket. Külön örömeinkre szolgált, hogy főtiszteletű asszonyt is körünkben üdvözölhettük.

Ugyancsak nagy köszönet jár a Konferencia Központ személyzetének, akik lelkiismeretes munkájukkal gondoskodtak arról, hogy a lelki táplálék mellett mindenféle földi jóban is részünk legyen. A bevezetőben feltett kérdésre a zsoltáros és mi is megtaláltuk a választ: *„Az ÚR a te őriződ, az ÚR a te oltalmad jobb kezed felől. Nem árt neked nappal a nap, sem éjjel a hold. Az ÚR megőriz téged minden bajtól, megőrzi életedet. Megőrzi az ÚR jártodban-keltedben, most és mindenkor.”* (Zsolt 121,5-8)

Áldás, békesség!

■ Az írás megjelent a Hírlevélben, a Református Nőszövetség 2021. tavaszi értesítőjében

Jubileumi Gryllus-koncert a református templomban

Június 1-én, 18.00 órakor kiemelkedő zenei eseményre került sor a református templomban. Istennek hála, ebben az évben is több kiemelkedő koncert, zenés áhítat volt és lesz gyülekezetünkben, ám a június 1-i este több szempontból is különleges volt. Egyrészt a járványügyi korlátozások feloldása után ez volt az egyik első, nagy közösséget mozgató és – céljaink szerint – közösséget építő alkalmunk. Másrészt meg azért volt különleges az este, mert a klasszikus egyházzene-től talán távolabb eső zenei ízlés, a Kaláka együttestől és *Gryllus Dánieltől* ismert megzenésített versek zenei világa és az amerikai klasszikus bluest képviselő *Ferenczi György* zenei stílusa jelent meg a „*Pál apostol levelei*” című műsorban.

Maga ez a dalfűzér épp most 30 éves, ezért is került sor az országos jubileumi koncertsorozatra, s ezen belül a kecskeméti estre. Kezdetben azonban sokkal egyszerűbb volt a hangszeres kíséret: citera (*Gryllus Dániel*) és brácsa (*Halmos Béla*). Mára egy, a képeken is jól látható erős zenekari kíséret repítette a bibliai szöveget: a citera és brácsa mellett szerepet kapott a mandolin, a kürt, a billentyű, a szájharmonika és a dob (cajon) is.

Fontos azt is látni, hogy ebben a hangzásvilágban, remek zenészek tolmácsolásában kitűnő szövegek szólaltak meg. *Gryllus Dániel* szerzőtársa,

Sumonyi Zoltán írta át verses formába Pál apostol leveleinek egy-egy részletét. Ezek a szövegek nemcsak szépek, de egyben kitűnő magyarázatai, értelmezései is a Szentírás szövegének. Végighallgatni, végigolvasni ezeket a verseket felér egy jó bibliaórai sorozattal – ebből a szempontból is szeretettel ajánljuk mindenkinek!

*„Hiszen a szeretet hosszútűrő, kegyes,
Hiszen a szeretet nem irigy, ingyenes,
Hiszen a szeretet egész, nem részleges.*

*Jövendőmondások mind eltöröltetnek,
Megszűnik tudomány, megszűnnek a nyelvek;
Mert az része csak az örök szeretetnek.*

*Ha pedig szeretet nincs bennem: alkalom
Adódjék emberként s angyalmód szólanom: –
csak zengő érc vagyok, vagy pengő cimbalom!”*

(Sumonyi Zoltán: A szeretet himnusza)

VIRÁG GABRIELLA: Az első gondolatom ezzel kapcsolatban, hogy a koronavírus-járvány miatt kiesett/elmaradt kulturális rendezvények hiányát most éreztem meg igazán! Jó volt újra ezt az élményt átélni, az élő hangzás pótolhatatlan!

A zenei élmény számomra azért is volt meghatározó, mert a dzsesszes/bluesos hangzás egy keresztényi/bibliai témával párosítva nemcsak újszerű, de kifejezetten maradandó élményt is nyújtott mind a fiatalabb, mind az idősebb korosztály számára. Jó egy kicsit a hagyományoktól eltérő öltözetben látni az énekeinket.

BÍRÓ ÉVA: A citera, a dob, a hegedű és a többi hangszer különös összhangzása kaput nyitott egy másik kor, egy másik helyszín hangulatához, ezzel segítette az azonosulást Pál apostol világával, gondolataival, mondanivalójával. Köszönet érte!

JÁNOSYNÉ BÁNSZKY ZSUZSANNA: Bevallom, nekem megvan ez a lemez, még bakelit kivitelben, és meghallgattam párszor, aztán félretettem. Mindig is nagy Kaláka-rajongó voltam, de talán másra számítottam, mikor fiatalon megvettem. Kicsit zavart, hogy az általam ismert ígék valahogy másképp hangzanak: ráismerek, de mégis más. Élőben pedig most volt először alkalmam meghallgatni, és nagyon hálás vagyok érte, nagy hatással volt rám. Különösen megfogott a szöveg. Most többször éreztem, hogy Sumonyi Zoltán érti a Bibliát, érzi Pál apostol lelkületét. Azt érti egy-egy igevers alatt, amit én gondolok, de kifejezni nem tudok. És persze mindig meghat Gryllus Dániel alázata, előadói és emberi közvetlensége. Szeretem őt hallgatni, akár beszél, akár énekel, akár zenél, mert hiteles közvetítője irodalomnak, emberségnek, szeretetnek.

FARKAS DÓRA: Csodálatos élmény volt látni, hallani, érezni a szinte minden érzékszervünkre ható zenei élményt. Fantasztikus hangzások, életképek

– méltóak Isten dicséretére. Johann Sebastian Bach azt mondta: „Minden zene célja (...), hogy Isten dicsőségét zengje, és kikapcsolódást nyújtson a lélek számára; ahol ezt nem tartják szem előtt, ott nem zene szól, csak pokoli lárma.” A Gryllus-koncert zenéje elérte célját.

DR. VARGA MIKLÓSNÉ: Csodálatos, és szavakkal szinte ki sem fejezhető élményt jelentett nekem ez a koncert.

A jól ismert, több mint 2000 éves páli gondolatoknak több évtizede történt megzenésítését ismerem már, megadattott, hogy élőben is hallgathattam már. De ez, ami június 1-én történt, a koncertadta felemelő örömezés, úgy gondolom, hogy sok évig el fog kísérni. Lenyűgöző volt, szívemet-lelkemet megérintette. Városunk egyik büszkesége, Szirtes Edina csodálatos lendületes játéka újfajta zenei levegőhöz juttatott, ami az egész zenekar által nyújtott lenyűgöző játékkal együtt szívbe markoló élményt és örömet adott. Köszönet és hála.

VASS-EYSEN ÁKOS: A pandémia miatti bezárt-ságot követő nyitásnak egy méltó „kezdőakkordja” volt a jubileumi Gryllus-koncert, ahol valóságosan az apostol szavával köszöntöttek minden testvért. Sumonyi Zoltán szövegezése teljesen más köntösbe öltöztette a páli leveleket, mégis hűen megtartva a bibliai szöveg üzenetét, méltóságát. A 30 év során egyre-másra bővült az előadói gárda – emlékeztessenek csak Halmos Béla hegedűjátékára a kezdeti felállásban. A mostani jeles estén külön öröm volt számomra, hogy Kecskemét szülötte, Szirtes Edina Mókus is közreműködött. Továbbá mostanra már a jól ismert Ferenczi György és az Első Pesti Rackák is szerves részévé váltak ennek

a koncertsorozatnak. Ez a Gryllus-koncert felért egy újszövetség-kortörténeti gyorstalpaló kurzussal. A koncert végén közös énekléssel zártuk a szívét-lelket melengető estét, a 117. zsoltár gryllusi dallammával:

BÁNNÉ KISS ERZSÉBET: „Aki másokat felüdít, maga is felüdül” – olvashatjuk a Példabeszédek könyvében.

Ez a kiváló zenei program mindnyájunk – hallgatók és előadók – számára a Bibliában megfogalmazott élményt adta.

Na bisztrav

„Na bisztrav”, azaz „Nem felejtünk” – ez volt a csendes főhajtás mottója, mely a második világháború során elhurcolt és meggyilkolt magyarországi cigányokra emlékezett. A roma holokauszt megemlékezésén 2021. augusztus 8-án a kecskeméti Hajnalcsillag Tanodában Bán Béla, a Bács-Kiskunsági Református Egyházmegye esperese hirdette az ígét Márk 7,24-30 alapján. Jézus vallási, etnikai és kulturális határokat, súlyos elválasztó vonalakat lépett át, hogy az isteni irgalom gyógyító erői kiáradhassanak. Az Ő nyomában járva ez lehet a mi utunk ma is. A hányatott sorsú költő, József Attila *Csendes esti zsoltár* című versének részletével mondjuk mi is:

*„...Csak egyszerűen, primitíven szeretném most
Neked elmondani, hogy én is vagyok és itt vagyok és csodállak, de nem értelek.
Mert Neked nincs szükséged a mi csudálásunkra, meg zsoltarolásunkra.
Mert sértik füledet talán a zajos és örökös könyörgések.
Mert mást se tudunk, csak könyörögni, meg alázkodni, meg kérni.*

*Egyszerű rabszolgád vagyok, akit odaajándékozhat az Pokolnak is.
Határtalan a birodalmaid és hatalmas vagy meg erős, meg örök.
Ó, Uram, ajándékozz meg csekélyke magammal engem.
De ha nem akarsz, ne hallgasd meg szavam.”*

Miért éppen Ciprus?

PÁL APOSTOL NYOMÁBAN – AZ INTERNÁTUS NEVELŐTESTÜLETÉNEK TANULMÁNYI ÚTJA

A járványhelyzet javulása a nyár közeledtével sokakat örömmel töltött el. A személyes találkozások mellett váratlan lehetőséget nyitott meg előttünk a KREK Elnökségének döntése alapján létrehozott „Újraindítási Alap”, melynek támogatásával közösségépítő programok szervezésére nyílt mód. Ezúton is köszönjük a nagy közösség támogatását a hitoktatói és internátusi nevelőtestület ciprusi tanulmányútjának megvalósításában.

„Ők (ti. Pál és Barnabás) tehát a Szentlélektől kiküldve ... elhajóztak Ciprusba.” (ApCsel 13,4)

Ciprus az első területek egyike volt, melyet a Szentföldről kiinduló kereszténység elért.

Pál és a szigetről származó Barnabás az itt élő zsidó közösséghez érkezett. Elsőként Szalamiszban hirdették az evangéliumot, majd eljutottak Ciprus akkori fővárosába, Páfoszba is, ahol megtérítették a sziget római kormányzóját, Sergius Paulust.

Az evangéliumi szolgálatnak köszönhetően, később a pogány templomok fokozatosan helyt adtak a keresztény prédikálásoknak.

Utunk során ily nagy misszióra nem vállalkoztunk, de megerősítő volt látni azt a világot, ahová Pál I. missziói útja során eljutva tanúbizonyságot tett Krisztusba vetett hitéről.

Ahogy Ciprus felé haladt a repülőgépünk, azon gondolkodtam, hogy mennyivel könnyebb helyzetben van a mai kor utazója. Hajnali hat órakor szállt fel a gépünk, és három óra múlva már a Földközi-tenger harmadik legnagyobb szigetét pillanthatuk meg több ezer méter magasságból.

Ciprus nemzetközi repülőterén, Larnacán szálltunk le, majd itt autókat bérelve félóra múlva már elfoglaltuk a szállásunkat is.

Mivel – a brit gyarmatosítás miatt – a szigeten a baloldali közlekedési rend érvényes, tudtuk, hogy utunk emiatt is nagyon kalandosnak ígérkezik.

A larnacai tengerpart negyedórányi sétára volt az apartmanunktól, melyet minden este, sőt kora

hajnalban is megcsodáltunk. A homokborította tengerpart, a mélykék tenger hullámainak látványa, a napfelkelte százszínű sugara és a napnyugta békés csendje Istenünk csodálatos ajándéka volt számunkra.

A hatalmas hőség (40-45 Celsius-fok) igazi próbatételt jelentett, de nem szegte kedvünket, és nem tántorított el minket a szieszta sem. Ez utóbbi egy olyan hagyomány, amit minden ciprusi betart. Emiatt a sziget déltől, körülbelül négy óráig, inkább tűnik kihalt vidéknek, mintsem mediterrán paradicsomnak. Éppen ezért különös élmény volt, hogy napközben alig találkoztunk helyiekkel, estefelé azonban a város utcái megteltek hangokkal, illatokkal, különböző nemzetiségű emberekkel. A hangulatos part menti sétány pálmákkal és narancsfákkal igazán pazar látvány volt.

Kirándulásunk utolsó estéjén a helyi ízeket is kipróbáltuk. A MEZZE – mely igazi „terülj, terülj asztalkám!”, sok apró tálacskából álló étel-összeállítás. Ezek „tematikus” összeállítások. Lehetnek húsosak (gyakran bárány, marha), halasak (pl. tintahal, apró halacskák) vagy épp zöldségesek (pl. padlizsán, articsóka, uborka, paradicsom, fokhagyma, olajbogyó), amiket különböző fűszeres szószok, pépek (pl. paprika, csicseriborsó), tejtermékek (sajt, joghurt) kíséretében szolgálnak fel. Étvágygerjesztő, hosszúra nyújtott étkezés ez, miközben nagyon jó hangulatú, hosszabb ideig tartó társasági életet lehet élni. Igazán vidám, közösségi, közösségépítő élmény volt számunkra.

Itt-tartózkodásunk alatt egy kalózhajóval körbejártuk Ayia Napa sziklás partjait, fürödtünk az égszínkék tengerben. Az érintetlen természet és kristálytisza tengervíz lenyűgöző volt. Bebarangoltuk

Larnacát, melyet a legenda szerint Noé unokája, Kittim alapított. A többi ciprusi városhoz hasonlóan nagyon eklektikus: modern és mediterrán stílusú épületek sora váltja egymást. Ókori és középkori emlékek szokatlan gazdagsága jellemzi, éppen úgy, ahogy az Európa, Ázsia, Afrika találkozásánál fekvő sziget szinte valamennyi települését. A sokféleség megmutatkozik az emberek, a kultúra és a vallás tekintetében is. A ciprusi kultúra a mediterrán és a közel-keleti kultúra egyedülálló keveréke. A város főterén helyezkedik el a IX. században épült Szent Lázár ortodox templom. Larnaca első püspöke Lázár volt, akit Jézus az Újszövetségben lejegyzettek szerint feltámasztott. Lázár Kr. után 45-63 között töltötte be a püspöki tiszteletet, és halála után itt temették el. Sírja az altemplomban található.

A Larnacától kis távolságra, a nyári időszakban teljesen kiszáradt sós tó partján magasodik Hala Sultan Tekke, vagy más néven Umm Haram mecset Mohamed próféta nevelőanyjának szentélye. Érdekes megtapasztalás volt keresztyénként itt állni. Larnaca külterületén húzódik a Kamares, vagy más néven Bekir Pasa vízvezetéke, mely 1747-50 között épült, és egészen 1939-ig használatban volt.

Felkerestük Szent Pál oszlopát Páfoszban, melyhez odakötözve 39 korbácsütést kellett elszenvednie, hogy megtérítse Sergius Paulus római helytartót. Az oszlop a Chrysopolitissa bazilika romjai közelében áll. Az apostol a második korinthusi levélben számol be arról, hogy öt alkalommal is 39 ütésre ítélték. A legenda szerint ezek egyike történt Páfoszban. Megrendítő volt itt állni, felidézni a múltat, mely bizonyossága annak, hogy nem hiábavalóság az Úr ügyéért harcolni, az evangéliumot hirdetni.

Aphrodité sziklája szintén a Páfosz környéki látnivalók közé tartozik, a várostól 24 km-re ke-

letre található. A mítosz szerint itt lépett partra a habokból Ciprus legkedveltebb leánya, Aphrodité, a szépség és szerelem istennője. Sok monda kering a szikláról, többek között az, hogy aki körbeússza, az örökké szép és fiatal marad.

És nem utolsósorban szeretném megemlíteni a Troodos-hegység lankáin elterülő kis falucskát, Lefkarát, mely Ciprus egyik legszebb települése. Népművészete, a lefkarai csipke messze földön híres. Kőből emelt, mediterrán stílusú házai, szűk utcácskái, melyek macskaköves burkolatúak, és zöldellő, virágos növények borítják, szemet gyönyörködtető látványt nyújtanak. E látvány a nagy forráság alatt is üdítően hatott ránk.

TÓTNÉ KOVÁCS ERIKA (KOLLÉGIUMI NEVELŐ-TANÁR): Utunkra 2021. augusztus 2-án a következő igei üzenettel indultunk: *„Istennek pedig van hatalma arra, hogy minden kegyelmét kiáraszsa rátok, hogy mindenütt mindenkor minden szükségessel rendelkezetek, és bőségekből jusson minden jó cselekedetre.”* (2Kor 9,8)

Ezt a kegyelmet, gondviselést éltük meg kirándulásunk minden pillanatában. Az Úr ajándéka volt számunkra ez az élményekkel teli öt nap. Különleges világba csöppentünk, és megismerhetjük Ciprus megannyi arcát, miközben folyamatosan éreztük Istenünk oltalmát, védelmét, gondviselését.

Az együtt töltött idő alatt ajándékai voltunk egymásnak, és így még szorosabbra fonódott az a keresztyéni közösség, mely az Internátus nevelőtestületét jellemzi.

Hálás szívvel köszönjük a lehetőséget! SDG!

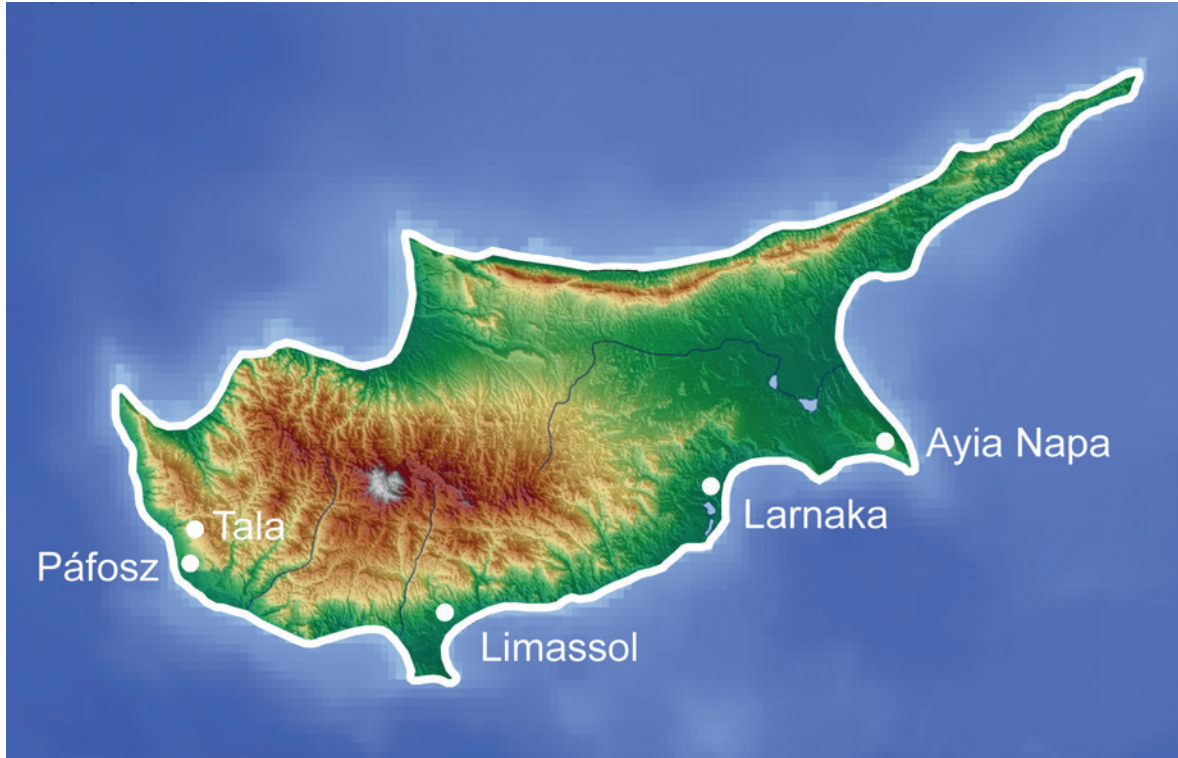
ADAMEKNÉ NÉMETH ZSÓFIA (VALLÁSTANÁR): Ciprus múltja és jelene: A Ciprusi Köztársaságot

szövevényes történelem, vonzó természeti környezet, gazdag kulturális örökség jellemzi.

Ciprus szigete már a Kr. e. 12-11. századtól lakott volt. Mivel Európa, Afrika és a Közép-Kelet kereskedelmi útvonalai is elhaladtak partjainál, számos birodalom igyekezett uralma alá vonni. Rézbányászata szintén vonzóvá tette, nevét is innen kapta. Az ókorban mükénei, föníciai, asszír, perzsa, görög és két ízben egyiptomi fennhatóság alatt is állt. Ennek ellenére, a görögök Kr.e. V-IV. századi folyamatos jelenléte miatt, a sziget egységesen a hellén kultúra hatása alá került.

A rómaiak Kr. e. 54-ben foglalták el. Impozáns épületeket emeltek, és ápták Afrodité (Vénusz) kultuszát. A Krisztus előtti időktől ott élő zsidó közösségen keresztül Ciprus lett az egyik első terület, amelyet a keresztyénség az első században formálni kezdett Barnabás és Pál apostol missziós munkájának köszönhetően. A ciprusi ortodox egyház már az ötödik században autokefál (önálló) görög-ortodox egyház lett. E ténynek – elsősorban annak, hogy az Újszövetséget eredeti nyelvén tanulmányozták – fontos szerepe van abban, hogy a ciprusiak nagy része megőrizte a görög nyelvet a következő évszázadok során, bármilyen anyanyelvű és kultúrájú hódító nép vette is birtokba a szigetet. Figyelemre méltó tény, hogy a Ciprusi Köztársaság első görög elnöke III. Makáriosz, ciprusi érsek lett (1960-ban).

A Római Birodalom 395-ös kettészakadása után Ciprus 800 éven keresztül a Bizánci Birodalom része volt. Eközben számos arab betörés sújtotta a szigetet. 1191-ben a keresztes háborúba tartó Oroszlánszívű Richárd összetűzésbe került a sziget urával, majd el is foglalta a területet (esküvőjét is Limassol közelében tartotta). Egy évvel később a

Szent Lázár ortodox templom

Aphrodité sziklája

Kamarea

Szent Pál oszlopa Páfoszban

templomos lovagok általános felügyeletére bízta a szigetet (akik mindössze 14 lovagot állomásoztattak itt), majd Guy de Lusignan francia nemest tette meg Ciprus urává, aki keresztes lovagként korábban Jeruzsálem társuralkodója volt, és segített Ciprus meghódításában (alakja feltűnik a Decameronban is). Így jött létre a Ciprusi Királyság. Lusignan leszármazottai 300 évig uralkodtak itt; háttérbe szorították a helyi kultúrát, ellenben fejlesztették a gazdaságot. 1489-ben a sziget a Velencei Köztársaság kezére került, amely folyamatosan az oszmán törökökkel viaskodott. Az Oszmán Birodalom végül 1571-ben foglalta el Ciprust. Uralmuk, a Lusignan dinasztiaéhoz hasonlóan, 300 esztendeig tartott. A törökök nem akarták muzulmán hitre téríteni a sziget lakóit, sőt a ciprusi ortodox egyháznak politikai-közigazgatási feladatokat adtak, megkönnyítve ezzel az adók behajtását.

A 19. század második felében Cipruson is megjelent a nacionalista mozgalom, amit egyre nehezebben kezelte a gyengülő Oszmán Birodalom. Bonyolította a helyzetet, hogy a görög és török etnikumú helybeliek egymás között sem értettek egyet politikai kérdésekben. Az enózisz koncepció, ami a sziget Görögországhoz csatolását szorgalmazta, a török szembenállás ellenére is egyre nagyobb teret nyert. A szultán végül, diplomáciai játszmák eredményeként, 1878-ban a Brit Birodalomnak engedte át a szigetet. 1878 és 1925 között Nagy-Britannia bérbe vette az Oszmán Birodalomtól, majd Ciprus 1925-ben brit koronagyarmattá vált. A britek saját adminisztrációt vezettek be, igyekeztek az anyaország szabályainak megfelelően igazgatni a szigetországot. A baloldali közlekedést is ekkor tették hivatalossá.

A második világháború utáni időszakban Anglia alapvetően sokat tett a korábbi gyarmatok önálló-

ságának elősegítése érdekében. Ám a hidegháború Ciprust stratégiai támaszponttá tette miután Palesztinából és Egyiptomból a brit csapatok visszavonulni kényszerültek. A szuezi válság után azonban Nagy-Britannia számára is fontossá vált Ciprus belső helyzetének rendezése. 1960-ban elviekben elnyerte függetlenségét, és létrejött a Ciprusi Köztársaság. Ám mind Nagy-Britannia, mind Görög- és Törökország igényt tartott a sziget katonai felügyeletére lakosainak védelmében. Noha a szigetország lakosságának 18%-a volt csak török nemzetiségű, Makáriosz miniszterelnök török alelnöke, Fazıl Küçük vétőjoggal rendelkezett a politikai döntések meghozatala során, valamint – az alkotmány értelmében – az állami hivatalok 30%-át töltötték be török nemzetiségű tisztviselők. A két etnikum kapcsolatát továbbra is állandó bizalmatlanság és feszültség jellemezte, ami aláásta az együttműködést és a sikeres államigazgatást. A görögök 1963-ban már alkotmánymódosítást szorgalmaztak, amire a török vezetőség vérengzéssel reagált. Bár a rövid polgárháborús időszaknak az ENSZ-csapatok bevonulása és a fővárost, Nicosiát átszelő (máig meglévő) ütközőzóna (Zöld-vonal) létrehozása véget vetett, egyúttal azonban hozzájárult a görög és török ciprióták térbeli elkülönüléséhez is. 1963–1964 telének eseményei után a török ciprióták kiszorultak az államigazgatásból, és legnagyobb részük – önkéntesen vagy kényszerből – elhagyta korábbi lakóhelyét. Az etnikai elkülönülés 1974–1975-ben vált teljessé: 1974-ben, amikor Görögország Makáriosz elleni féléresikerült puccsa ürügyén a török hadsereg elfoglalta és megszállta Ciprus északi részének 36,2%-át, majd az 1975-ös etnikai kérdéseket célzó tárgyalások révén, amikor is lakosságcserét hajtottak végre

(az akkorra már) az egész szigeten keresztülfutó demarkációs vonal két oldala között. A teljes elkülönülés időszaka 2003-ig tartott, ekkor nyílt meg az első határátkelő Nicosiában.

Az Észak-Ciprusi Török Köztársaságot a mai napig csak Törökország ismeri el, és ápol vele diplomáciai kapcsolatot. Emiatt ez az országrész nagyon nehezen indult fejlődésnek. A déli rész, a Ciprusi Köztársaság – nem utolsósorban a brit tőkének köszönhetően – ütemesen fejlődött a hetvenesek évek második fele óta. Történelmének jelentős mérföldköve volt 2004. május 1., amikor – Magyarországgal egy időben – csatlakozott az Európai Unióhoz. Míg Észak-Ciprust csupán az elmúlt években kezdték fejleszteni, a déli rész napjainkra az egyik legkedveltebb sziget a Földközi-tengeren, amelyet nyaralók milliói keresnek fel évről évre.

Két légikikötőjébe, Páfoszba és Larnakába Magyarországról is folyamatosan érkeznek – többek között fapados – repülőjáratok. (A miénk Larnakába érkezett, és onnan is indult vissza). A sziget nyugati oldalán Páfosz, keleti részén pedig Larnaka és Ayia Napa vonzzák a legtöbb turistát. Szálláshelyek tekintetében számos pénztárcabarát megoldás közül lehet válogatni. Mi Larnakában az Olive Island apartmanjaiban voltunk elszállásolva. Azoknak, akik szeretnének minél több várost, települést felkeresni, ajánlott az autóbérlés. Ezzel a lehetőséggel csapatunk is élt, így négyen gazdagodhattak a bal oldali vezetés élményével.

Larnakába érkezésünk első pillanataiban szembesültünk a ciprusi mentalitás sajátosságaival: az egyik fiatalembernek, aki bérelt autóinkkal várt (volna) a reptéren, hűlt helyét találtuk, a másik – mint később kiderült – nem is tette tiszteletét a

helyszínen. Kisebb nyomozás után ráleltünk egy cetlire két kijelölt sofőrünk nevével, amit valaki a reptér kijáratánál hagyott. Mint kiderült, Cipruson az időérzék és a korrekt ügyintézés fogalma mást takar, mint nálunk: míg mi attól tartottunk, hogy talán pár perccel lekéstük a megbeszélt időpontot, és ezáltal az autóbérlést, az autókölcsönzők munkatársai, akikkel kapcsolatban álltunk, úgy vélték, 20-30 perc késés vagy egy megbeszélés miatti távolmaradás nem tesz semmit, a végén úgyis megoldódik a helyzet. Végső soron így is lett. Míg a reptéren várakoztunk, láthattuk a helyi taxisofőröket összeverődni a közeli kávézóban, ahol az aktuális gépek megérkezéséig élénk eszmecserét folytattak egy-egy jegeskávé mellett, leanderektől és kabóca-muzsikától övezve. Larnaka és később Lefkara utcáin sétálgatva pedig arra lettünk figyelmesek, hogy a helybeliek szívesen engednek betekintést életük egy-egy bensőséges részletébe: láthattunk falon függő esküvői képeket, családfők portréit, közösen hímző vagy éppen beszélgetésbe merült idős asszonyokat.

Hogy pontosan mi mindent láttunk és tapasztaltunk még kirándulásunk napjai alatt, arról Tótné Kovács Erika írásában részletesen beszámol, így jómagam pár érdekes részletre hívom fel a figyelmet a továbbiakban.

- Páfosz volt Európa kulturális fővárosa 2017-ben. A cím 1985-ös athéni megalapítása óta számos európai város – köztük 2010-ben Pécs – kapta meg a lehetőséget arra, hogy bemutassa saját, s ezzel Európa kulturális sokszínűségét és történelmi örökségét. 2017-ben a dániai Arhus és a görög Páfosz osztottak a megtisztelő címen. Az ókorban Ciprus szigetét Páfoszról kormányozták,

a ma több mint 88 ezer lakosú város számos olyan értékkel – például Pál apostol oszlopával – rendelkezik, amit a világörökség részének nyilvánítottak. A ciprusi város egyúttal igyekezett felhívni a figyelmet arra, hogy kellő nyitottság szükséges a különböző kultúrájú nemzetek béke és együttéléséhez. A város elhelyezkedésének köszönhetően ugyanis mintegy hídként szolgál a Közel-Kelet és Európa kultúrája között.

- Ciprus másfél millió macska szigete. A legenda szerint a macskák elterjedése Szent Heléna (Szent Ilona) nevéhez kötődik, aki a szigeten nagy számban elszaporodott kígyók kiirtására hozatott több száz macskát Egyiptomból. Egy 2004-ben Limassol közelében feltárt 9500 éves sírban az emberi maradványok mellett egy nyolc hónapos macska csontjait is megtalálták. Mindez arra enged következtetni, hogy jóval Szent Heléna előtt is tartottak Cipruson macskát. A lelet az ember és macska kapcsolatának legősibb bizonyítéka. Napjainkban a ciprusi „közmacskák” a mindennapi élet részei: a semmiből teremnek elő egy pillanat alatt, és sokak örömeire ott vannak mindenhol. Etetésüket a lakosság közösségi szolgálatnak tekinti. Ugyanakkor megoldandó problémát jelentenek az államvezetés számára, mivel szaporodásukat nagyon nehéz kordában tartani. A Tala faluban található „cicaparkban” több száz kóbor macskának adnak otthont elkötelezett állatvédők. Hihetetlen, de minden macskának külön nevet adnak, és a gondozók

nevükön is szólítják az állatokat. Nemcsak ételt kapnak itt a bajszosok, de állatorvosi ellátást és sok-sok szeretetet is.

- Ciprus a vonuló madarak szigete is, ugyanis a sziget az európai madárvonulás egyik fő útvonalára esik. Madarak milliói szállnak le a szigeten a vonulási időszakban. Larnakában tavasszal flamingók ezrei töltik meg a később kiszáradó sós területeket.
- Meglepően gazdag a növényzet. A legelhanyagoltabb városrészekben is úton-útfélen leánderekbe, fikuszba, gránátalma-, mandarin-, citrom- vagy éppen pálmafába botlani. Az autópályákat is (a mi fogalmaink szerinti) dísznövények szegélyezik még a legszárazabb hónapokban is. A szigeten több mint húszféle orchideát tartanak számon.

A ciprus szó több nyelvben örökzöldet jelent. Írásomat egy idevágó idézettel szeretném zárni: „*A ciprus azonban nincsen alávétve e váltakozásnak (lombhullatás), mert minden évszakban egyforma üde zöld; s ilyen természetű az azad, a vallásban szabad ember is.*” (Henry David Thoreau)

Urunk váratlan és különleges ajándékának tartom – s ezzel bizonyára nem vagyok egyedül –, hogy eljuthattam Ciprusra, öt napot tölthettem egy más kultúra és táj megismerésével, testvérek között. Adja Isten, hogy az ott szerzett tapasztalatok beépüljenek missziói munkánkba, új részletekkel gazdagítva azt!

■ **Forrás:** <https://cipruson.hu/> || <https://ciprusnap.hu> || https://hu.wikipedia.org/wiki/Ciprusi_koztarsasag || https://www.researchgate.net/publication/305776418_Kisebbsgek_Del-Cipruson_PRO_MINORITATE_20141_pp_19-34_2014 || https://www.clio.fr/BIBLIOTHEQUE/chypre_une_histoire_conflictuelle.asp

Az Újkollégium felújítása és fejlesztése

Az Újkollégium épülete Mende Valér tervei alapján 1911-1912-ben épült. A kivitelező Zaboretzky Ferenc volt, míg a festett üveglakok Róth Manó, a műlakatos munkák pedig Tiringner Ferenc munkáját dicsérik. A Kálvin tér felőli oldalszárnyat 1920-ban építették, melynek építész Szappanos Jenő volt. 1924-1949 között jogakadémia és gimnázium, az államosítás után pedig zeneiskola működött az épületben. Első komolyabb felújítása 1976 és 1981 között történt, majd 1997-től ismét az egyházközség tulajdonába került. 2000-ben úgy döntött a gyülekezet presbitériuma, hogy bővíti az épületet az eredeti Mende Valér-terveknek megfelelően. Így 2000 és 2004 között a körút felől új oktatási szárny – tornaterem, uszoda – épült, miáltal az épülettömb bezárult. Tervezője Neuhauser László volt.

Az azóta eltelt időben felelős tulajdonosként – az oktatás igényét, érdeket szem előtt tartva – az egyházközség folyamatosan igyekezett a felújításokra pénzt fordítani, az épület állagát megőrizni úgy, hogy lehetőségeihez mérten nagyobb volumenű beruházásokat is elvégzett. Ezek közül néhány fontosabb tétel:

- új tanterem kialakítása,
- a kiskonviktus áthelyezése, új tanterem kialakítása, gyülekezeti terem kiváltása,

- a fűtésrendszer átállítása (gáz helyett távhő),
- kémia szaktanterem és labor kialakítása,
- a vizesblokkok felújítása, akadálymentes mosdó kialakítása,
- a nyílászárók cseréje a Szabadság tér és a Kálvin tér felőli fronton,
- épületbővítési tervek elkészítése az EFOP pályázathoz,
- az informatikai rendszer fejlesztése.

A 2014 és 2017 közötti időszakra – konzorciumban a Dunamelléki Református Egyházkerülettel – egy KEOP pályázatot nyújtott be az egyházközség, amelynek megvalósulása forráshiány miatt elmaradt, de a tervezési költségeket (~5 millió Ft) a pályázat kiírója utólag megtérítette.

Miközben az épület terei folyamatosan megújultak, a tetőzet állapota romlott, ezért a tulajdonos egyházközség az elmúlt három évben, mintegy 150 millió Ft-ot különített el az Újkollégium tetőfelújítására.

A már korábban benyújtott 2015-ös terveket frissítve 2019-ben az egyházközség elkészítette az épület energetikai felmérését, és kérte a tervdokumentáció elkészítését. Ugyanis az időközben kiírt KEHOP 5.2.13-19 pályázat beadásának feltétele volt az engedélyes tervdokumentáció és a lehetséges

kivitelező kiválasztása előzetes közbeszerzési eljárásban. A pályázat benyújtásáról a presbitérium 2019. 09. 09-i ülésén tárgyalta, és ezekről határozott. A pályázat egy napelemes kiserőmű (~50 kW/h) felállítását, a hiányzó külső nyílászárók cseréjét (ólomüveg betétek restaurálásával) és a tető paplanos hőszigetelését foglalta magába. Legnagyobb örömünkre pályázatunk pozitív elbírálásában részesült, melyről a határozat 2021. 05. 14-én érkezett meg hivatalunkba. A pályázat 246.633.672 forint támogatásban részesült.

Az eddigi feladatok elvégzésében és a pályázatban az alábbi közreműködők voltak:

- Épinber Kft. (Györgyi Károly, közbeszerzési tanácsadás, műszaki ellenőrzés),
- Sepler Gábor (pályázatírás, projektvezetés, elszámolás),
- Virág Gabriella pénzügyi vezető,
- Lévai Krisztián műszaki vezető.
- A tervezési munkálatokban
- Csuvár Zsolt generáltervező,
- Vinczellér Zsolt belsőépítész,
- Lami József energetikai szakértő,
- Bakos Csaba napelemrendszer-tervező,
- Szigeti Ágota tervező,
- Gyulai Imre statikus,
- Fekete Dezső katasztrófavédelmi szakértő,
- Jakus István épületgépészet-tervező
- Bulla Péter gyengeáram-tervező vettek részt.

Mivel a 2019-es pályázati anyag, a tervek és leginkább a közbeszerzéskor meghatározott és elfogadott árajánlatok 2021-re sok tekintetben elveszítették aktualitásukat, jelenleg a Magyar Református

Egyház Zsinatának Pályázati Irodája koordinálásával folyamatban vannak a tárgyalások az irányító hatósággal ennek kiigazításáról, aktualizálásáról.

Az épület felújítására saját forrásból félretett, illetve a megnyert támogatási lehetőség azt kívánja, hogy a legköltséghatékonyabban és legokosabban használjuk fel a forrásokat. Ezért az látszik célravezetőnek, hogy készüljön egy átfogó beruházási koncepcióterv, egy 21. századi, a lehetőségekhez mérten környezetbarát, az oktatási igényeket hosszú távon kielégítő épületkorszerűsítésről.

Projektirányító felelős munkatársak:

- Kuti József elnökelkész,
- Virág Gabriella gazdasági igazgató,
- Lévai Krisztián szolgáltatási igazgató.

Szenes Mártonné Durucz Anna és Tóth Attila igazgatók javaslattételi, véleményezési és tanácskozási joggal vesznek részt a munkában.

Az egyházközség elnökségének javaslatára a projekt vezetésére és irányítására a már korábban is jól bevált struktúrát kívánta alkalmazni, ezért javaslatukra a presbitérium június 14-i gyűlésén megszavazta az „Újkollégium felújítását és fejlesztését” felügyelő bizottság felállítását az alábbi tagokkal: Stein Ferenc (gondnoki kar), Bali Endre (gazdasági bizottság), Elek János (vagyonkezelő bizottság), Dr. Sárközy Szabolcs (jogi és ügyrendi bizottság), Györgyi Károly közbeszerzési és műszaki szakértő. A bizottság elnöke Varga Nándor parókus lelkész, az igazgatótanács elnöke lett. Az épület hiányzó külső nyílászáróinak cseréjére összkel kerül sor, amelyet a Horváth Faipari Kft. végez.

SZERZŐ VASS-EYSEN ÁKOS

Egyházzenei hét Tahiban

64. alkalommal került megrendezésre 2021. augusztus 9. és 15. között a gyülekezeti és kóruséneklés ügyét szolgáló Tah-i Egyházzenei Hét, mely idén is várta az énekelni szerető és testi-lelki felüdülésre vágyó lelkészeket, gyülekezeti tagokat és családokat.

Ennek az alkalomnak a Sion Hegye Református Konferenciaközpont adott helyet. Gyülekezetünket 10 fővel képviseltük.

Ebben az évben Berkesi Sándor Kossuth-díjas ny. zeneigazgató, a Debreceni Református Kollégium Kántusának karnagya volt a tábor zenei vezetője. A hét fő zeneműve Gárdonyi Zoltán kórusra, bariton-szólóra és orgonára írt műve, a *Bethlen Gábor emlékezete* című mű volt.

A reggeli után bibliaórával kezdtük a napot, melyet „maratoni”, háromórás összkari kóruspróba követett. Az ebéd és egy szusszanásnyi csendes pihenő után a karnagyoknak és az érdeklődőknek külön karvezetés-kurzuson is volt lehetőségük részt venni. Ezután még egy összkari próba volt egészen vacsoráig. Minden estét áhítattal és egy-egy

előadással zártunk. A hét első felében vendégünk volt Pálúr János orgonaművész, aki kedd este egy bizonyágtétellel, *Zene és hit* címmel, valamint szerda este *Mitől lesz az orgonazene az istentisztelet része?* címmel egy előadással szolgált közöttünk. Csütörtökön Berkesi tanár úr a 125 éve született Ádám Jenő zeneszerzőről, zenetanárról emlékezett meg előadásában. Pénteken pedig Bódiss Tamás énekügyi előadó vezetett be minket leendő énekeskönyvünk rejtelseibe.

Szombaton a megtanult darabok felvételre kerültek, amelyekből CD is készült. Délután a

leányfalusi idősek otthonába látogattunk el egy kisebb kamarakóruossal, este pedig a szórakoztató *Ki mit tud?*-ra került sor.

Vasárnap délelőtt a Tahitótfalusi Református Gyülekezetben szolgáltunk, délután pedig a Pócsmegyeri Református Templomban úrvacsorás zenés alkalommal zártuk hetünket.

Külön öröm volt számunkra, hogy a hét zenei szolgálatában Mikesi Tibor kántorunk orgonaszolgálatával, jómagam pedig vezénnyelssel és egyes kórusművek hangszeres kíséreteivel közreműködtünk.

SZERZŐ KOVÁCS LEVENTE *

100 éve született dr. Kálmán Lajos

BEVEZETÉS

Dr. Kálmán Lajos (1921-1999) főiskolai ének- és zenetanárra, népzene kutatóra, orgonaművészre, zeneszerzőre, Kecskemét város díszpolgárára, a negyvenes évek emlékezetes szárszói – tábortűz melletti – népdaléneklések vezetőjére emlékezünk születésének 100. évfordulóján. Bár nagy tudású polihisztor volt, önmagát szerényen „igric-tanár”-nak nevezte. Életműve kerek, egész, amely átível a népdalgűjtésen, népzene kutatáson, oktatáson és pedagógián, a népzene terjesztésen, kórusvezetői,

kórus szervezői és zeneszerzői tevékenységen, egyházzene-anyanyelv kutatáson, egyházi zeneszerzői és presbiteri tevékenységen. Aki ismerte, tudja, hogy világi és egyházzenei tevékenységét nehéz elkülönítve, mesterséges határvonallal elválasztva értékelni. Írásaiban a népdalok és egyházi énekeink kapcsolatát vizsgálta, kutatta. Kálmán Lajos hitében és alázatában elköteleződötten szemlélte a világot, életének minden munkavállalását.

* Kovács Levente orgonaművész, Dr. Kálmán Lajos tanítványa

Kálmán Lajos

Kálmán Lajos sírja. A kopjafát Buda Ferenc költő faragta

DR. KÁLMÁN LAJOS ÉLETRAJZA

Kálmán Lajos 1921-ben született Szabadszálláson. Nagypja, id. Kálmán Farkas (1838-1906) szabadszállási segédlelkész, majd 1885-től gyomai református lelkész, zenetörténész és zeneszerző volt. Népi és kuruc dalok, református egyházi énekek gyűjtője, sőt maga is szerzett énekeket. (Két szerzeménye benne van a Református Énekeskönyvben.) Édesapja, id. Kálmán Lajos, szabadszállási főjegyző volt, édesanyja tanítónő.

Kálmán Lajos gimnáziumi tanulmányait kitűnő érettségivel fejezte be, majd családja kívánságára a Budapesti Királyi Magyar Pázmány Péter Tudományegyetem Jog- és Államtudományi Karára iratkozott be 1939-ben. Az első évfolyamot kiváló eredménnyel zárta, azonban egyre jobban erősödött benne a zene iránti elkötelezettség, így tanulmányait 1940-től a Bölcsészettudományi Karon történelem-földrajz-néprajz szakon folytatta. Emellett a Zeneakadémia középiskolai énektanári és orgona szakát is elvégezte. A bölcsészkar gyakorló

évek után 1947-ben szerezte meg tanári diplomáit. Professzorai közül a történettudomány és a szociológia kapcsolatait is elemző Hajnal István akadémikusra, Viski Károly etnográfus akadémikusra és Alföldi András ókortudósra emlékezett legnagyobb tisztelettel. A Zeneakadémián Zalánfy Aladár orgona-, Gaál Endre zongoratanára, valamint a később Kossuth-díjas Viski János zeneszerző főiskolai tanár és Vásárhelyi Zoltán karvezetéstanárra hatottak rá erősen. Sugár Rezsőnél a Nemzeti Zenedében zeneszerzést is tanult. Kodály Zoltán óráira bejárt, de nem vizsgázott nála. *„Kodály Zoltán műveinek és lenyűgöző személyiségének hatása alatt olyan élethivatásra igyekeztem rátalálni, ahol mindenkifelelt a népdal ügyét lehet szolgálni majd a tudomány, a művészet, a pedagógia (bármily szerény) eszközeivel”* – írja visszaemlékezésében. Kálmán Lajos zeneszerzést magánúton András Bélánál is tanult, akinek az órákért „kisüsti” kecskeméti barackpálinkával fizetett.

Kálmán Lajos a népies gyökerű Soli Deo Gloria Református Diákmozgalomban ismerte meg Bal-

la Pétert, akit atyai barátjának tartott haláláig. Népban, nemzetben gondolkodó egyetemistaként vett részt a népies töltésű értelmiségieknek fórumot teremtő szárszói tanácskozásokon az 1940-es években. Titkárként segítette ezeket a konferenciákat. Az esti tábortüzeknél Balla Péterrel együtt vezették a zsoldár- és népdalénekléseket. Az 1943–44-es Magyar Élet Konferencián Kodolányi János, Erdei Ferenc, Németh László, László Gyula, Balla Péter, Muharay Elemér, Sinka István, Karácsony Sándor, Püski Sándor előadók voltak. Kálmán Lajos fiatalként ilyen szellemi nagyságokkal, előadókkal és másokkal volt körülveve, akikkel együtt fontolgatták a magyarság megmaradásának lehetőségeit.

1947-től haláláig Kecskeméten élt. Kodály Zoltán szülővárosában mindjárt a komoly kodályi hagyományok és kultusz fehéren izzó világába került bele iskolai karmesterként. Szabad idejében már ekkor elkezdte a népdalgyűjtést, kerékpárral járta a Kecskemét környéki településeket. Kereste az adatközlőket Ágasegyháza, Helvécia, Belsőnyír, Kisfái, Nyárlőrinc, Szentkirály, Városföld, Kunszálás, Jakabszállás településeken, Orgovány-Kargala és a Duna felé eső buckás vidékeken... Vezette a szabadszállási Kiskun Népdalkört. 1964-ben doktorált a szegedi József Attila Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán, ahol értekezését dr. Bálint Sándor egyetemi tanár bírálta. Doktori értekezésének címe: *Kecskemét és környéke néprajzának áttekintése, különös tekintettel a népzeneire.*

Dr. Kálmán Lajos a Kecskeméti Népzenei Találkozó oszlopmembere volt. 1967-ben Kecskeméten gyűltek össze először az ország népzenevel foglalkozó szakemberei annak bizonyítására, hogy – Sárosi Bálint szavait idézve – „a népdal, a népzene a legelevenebb módja az évszázadokkal és

messze tájakkal való közlekedésnek”. Dr. Kálmán Lajos 1947-től haláláig a Kecskeméti Tanítóképző Főiskola tanára, tanszékvezetője volt, aki tanítók és óvodapedagógusok százait oktatta, nevelte a zene, a népművészet, ezen belül népdalkincsünk szeretetére. Főállása mellett folyamatosan publikált. A tudományos életben aktívan részt vett, „fél lábbal” mindig Budapesten volt koncerteken, előadásokon, megbeszéléseken, a Zeneakadémián. Pedagógiai tárgyú írásaiban (Kodály Zoltán zenéje az óvodában, A zenei formálás öröme, Vizsgálatok a Kodály-konceptió szerinti óvodai zenei nevelés tartalmi továbbfejlesztésére, Kodály „*Kis emberek dalai*” c. kötetének népzenei gyökerei) a Kodály-konceptió szerinti óvodai zenei neveléssel és annak továbbfejlesztésével foglalkozott.

Haláláig nap mint nap hosszú órákon át hangversenyzongoráján gyakorolt, komponált, majd az esti órákban a református templomban orgonált. Aki arra sétált, hallotta esténként az utcára kiszűrődő orgonamuzsikát... Sírjára barátja, Buda Ferenc Kossuth-díjas költő faragott kopjafát.

KÖNYVEI

- *Az ember alkotásra született* – Válogatás Kálmán Lajos munkáiból, 2004. Antológia Kiadó. (Ez a könyv tartalmazza dr. Kálmán Lajos jelentősebb publikációit, előadásainak írott szövegeit Smuta Attila szerkesztésében.)
- Dr. Kálmán Lajos: *A Kecskemét környéki népdalkincs kistükre*, Kecskeméti füzetek 9. Kecskemét, 1999.
- Gattyán Ilona–Dr. Kálmán Lajos–Zákányi Bálint: *Minden forrásaim tebenned vannak.*
- *Magyar református zeneanyanyelvi énekgyűjtemény.* 2001. RPI

EGYHÁZZENEI MUNKÁSSÁGA

A KÁNTORKÉPZÉS MEGSZERVEZŐJE ÉS TANÁRA
KECSKEMÉTEN, VALAMINT AZ EGYHÁZMEGYÉBEN

Kálmán Lajos ének-zene tanári munkáját az 1947/48-as tanévben kezdte meg a Kecskeméti Református Tanítónőképző Intézetben. Ének-zenét, hangszeres zenét (harmónium, zongora és orgona), karvezetést és a református kántorképző anyagát tanította. 1948-ban egyházi kérésre elkészítette a Kántorképző Tanfolyam anyagát. 1948 őszén el is indult a képzés Kecskeméten, amelyen előadó volt Csomasz Tóth Kálmán, Balla Péter és Kálmán Lajos. 1949-től, az államosítás után betiltották főiskolán a kántorképzést, de Kovács Bálint és Tóth Endre kecskeméti lelkipásztorok támogatásával egyházi kereteken belül folytatták. Az ateista rémuralom a kántorképzést 1951 és 1956 között még egyházi keretek közt sem engedte. Az 1956-os forradalom kirobbanásától kezdve a megfélemlített emberek ismét járni kezdtek templomba. 1957 őszén a református kántorképzés egyházi kereteken belül ismét megindulhatott Kecskeméten. A tanárok Kálmán Lajos, Pungur József (aki 1956-tól segédlelkész), Gyülvérszi Barnabás (nagykőrösi kántor-lelkész) voltak, majd 1958-tól kibővült a tanári kar Pungur Béla segédlelkésszel. 1959-től Pungur József szervezésében Kunszentmiklóson, Baján és Foktón is indítottak kántorképző tanfolyamot. 1960-tól az állami diktatúra az egyházmegyei kántorképzést ismét megtiltotta. 1986-ban Kecskeméten a Református Gimnáziumban Pungur Béla kántor-lelkész, 1990-től a Kecskeméti Tanítóképző Főiskolán Kálmán Lajos indított újra kántortanfolyamot, aki párhuzamosan – ettől az évtől – megbízást kapott a Budapesti Református Teológiai Akadémia levelező

tagozatán Kecskeméten a katechéta hallgatók egyháziének-óráinak megtartására. 1994-ben Kálmán Lajos az egyházmegyei közgyűlésen előterjesztette a kántorképző tanfolyam tananyagát és vizsgakövetelményeit, hogy a hallgatók kaphassanak úgynevezett „kántori kisoklevelet”. Az elkövetkező években az egyházmegyei közgyűléseken Kálmán Lajos újra meg újra sürgette a gyülekezeti éneklés fejlesztését, a kántorképzés kiterjesztését.

A KECSKEMÉTI REFORMÁTUS ÉNEKKAR ORGONISTÁJA

A kecskeméti református gyülekezeti vegyeskar 1929-ben alakult Kremán Sámuel Zeneakadémiát végzett karnagy vezetésével. Eredményes együttműködés folyt a Református Tanítóképző Intézet női karával (1947-től karnagya Kálmán Lajos), valamint a Református Jogakadémia zenekarával, egészen 1948-ig. A vörös hatalom diktálta kényszerűsünet után 1957-től Kálmán Lajos és Pungur József segédlelkész színvonalas énekkart és zenekart is szervezett, majd 1960-tól a politika ismét akadályozta Kálmán Lajos aktív egyházzenei közreműködését. 1969-ben az énekkar felvette a Kecskeméti Vég Mihály Énekkar nevet.

Kálmán Lajos 1983-tól újra nagy lendülettel bekapcsolódott a kecskeméti református egyház zenei életébe. Istentiszteleteken alkalmanként kántorizált, zenés áhítatokon, ünnepi istentiszteleteken szólistaként vagy énekkari kísérőként orgonált. Saját szerzeményei rendszeresen elhangzottak a Kecskeméti Református Egyházközség zenés áhítatain, ünnepi istentiszteletein, valamint több megyei, fővárosi és számos határon túli református templomban is (Erdélyben hét körút

volt, továbbá egy-egy Kárpátalján és Délvidéken 1991-ben, illetve 1998-ban). Az 1990-es években az Ifjúsági Énekkarral, amely hamarosan az Osváth Viktor Énekkar nevet vette fel, gyümölcsöző és színvonalas együttműködés alakult ki. Kálmán Lajos a *6. Zsoltár* című főművét az énekkarnak és szólistáinak (Molnár Pál – oboa, Kovács Lóránt – cselló) komponálta és ajánlotta. Az Osváth Viktor Alapítvány kiadásában Kecskeméten szerkesztett és megjelent *Zsoltár* című református egyházzenei folyóiratban (szerk.: Kovács Lóránt és Molnár Pál) dr. Kálmán Lajos rendszeresen publikált. Ez a folyóirat országosan is Kecskemétre irányította az egyházzeneszerek figyelmét.

Kálmán Lajos alapvető fontosságúnak tartotta a zsoltáréneklés hagyományának visszaállítását, a gyülekezeti éneklés színvonalának emelését, és hogy a gyülekezet szívvel-lélekkel énekeljen. A ritkábban énekelt, dallamában kiemelkedő minőségű zsoltárokat, régi magyar énekeket elkötelezett lelkesedéssel, „varázslattal” tanította, terjesztette. Ezt a célt szolgálták egyházzenei kompozíciói is.

A HIMNOLÓGUS

Dr. Kálmán Lajos tagja volt a Doktorok Kollégiuma Himnológiai Szekciójának (1972-től működik) és a Református Egyházzeneszerek Munkaközösségének (a ReZeM 1991-től működik). Ezek közgyűlésein, továbbá az országos egyházzenei konferenciákon (Tahi, Kölked), egyházmegyei zsoltáros heteken (kecskeméti Emmaus ház), kántorok csendesnapján, énekkari szeretetvendégségeken rendszeresen tartott előadásokat azzal a sajátossággal, hogy közönségét mindig megénekelte.

A REFORMÁTUS ZENESZERZŐ

Kompozícióinak zenetörténeti előzményei

Kálmán Lajos gyakran tanította a disszonanciák és konsonanciák használatát, példának hozva J. S. Bach nagypénteki témájú orgonára írt korál-előjátékait. Ezekben a művekben lépten-nyomon nagyon disszonáns, de az azokat azonnal követő konsonáns hangzások (késleltetés-oldás) váltakoznak, megidézve Jézus szenvedéseit. Bach a maga korát messze megelőzte ezzel modernség és merészség tekintetében, ugyanis az ő barokk kortársai lényegesen kevesebb disszonanciát alkalmaztak zeneműveikben.

Kálmán Lajos Kodály és Bartók nyomdokain haladva ezeket az eredeti bachi disszonáns-konsonáns művészi megoldásokat próbálta tovább fokozni, alkalmazni az általa komponált református egyházi zenében. Ha összehasonlítjuk Kodály egyházi kórusműveit és egyéb kamarazenei műveit, azt látjuk, hogy az egyházzeneiek harmóniailag visszafogottabbak, kerülnek a merészebb disszonanciákat. Katolikus létére több református használatban levő genfi zsoltárt feldolgozott kórusra, és ezekből csupán egy orgonakíséretű: a 114. genfi zsoltár. Ez a mű lehetett Kálmán Lajos másik követendő mintapéldája: a mű orgonaszólamaiban jelenik meg az egyes versszakok szövegének zenei illusztrációja (pl. a tenger morajlása, a kecskék ugráندozása stb.) Ez az úgynevezett programzenei zeneszerzési elv Hector Berlioz ötlete volt, azonban elsősorban Liszt Ferenc nevéhez kötik, akinek egész életművét áthatotta ez a zeneszerzői módszer. Kálmán Lajos zsoltárkompozícióit a programzenei hangulatfestés, a harmóniai sokrétűség, a versszakok dramaturgiailag megtervezett hangnemi

sokszínűsége teszik különösen figyelemreméltóvá. A legfontosabb ősmintakép természetesen Kodály *Psalmus Hungaricus* című műve. Kálmán Lajos saját elmondása alapján ez a Kodály-mű volt az ő 6. (bűnbánati) zsoltára kezdesének motivikus ihletője. Ennek kodályira emlékeztető kezdő ütemei után azonnal a Liszt Ferenc-i Faust-szimfónia kezdő-motívumának bővített hármaskromatikusan lefelé haladó hangzatai (Kálmán Lajosnál akkordikus-mixtúrás) gyötrődő megidézése (amelyről a „bűn zsoldja a halál” bibliai idézet juthat eszünkbe) és az ezzel megegyező esztétikai minőségű, szintén Liszt Ferenc által komponált gyászenének (a saját fia halálakor írta), a *Weinen, Klagen, Sorgen, Zagen* című emblemikus műnek gyásza vizionálódik (szintén kromatikusan lefelé haladva), de a Kálmán Lajos-i ellenirányú, felfelé haladó ellenpontsúrlódásaival ütköztetve és ezáltal továbbdramatizálva a hangzást.

Bartók Béla zenéjének hatása is rendkívül fontos Kálmán Lajos életművében. Bartók nem írt egyetlenegy egyházi művet sem, viszont írt két stilizált korált szimfonikus zenekarra írt műveiben. Nem véletlen, hogy ezek voltak Kálmán Lajos kedvencei. Ezt a két rövid, de annál újszerűbb Bartók-zenét sokszor idézte és játszotta zongorán. Valószínűleg ennek hatására alakította ki Kálmán Lajos a maga sajátos harmóniavilágát. A zsoltár-és lelkiének kompozíciót – csokrait – gyakran hangszeres ritornellekkel köti össze. A ritornelleket is mindig variálja. Ezt a nagy fantáziájú variáló kedvet is Bartók hatásának tekinthetjük. (Lásd például Bartók *3 rondó népi dallamokra* című zongoraművét.)

A világhírű XX. századi francia zeneszerző, Olivier Messiaen (1908-1992) vallásos témájú orgonaműveit Kálmán Lajos nagy érdeklődéssel tanulmányozta és játszotta. A Messiaen-művek kottáihoz csak az

1990-es évek elején jutott hozzá. Messiaen sajátos és nagyon modern összhangzattana Kálmán Lajost bizonyára inspirálta, habár Messiaen közvetlen hatása nem fedezhető fel zeneműveiben.

MŰVEINEK DRAMATURGIÁJA

Zeneszerzői munkásságának túlnyomó részét a saját maga által gyűjtött népdaloknak a feldolgozásai adják. Összefoglaló címük: *A homok énekei Kompozíciók Kecskemét környék (Aegopolis) népzenei dalanyagára (I-V. kötet)*. A népdalokat ugyanúgy „csokrosítja”, mint egyházzenei műveiben a ritkán énekelt értékes zsoltárokat és Balla Péter lelki énekeit. Kálmán Lajos ebben Járdányi Pált követi, aki a népdalcsokrok szerkesztését zeneszerzői feladatnak tekinti, miszerint „minden összeállítás, feldolgozás és kompozíció azonosságokat, különbözőséget és fejlesztési irányokat tartalmazzon (lehet dallamban, ritmusban, szövegben és formai szerkezetben is gondolkodni). Ez a „csokrosítás”: mellérendelő elv, amelyet nem tud hova tenni a nyugat-európai esztétika. (Lásd Karácsony Sándor: *A magyar észjárás* c. könyvét.) A feldolgozott énekeket, valamint azok megfelelő versszakait mindig gondosan válogatja össze és állítja dramaturgiai rendbe. Így jön létre kompozíciójának váza, amelyeknek zenei kidolgozását a feldolgozott ének adott versszakszövegének hangulati alátámasztása határozza meg. A megkomponált hangulatok a kottaképből is kiolvashatók, de fontosnak tartja ezeket hol magyar, hol a megszokott olasz zenei szaknyelven a kottában rögzíteni az előadónak szánt instrukciókban: ringatva, könyörgés, perlekedés az Istennel, gyötrődve, bánkódva, fanfár, az Isten ereje, induló, halál, kegyelem, győzelem, áldás...

Kompozícióinak dramaturgiáját segítő zeneszerzői eszközei a mindig változatos hangnemterv, az izgalmas modulációk, a hangszeres szólamokban gyakran polifonikus ellenpontok írása. A Cantus firmust nem mindig a szoprán, hanem időnként az alt vagy a basszus szólamba teszi, az unisono kórus szakaszokban a férfiak, nők tutti váltakozása, sziporkázó idézettechnika, az orgona szólamának, gazdag, sőt szinte „szimfonikus zenekart idéző” kimunkálása a jellemző.

EGYHÁZZENEI MŰVEINEK JELENTŐSÉGE ÉS PEDAGÓGIAI CÉLJA

Magyar református egyházzenei műveinek, „kompozícióinak” harmóniavilága sokkal árnyaltabb, gazdagabb és főként merészebb, mint kortársaié, tanáraié, példaképeié. A modern harmóniákat újszerűen és bátrabban alkalmazta (a hármastól a hetes hangzatokig!), mindig a feldolgozott adott ének modális hangnemében.

A szövegből következő lelki folyamatokat, állapotokat nagy művészi erővel, a magyar református egyházzeneben még különösen szokatlan módon modern – neomodális – harmóniákkal dolgozta fel. Műveinek mindig agitáló jellege van, tettekre serkentő, pozitív, felemelő, katartikus befejezéssel. Műveinek gyülekezetpedagógiai célja, a nagyon

ritkán énekelt vagy ismeretlen, de különösen szép zsolnárok és értékes egyházi Balla Péter-i lelki énekek megismertetése, megszerettetése. (Művei kivétel nélkül feldolgozások, meglévő dallamokon alapulnak, tehát úgynevezett szabad kompozíciót nem komponált.)

A ZENESZERZŐ MINT ELŐADÓMŰVÉSZ

Kálmán Lajos mint előadóművész és zeneszerző legfontosabb jellemzője a hihetetlenül kisugárzó, átélt és megélt Isten-hit. Minden rezdülése ezt tükrözte, különösen, ha zongoránál vagy orgonánál ült. A nagy gesztikuláció, hajlongás, fújtatás-szuszogás, zongorázás közben a vezénylő mozdulatok, az ezerszázalékos zenei jelenlét, a külvilág teljes kizárása jellemezték sajátosan magával ragadó művészi játékát. Ilyen nagyfokú átszellemültséget és varázslatélményű hatáskeltést jegyeztek le kortársaik a legnagyobb zeneszerzők, Bach, Beethoven és Liszt orgona-, csembaló- és zongorajátékáról is. Kálmán Lajos saját műveit mindig kotta nélkül játszotta, hangszerkezeltéle gazdagon árnyalt és változatosan artikulált volt. Átszellemült játékmódja az Istentől ihletett folyamatos és transzcendentális mondanivaló zenei-művészi kifejeződése volt. Kálmán Lajos „Hanghullámokon-Járó-Jézus-Tanítvány” .

FELHASZNÁLT IRODALOM

- Kálmán Flóra és Kovács Levente: *Emlékezés a 100 éve született Dr. Kálmán Lajos népzenekutatóra*, MNC Magyar Népfőiskolai Collegium, Virtuális nemzetegyesítés Sárospatak – Csákvár, 2021. június 12. online konferencia VII. (online záró konferencia)
- Kovács Levente: *Dr. Kálmán Lajos egyházzenei munkássága*. Szakdolgozat, Szegedi Tudományegyetem Zeneművészeti Főiskolai Kar, 2004/2005. tanév

Személyes élményeim, emlékeim dr. Kálmán Lajos tanár úrról

Kálmán Lajos vezényel (1948)

Cserkész ruhában Kálmán Lajos és Balla Péter (Szárszó, 1942)

1957-58-as tanévben a Bányai Júlia Gimnázium első osztályában úgy döntöttem, hogy élethivatásként a zenei pályát választom. Akkor a Petőfi Sándor utcában működő Állami Zeneiskolában tanultam Puky Margit zongoraművész irányításával zongorázni, majd felvételiztem a szegedi zenekonzervatóriumba

zongora tanszakra. A szolfézs-zeneelmélet tanárom akkor dr. Kálmán Lajos volt, aki hatalmas tudásával és egyben szigorával készítette fel a felvételire. Különös figyelmet fordított a Kecskemét környékén gyűjtött népdalokra, ősi népkultúránk gyöngyszemeire, melyeknek stílusjegyei megtalálhatók Bartók Béla és Kodály Zoltán gyermekek számára írt zongoradarabjaiban. 1958-ban sikeres felvételi vizsgát tettem, ahol nemcsak zongorajátékkal nyertem el a felvételi bizottság tetszését, hanem dr. Kálmán Lajos nevét hallva felmentettek a szolfézs-zeneelmélet felvételi alól, mert a tőle kapott jeles osztályzat garanciát jelentett számukra. Magas szintű tudását, improvizáló, friss jelenlétét, olykor rapszodikus megnyilvánulásait néha nehéz volt követni az órákon, de neki is köszönhetem, hogy főiskolai tanulmányaimat kitűnő eredménnyel végeztem.

1984-ben átkerülve a tanítóképző ének-zene tanszékére zongoratanárnak, nagy megtiszteltetés volt számomra, hogy tanár úrnak egy-két évig kollégája lehettem. Még akkor is megragadott energikus, lelkes, alkotó egyénisége. Emlékét csodálattal, tisztelettel példaképként őrzöm.

* Héjjasné Szél Zsuzsa dr. Kálmán Lajos volt tanítványa és kollégája

„Lépj a megújulásért!”

Bezártságunkon rést ütve, az ébredő természet friss levegőjének utat engedve hirdettük meg közösségünkben a „böjti sétákat”. 6 hét, 6 séta. Ez volt a tervünk, amit asszony testvéreink örömmel fogadtak. Ám a szigorítások miatt mindössze 4 alkalom adatott. Jelmondatunk: „Lépj a megújulásért!”

Ahogy enged a tél a szorításából, s a tavasz elénk tárja színeit; ahogy a tavaszi nagytakarítás kifényesíti a lakásunkat, úgy kell a test-lélek-szellem emberünknek a megújulás, a megelevenedés.

A bezártság, a hömpölygő vírus deprimáló szorongatottságából, a félelmek sötétjéből igenis vezet út kifelé! Nagyon nagy szükségünk van a mindeneket kezében tartó Úr biztatására, szavának élő és ható voltára. Ha szíven talál az evangélium, átélhetjük valamennyien a szabadítás örömét. Erre törekedtünk.

Hétről hétre találkoztunk az Arborétumban. Figyeltünk Isten szavára, s egy-egy üzenettel a szívünkben, és matricás igével a gyűjtőlapunkon tettünk egy sétát.

Beszélggettünk arról, milyen az Isten kedve szerint való és a neki nem tetsző böjt. Bibliai emberek példáiból tanultunk.

A böjtnak célja kell, hogy legyen. Nem az a cél, hogy lemondok valamiről (pl. húsról, élvezetekről), hanem a lényeg, amiért megteszem. A lemondás célja, hogy jobban keressem az Urat, akivel szeretnék megbeszélni valami fontosat, vagy éppen Ő akar velem megbeszélni valami fontosat. S ha célba ér, helyreáll az egyensúly! Az ige ereje, a találkozás öröme megszilárdította megingásra hajlamos lényünket. Lépéseket tehattünk nemcsak a botanikus kert szebbnél szebb növényeit csodálva, de személyes életünk megújulásának útján is!

Szeretettel kívánunk a Testvéreknek megújulást mind személyes, mind közösségi életünkben!

„Keressétek az Urat, amíg megtalálható! Hívjátok segítségül, amíg közel van!” (Ézs 55,6)

■ Az írás megjelent a Hírlevélben a Református Nőszövetség 2021. tavaszi értesítőjében

Konfirmáció

*„...és mi ismerjük és hisszük azt a szeretetet,
amellyel Isten szeret minket.*

*Isten szeretet, és aki a szeretetben marad,
az Istenben marad, és Isten is őbenne.”*

(1Jn 4,16)

Sokan úgy gondolják, hogy a keresztyén tanítás és az egyház elavult, ósdi, kiment a divatból. Valóban vannak hibái az egyháznak, és a keresztyének nem mindenben korszerűek. Azonban Jézus Krisztus minden emberért meghalt és feltámadt, függetlenül attól, hogy a keresztyének ezt mennyire korszerűen és eredményesen mondják el az embereknek. A legjobb dolog a világon az, hogy tudhatjuk, Jézusban nem kell félnünk semmitől, mert Ő velünk van, segít a küzdéseinkben, és elfogad minket olyannak, amilyenek vagyunk, kivéve a bennünk lévő bűnt.

Aki Jézust kezdi el követni, tehát keresztyén lesz, annak az élete átalakul. Aki megérti, hogy Jézus szeretetből adta az életét érte, az már nem is akar máshogyan élni, csak szeretetből. Ezt az elköteleződést valljuk meg a konfirmáció alkalmával, amikor a fiatalok önállóan döntenek arról, hogy teljesítik szüleiknek a keresztelezskor tett fogadalmát, és Jézus Krisztus követőjévé válnak. A konfirmáció ünnepi alkalom. Ünnepe a családnak, ünnepe a gyülekezetnek, és ünnepe a menny-

nek is. Aki konfirmál, az megerősítést nyerhet a Szentlélektől, hogy feltámad, és örök élete van.

A Kecskeméti Református Általános Iskolában hittanórák keretében készítjük fel a fiatalokat erre az ünnepi alkalomra. Ebben az esztendőben 34 fiatal döntött úgy, hogy elkötelezi magát Jézus Krisztus követésére. Siker vagy kudarc ez a szám?

Mikor sikeres a konfirmációra való felkészítés? Ezt nem azon lehet lemérni, hogy ki milyen eredményt ér el a félév vagy az év vége során. Sokkal mérvadóbb az, ahogyan a konfirmációhoz hozzáállnak a fiatalok. Persze kell a számonkérés, hiszen értékelni kell a teljesítményüket is. Ezek azonban csak az éppen aktuális tudást mutatják, nem pedig a hitbeli érettséget. A tananyag elsajátítása éppen ezért nem általánosságban mérhető, hanem mindenkinek egyéni szinten. Nem jegyek alapján, hanem a hitbeli fejlődését és Istenről való gondolkodását megfigyelve. Attól, hogy valaki nem nyújt kiváló eredményt hittanból, mint tantárgyból, lehet a hitbeli fejlődése példaadó. A 7. és 8. évfolyamon a hitoktatás lényege ebben

kell, hogy megálljon. Megírják a dolgozatokat, témazárókat, felelnek az aktuális tananyagból, elkészítik a kiadott feladatokat, amik alapján lehet őket osztályozni. De az igazi eredmény nem az, ha minél több jeles tanuló van, hanem az, ha ezek a fiatalok megmaradnak a gyülekezetben.

Annak érdekében, hogy mindezeket elérjük, a tananyag összetétele sem mindegy. Kell, hogy legyen benne ismeret, hiszen ez elengedhetetlen a hitre jutáshoz; de kell, hogy megtalálják a fiatalok mindazt, ami őket egyénileg segíti közelebb Istenhez. Ezért a tananyag nemcsak ismeretátadáson alapul, hanem fontos azt is megmutatni, hogy a mindennapokban hogyan élhetjük meg a keresztyénségünket. Ezeknek a gyerekeknek kell, hogy beszélgessenek velük, meghallgassák őket. Ez segíti elő a megtanult ismeretek alkalmazását is.

Sőt a gyülekezethez, közösséghez való csatlakozás vágyát is felébresztheti vagy megerősítheti.

Fontos a tudás számonkérése is, de sokkal fontosabb az, hogy Krisztushoz vezessük a fiatalokat. Egyházi iskolaként nem is lehet más a célunk. Természetesen ehhez hiteles és példamutató életre van szükség a lelkészek, pedagógusok, gyülekezeti tagok részéről is. Mert az, hogy valaki kiváló lelkész, tanító, tanár, kevés. Ahhoz, hogy a fiatalok vágyjanak a gyülekezeti életre, az Istenhez tartozás élményét kell nekik felmutatni. Ezt pedig a szülőkön kívül a lelkész, a pedagógus, a gyülekezeti tag teheti meg a leghatékonyabban: a nevelés egyik eszközeként alkalmazva a példamutatást.

Támogassuk ebben gyermekeinket, hiszen az Isten áldásával menni tovább az úton mindig felemelő és megerősítő!

Széchenyivárosi Emmaus nap

„Mert mindenki a maga nyelvén hallotta...” (ApCsel 2,6)

A hosszú, nyomasztó időszak után pünkösd ünnepe nyitotta meg újra igazán az ajtókat, és ezzel élve kis közösségünk szabadtéri dicsőítő napot tartott az Emmausban.

Csodálatos volt átélni egymás és Urunk jelenlétét. Időseink még óvatosak voltak, de a fiatal családok bátran engedtek a hívásnak, és a koradélelőtti

órákban megpezsdült missziós házunk udvara. A szabadság édes íze hálaadásra buzdította közösségünket. A dicsőítő énekek szövege, dallama pünkösd szellemeként járta át szíveinket, és készítette elő az Ige befogadását. Olyanok voltunk, mint a Jeruzsálem főterén összegyűlt tömeg, ha nem is más országból vagy országrészből, de mindannyian különböző élethelyzetekből, veszteségekből, félelmekből, csüggesztő magányból érkezünk. Az ige mégis a szívünk állapotának megfelelő nyelven szólított meg valamennyiünket, és Isten Lelke több testvérünket bizonyágtételre indított. A mély, őszinte vallomások és dicsőítő énekeink egymást követték, és közben megtapasztaltuk a vigasztaló, bátorító, gyámolító Szentlélek munkáját szívünkben.

Örömünket teljessé tette, hogy az igei alkalom után a már régóta várt asztalközösség áldásában is részesülhettünk.

Személy szerint bízom abban, hogy Istenünk megkönyörül rajtunk, és könnyít a próbatételeinken a jövőre nézve, de „*ha nem tenné is*” (Dániel 3,18), biztos vagyok benne, hogy nem hagy minkre, és ha kérjük a Szentlélek jelenlétét, sok csodát élhetünk meg körülményeink ellenére. Sőt, kész teszt arra, hogy szolgálati helyünkön, a széchenyivárosi lakótelepen mi is beszéljük majd azt a nyelvet, amit az ott lakók megértenek.

Búcsú a kecskemét-petőfivárosi gyülekezettől

1992 őszén egy kis borsodi faluból, Sajókazáról érkeztem Kecskemétre, az SOS Gyermekfaluba dolgozni. Születésem óta református vagyok, a hitem mindig fontos volt számomra. Gimnáziumi tanulmányaimat a Debreceni Református Gimnáziumban végeztem, mely szintén erős alapot jelentett.

A kis faluból a nagy megyeszékhely gyülekezetébe való beilleszkedés nehéz volt. Évekig nem találtam itt a helyem.

A 2000-es évek elején Magyar né Balogh Erzsébet egykori kecskeméti lelkipásztor kis, helyi gyülekezetet hozott létre Kecskemét-Petőfivárosban. Kezdetben a Vásárhelyi Pál Általános Iskola szolgált gyülekezeti helyként. Az itteni körülmények azonban kevésbé voltak meghittek az egyre népesedő közösség részére. Felmerült, hogy otthonom és munkahelyem, az SOS Gyermekfaluba helyet adna vasárnaponként közösségi házában az istentiszteleteknek.

A vezetőség engedélyezte, így lett a falu közösségi háza vasárnapi istentiszteleti helyszín. Mivel ott éltem, adott volt, hogy vasárnapokon én nyitottam, előkészítettem, takarítottam a termet, és mindig próbáltam virágot is vinni az alkalomra. A gyerekek számára is lehetőség volt gyermek-istentiszteleten való részvételre. Hálás vagyok azért is, mert külön közösségi programokat is tartottak a

nyugdíjas gyülekezeti tagok a gyermekek számára itt, pl. adventi, húsvéti készülődést.

Számomra lelkileg mélyen megerősítő volt ez a közösség, a gyülekezeti tagokkal való kapcsolat kialakítása. Egyéni, személyes, mély kapcsolatok alakultak ki, melyből az általam nevelt gyermekek is sokat kaptak. Gyakran együtt örültünk, időnként együtt sírtunk.

Az évek alatt eddig 19 gyermeket neveltem. Mindegyiküket megkereszteltettem, és többen konfirmáltak is. Többen közülük a református általános iskola és gimnázium diákjai is voltak.

A 2020-21-es év számomra a költözés éveit voltak. A kis borsodi faluból való indulás, a nagyváros zaja után, egy másik kis borsodi faluba, Dédestapolcsányba kerültem.

Reménnyel teli lélekkel várjuk a jövő alakulását. Az itteni református gyülekezetbe próbálunk most beilleszkedni. Bízom abban, hogy a gyerekek számára a helyi gyülekezet is megadja az elfogadó, szeretetteljes, biztonságos légkört, melyre a legnagyobb szükségük, szükségünk van.

Szeretettel gondolok vissza a kecskeméti évekre, kívánom, hogy megmaradjanak a közösség tagjai egymás terhére hordozva.

Újabb lépések a széchenyivárosi templom felépítése felé

A 2021. esztendő első napjaiban többszörös értelemben is gazdagodott egyházközségünk, amikor a magyar állam két értékes ingatlan tulajdonjogát is átadta a gyülekezetnek. A két ingatlan közül az egyik forintban kifejezve is értékes. Ez az Erkel utcai óvoda, amelyet 2013-ban 240 millió forintért újtottunk fel, amit azóta is óvodaként üzemeltetünk, de ami csak most lett saját tulajdonunk.

A másik ingatlan forgalmi értéke csekély volt, de annál nagyobb volt számunkra a stratégiai jelentősége: a széchenyivárosi volt pártház épületéről van szó. Ezzel a tulajdonba adással nyílt meg ugyanis a gyakorlati lehetősége az új Széchenyivárosi Református Templom és Gyülekezeti Otthon felépítésének.

Már tavaly megalakultak a templomépítést irányító és lebonyolító bizottságaink, a Templomépítési Bíráló Bizottság (*Balázs Attila, Györgyi Károly, Mező Gábor, Pál Ferenc, Dr. Sárközy Szabolcs, Szenes Márton, Kuti József*) és a Projektirányító Bizottság (*Lévai Krisztián, Virág Gabriella, Varga Nándor, Kuti József*). A bizottságok elvégezték az ingatlan előzetes műszaki felmérését, illetve – itthoni és más gyülekezetek tapasztalatait összegyűjtve – összeállították az új épület tervezési programját.

Kezdetől fogva az volt az elképzelés, hogy több építész is megkérünk, készítsen terveket a leendő templomunkról. Összesen tizenegy építész,

építészirodát szólítottunk meg, közülük nyolcan, *Bihari Ádám, Bozsódi Csaba, Horváth Szilárd, Kiss Attila, Kocsis Ágnes, Rácz Zoltán, Vesmás Péter* és *Vinczellér Zsolt* adtak be terveket. Július 19. volt a határidő, a Templomépítési Bíráló Bizottság tagjai ezután vehették át a beérkezett dokumentumokat.

Nem túlzás azt mondani, hogy jobbnál jobb tervek kerültek a bizottság asztalára, napokon keresztül néztük, tanulmányoztuk őket. Próbáltuk összehasonlítani a javaslatokat, illetve hozzámérni őket a nyár elején írott és az építészeknek eljuttatott tervezési programunkhoz. Végül július 28-án és 30-án két bizottsági ülés keretében választottunk a nem is nyolc, hanem tizenhárom tervből (a legtöbb építész ugyanis több változatot nyújtott be).

A bizottság munkáját két meghívott vendégünk, barátunk segítette: még a nyár elején felkértük *Öveges Lászlót*, Kecskemét város főépítészt, valamint *Mikulás Ferencet*, a Kecskemétfilm Kft. igazgatóját, hogy javaslataikkal, észrevételeikkel támogassák a bizottság munkáját. A döntési folyamat, a vendégek és a bizottsági tagok meghallgatása rendkívül érdekes és inspiráló folyamat volt. Végig éreztük, hogy megvan, sőt növekszik az esély arra, hogy a kilencfősre bővült bizottság konszenzussal tudja meghozni döntését. Így is történt. Bár a remek tervek közül a személyes szimpátia alapján

több első helyet is kiosztottak a bizottság tagjai, az alábbi határozatot már egyhangúan hozta meg a Templomépítési Bíráló Bizottság:

„A bizottság támogatja, hogy a Kecskeméti Református Egyházközség a Kecskemét-Széchenyivárosi Református Templom és Gyülekezeti Otthon teljes tervezési munkálataira Bihari Ádámmal, a Kecskeméti Református Gimnázium egykori di-

ákjával, illetve az általa képviselt építészekkel kössön szerződést.”

Bihari Ádám építész kiválasztásával ismét növekedett azoknak a száma, akik a Kecskeméti Református Kollégiumból indultak, és akik tanulmányaik után visszatértek, hogy valamilyen formában tudásukkal egykori közösségüket építsék. Várjuk Őt – és építész barátait – szeretettel!

Az építész kiválasztásával újabb jelentős lépést tettünk meg. Előzetes ütemtervünk szerint most egy féléves, részletes tervezési időszak következik, addigra kell Bihari Ádámnak és csapatának a teljes engedélyes és kiviteli tervdokumentációt elkészítenie. Ahogy ebben a folyamatban haladunk, újabb és újabb lehetőségeket biztosítunk majd a gyülekezet számára, hogy a templomtervekkel – és persze a tervező csapattal – találkozhatson.

ÖSSZEÁLLÍTOTTA BÁN MAGDOLNA

Dr. Dömötör Endre tiszteletbeli presbiterre emlékezünk...

Dömötör Endre 1928-ban született Monoron. Édesapja református kántortanító, édesanyja tanítónő volt.

1952-ben szerzett orvosi diplomát a Pázmány Péter Tudományegyetemen. 1961-ig sebészként dolgozott a Rókus Kórházban, majd az Országos

Traumatológiai Intézetben. 1964-ben lett traumatológus szakorvos. 1969-től 1994-es nyugdíjba vonulásáig vezette a kecskeméti traumatológiát.

Dr. Dömötör Endre 1973-ban az orvostudományok kandidátusa, 1983-ban címzetes egyetemi

docens, 1988-ban címzetes egyetemi tanár lett. Nevéhez fűződik a traumatológiai ellátás megszervezése Kecskeméten és Bács-Kiskun megyében. Javasata alapján és irányításával szervezték meg a bajai és kiskunhalasi kórház traumatológiai osztályát is.

A Megyei Orvostudományi Bizottság elnökeként hosszú éveken keresztül segítette és irányított

ta az orvostudományi kutatásokat. Tagja volt a Megyei Közgyűlés Oktatási és Kulturális Bizottsága Tudományos Tanácsadó Testületének és a Szegedi Akadémiai Bizottságnak is. Traumatológiai pályafutása alatt közel száz dolgozatot, tanulmányt írt, mindvégig szíven viselte a felügyelete alatt dolgozó fiatal orvosok szakmai fejlődését.

Egyháztagként került be a Kecskeméti Református Egyházközség Presbitériumába 1996 januárjában, amelynek 2017. december 31-ig rendes, haláláig tiszteletbeli presbitere volt.

Munkásságáért többször részesült miniszteri dicséretben. Rendszeresen sportolt, teniszezett és kerékpározott, kedves időtöltése volt a hétvégi kertben való tevékenység és a bridzs.

80. születésnapján a kecskeméti kórház aranypecsétgyűrűjét kapta meg.

2021. júl. 23-án hunyt el Kecskeméten, temetése július 29-én volt a kecskeméti református temetőben.

Díjai, elismerései: Kecskemét Város Díszpolgára kitüntető cím (1994); Kecskemét Városért Egészségügyi Díj (2003)

■ **Forrás:** <http://www.bacsstudastar.hu/domotor-endre>
<https://hiros.hu/hirek/elhunyt-prof-dr-domotor-endre-volt-osztalyvezeto-foorvos>

Kedves Bandi bátyám!

Először gyermekkoromban hallottam Rólad. Mindenki kiváló szakemberként, egyben nagyszerű emberként tekintett Rád (ezúton is köszönöm nagymamám meggyógyítását). Aztán teltek-múltak az évek, de személyesen nem találkoztunk (mondjuk a kórházba nem is vágyódtam...), mígnem a Jóisten kegyelméből a Presbitérium tagja lettem.

Itt személyesen is megismerhettelek. Rögtön feltűnt az eleganciád, továbbá az, hogy amit mondtál, annak súlya és tekintélye volt. Határozott voltál, de sohasem bántó, még kevésbé személyeskedő. Minden témában kiforrott véleményed volt, ami sok esetben a humort és a derűt sem nélkülözte. Sohasem felejttem el, hogy amikor a kórház missziójáról tárgyaltunk, Te szót kértél és – többek között – azt mondtad, hogy a kórházban elődlegesen nem a betegek szorulnak lelki gondozásra.

Nagyon büszke és meghatott voltam, amikor felajánlottad, hogy tegezhetlek. Az istentiszteleten állandó helyed volt, sohasem hiányoztál. Szeretettel gondolok az alkalmak utáni beszélgetéseinkre, ahol nem csupán az egyház, hanem a privát dolgainkról is értekezhettünk. Ha bármilyen bajunk, betegségünk volt, hozzád mindig fordulhattunk tanácsért.

És most üres a helyed, hiába kereslek, hogy mikor jössz... Ugyanakkor megmarad a hit és a remény, hogy odaát találkozunk!

Addig is köszönök mindent, Isten veled!

Dr. Sárközy Szabolcs

Katonatelepi mozaikok

GYÜLEKEZETI NAP

Hosszú, immár több mint egy évtizedes múltra tekint vissza a katonatelepi gyülekezeti nap, amit minden év májusában tartunk meg a templomban és a templomkertben. A járványhelyzet miatt tavaly elhalasztani kényszerültünk ezt a találkozást, ám idén, a május eleji nyitást követően újból találkozhattunk ilyen formában is testvéri közösségben.

Együttlétünk istentisztelettel kezdődött, majd a felnőttek és a gyerekek külön-külön csoportban vetélkedően vettek részt. A felnőttek abban bizonyíthattak, hogy mennyire ismerik gyülekezetünket, a gyerekek pedig játékos feladatokat oldottak meg. Az ebédről Mészáros János testvérünk és munkatársai gondoskodtak, akiknek ezúton is köszönjük a finom falatokat. Az asztalok mellett régi ismerősök, testvérek is találkoztak, új kapcsolatok is szövődtek.

Fontosnak tartjuk ezeket az alkalmakat. A gyülekezet közösségében nemcsak Urunkhoz kerülhetünk közelebb, hanem egymáshoz is. A járványhelyzet miatt ezek a szálak meglazultak, óriási igény volt a személyes találkozásra, beszélgetésre. Ezt bizonyítja az is, hogy a résztvevők száma a rövid szervezési idő ellenére is ugyanannyi volt, mint a korábbi években.

Bízunk abban, hogy az előttünk lévő hónapokban maradéktalanul, személyes jelenléttel tudjuk megtartani lelki-közösségi találkozásainkat!

GYERMEKTÁBOR KATONATELEPEN

Ez év augusztusában második alkalommal tartottunk háromnapos napközis tábort Katonatelepen. A körülmények nem voltak ideálisak. A tavalyi első tábor után úgy gondoltuk, idén júniusban is tábort

szervezünk a hittanos gyermekeknek. A járványhelyzet kiszámíthatatlan hatásai miatt azonban a júniusi időpontot nem láttuk tarthatónak, így ismét augusztusra hirdettük meg táborunkat. A háromnapos programon mintegy 30 gyermek és fiatal vett részt, a legkisebb kétéves, a legnagyobb 17 éves volt. A legkisebbek édesanyjukkal együtt voltak jelen – rövidebb foglalkozásokon vettek részt –, a legnagyobbak pedig már a szolgálatba is bekapcsolódtak: játékokat szerveztek, programok lebonyolításában segédkeztek. Ebben az évben Noé történetét jártuk körül. A reggeli áhítat és étkezés után játékkal, énektanulással hangolódtunk a bibliai történetre. A történet meghallgatását követően kiscsoportos beszélgetés és kézműves foglalkozás következett. Az ebédet követő csendespihenő alatt a nagyobbak társasjátékoztak, a kisebbek mesét hallgattak. Majd könnyedebb délutáni program

következett: akadályverseny, vizes játékok, egy közeli tanya felkeresése, állatsimogatás, lovaglás töltötte ki a délutánokat. A nap közös énekléssel és imádsággal zárult.

A tábor lelki alkalmain a katonatelepi gyermek-istentiszteleteket tartó csoport tagjai szolgáltak. Nagy segítséget jelentett a gyülekezeti tagok önkéntes segítsége a konyhában, a takarításban.

Noé történetéhez kapcsolódóan megfogalmaztuk, hogy mindannyian Isten szövetségébe tartozunk. Ebben a szövetségben Isten üdvösséget ígér, tőlünk pedig hitet és engedelmeséget kér.

A vasárnapi istentiszteleten a gyülekezet tagjai beszámolót hallhattak a táborról, és a gyerekek ízelítőt adtak a tanult énekekből.

Bízunk abban, hogy jövőre újra találkozhatunk hittanos táborban Katonatelepen!

Többgenerációs tábor

(L)ÁTHATÓ EGYHÁZ

*„Nem azt kérem, hogy vedd ki őket a világból, hanem hogy őrizd meg őket a gonosztól...Ahogyan engem elküldtél a világba, én is elküldtem őket a világba.”
(János 17,15 és 18)*

Ezzel az igével indultunk útnak július közepén az idei többgenerációs táborba közel 140 fővel. A tábort nagy előkészületek előzték meg: már 2020-ban elkezdtünk rá készülni. Sajnos a tavalyi évben a vírus okozta helyzet miatt nem tudtunk megfelelően felkészülni egy ilyen nagy közösség biztonságos táboroztatására.

Idén azonban Isten kegyelméből megvalósulhatott a tábor, amire a stábtagok, műhelyvezetők, gyermek és zenei szolgálók már májusban elkezdték a közös imádságot és készülést. A téma, amelyben együtt mélyültünk el az esti alkalmakon ifj. Csomós József lelkipásztor vezetésével, a *(L) átható egyház* kérdésköre volt. Olyan kérdéseken gondolkodtunk közösen, hogy mitől látható és mitől átható az egyházunk és a személyes hitünk? Hogyan lehetünk mi az egyházunk látható és átható tagjai? Mit kezdjünk a bukásainkkal, vágyainkkal, az isteni elhívásunkkal? Hogyan lehetünk gyülekezetünk, egyházunk látható és átható tagjai?

Az istentiszteleteken túl a délelőtti csoportos műhelyfoglalkozásokból választhattunk, ahol számkra fontos témákról tudtunk meghittten beszélgetni. Ezekon a délelőtti alkalmakon nagy

hangsúlyt kapott a testvéri közösség megélése, a bibliai történetek körüli beszélgetés, megosztás, Isten üzenetének keresése a személyes életünkben. A felnőtt résztvevők Kreatív Bibliatanulmányozás és Bibliaiskola, Családos, Veszteségeink a Bibliában, Misszióink, a Zene és a Hit győzelme témákból választhattak, míg a fiatalok és a gyermekek a korosztályuknak megfelelő alkalmakon foglalkoztak Isten igéjével.

Hálásan köszönjük a szervezők, műhelyvezetők, igehirdetők, a gyermek és ifjúsági szolgálók, a zenei és technikai szolgálók és mindenki áldozatos és áldott munkáját. Köszönet illeti Virág Gabriella gazdasági igazgató asszonyt és a gazdasági hivatal munkatársait is a szakszerű és támogató munkájukért!

Sokat kaptunk Istentől és egymástól ebben a táborban. Reméljük, hogy az a sok megélt áldás és élmény hatással lehet a gyülekezeti életünkre is!

A tábor igei alkalmi és a Ki mit tud? alkalma megtekinthető gyülekezetünk Youtube csatornáján.

A legtöbbet talán a résztvevők visszajelzései mondanak el a 2021. évi többgenerációs táborról.

„Meglepő, hogy Dániel története ma is mennyire aktuális, és milyen fontos kérdésekben mutat utat nekünk. A csoport tagjai igazán közel kerültek Istenhez és Ő általa egymáshoz is. Őszintén meg tudtunk nyílni egymás előtt. Hatalmas hála van a szívemben Zsuzsáért és az egész csoportért.”

„Szolgálóink tökéletes vezetői voltak az alkalmaknak. Minden alkalommal mélyre jutottunk. Felkészültek és kedvesek voltak. Hasonlóan a vendéglegkészhez, adták magukat legjobb tudásuk szerint. Szuper volt!!!”

„Áldott, őszinte alkalom volt, ahol a Szentlélek munkája ki tudott bontakozni. Felkészült előadók voltak, akiknek nagyon jó talentuma van a tanításra.”

„A résztvevők több szinten is be voltak vonva a téma feldolgozásába. Mély beszélgetések alakultak ki. Napjaink aktualitásaira is kitértünk.”

„Nagyon örültem, hogy több szólamban is énekel-tünk. Volt kortárs zene, és visszanyúltunk egész régi zeneművekhez is. Változatos repertoárból válogathattunk: az egész hét a Bibliából vett ünnepek köré volt felépítve. Minden alkalmon örömmel vettem részt.”

„Élő, eleven és humoros bizonyágtételek voltak, a lelkész saját magát adta... Mint jó pásztor... Lekötött, a figyelmemet végig fenntartotta. SDG!”

„A meghívott lelkipásztor nagy hatással volt, és figyelemfelkeltően prédikált.”

„Minden korosztály számára lebilincselő tanításokat hallhattunk. A kamaszok is minden biztatás nélkül

jöttek meghallgatni estéről estére, és láthatóan nem egymásra figyeltek, hanem a hallottakra.”

„Tetszett, hogy sokat énekelhettünk. Nagyon jó volt, hogy az énekeket hangszerrel kísérték. Az ige-hirdetésre felkért Ifj. Csomós József fantasztikus jó prédikációkat mondott. Végig fenn tudta tartani a jelenlévők figyelmét. Nagyon tetszett minden esti ige-hirdetése, amiben voltak nagyon mély gondolatok, de közben volt benne humor is, ami oldotta a hangulatot. Igazán magával ragadott minden este!!!”

„A két utolsó estén vettem részt a programon. A Beugró játék nagyon szórakoztató és vidám program volt, akárcsak a Ki mit tud? Már nagyon vártam, hogy kik fognak szerepelni. Fantasztikusan jók voltak! Az indiánkör gyerekei, a fiatalok versmondása, Zsuzsa néni versei, na meg a többiek: a kicsi gyerekek éneke, tornagyakorlatai, a bűvös kockával való ügyeskedés és végül a Tanuló apuka produkciója, legvégül pedig Fülöp Joci és Varga Ádám produkciója. Szuper volt!!”

„Nagyon köszönöm. Sok-sok jóval jöttem haza. Változást indított bennem. Már a lelki gyógyulá-somat illetően. Szuper volt. Hála Istennek és a szervezőknek. Isten áldjon Titeket!”

„Hála az Úrnak, hogy ilyen gyülekezettel és ilyen szervezett táborral áldotta meg a családomat! Köszönöm.”

„Először voltam itt. Kár lett volna kihagyni. Testben és lélekben is felfrissültem. Legközelebb is menni fogok.”

„Nagyon jó gondolat és tett volt a reggeli és esti alkalmak folyamatos és ismételt megjelenítése. Lehetővé tette, teszi a még friss élmény újraélését, elmélyítését. Hála értük, és köszönet mindazoknak,

akik szívvel-lélekkel hozták meg az áldozatot az előkészületek, a megvalósítás és így még az emlékezés érdekében is.”

SZERZŐ NAGY ILONA HENRIETTA

Ifjúsági táborok

CSILLAGPONT REFORMÁTUS IFJÚSÁGI TALÁLKOZÓ

A kétévente megrendezésre kerülő találkozón több ezer fiatal gyűlik össze, hogy megismerkedjenek, beszélgessenek és Istenről halljanak. A sátrazós, fesztiváljellegű összejövetelnek a főelőadója idén Thoma László volt, akitől nagyon sokat tanulhatunk arról, mit jelent szabadnak lenni Istenben. Kecskemétről többen már szolgálóként vettek részt a találkozón, a többiek pedig élvezhették, hogy itt ők döntenek el, mikor, milyen programon vesznek részt, hogy nincsen takarodó, és hogy mégis minden Istenről szól!

A csillagpontról bővebben a You Tube-csatornájukon, a honlapjukon és a Facebook-oldalukon tudhatnak meg többet: www.csillag.reformatus.hu

FARKAS BENCE: „A Csillagpont egy hatalmas élmény volt a forró nyári napok ellenére is. Rengeteg programon vehettünk részt szinte minden témában

a történelemtől kezdve a kémián át mindenben. A legszebb dolog az egészben az volt, hogy mindenhol hozzá tudták kapcsolni a programokhoz a vallást. Ennek segítségével, plusz az elképesztő istentiszteletekkel szerintem mindenki meg tudta erősíteni magában a hitét. A közösség nagyon családias volt. Akárkihez odafordultál, úgy tudtál beszélgetni vele, mintha már 10 éve ismernétek egymást. Összegezve: az idei csillagpont nagyon jó volt. Ha lesz lehetőségem, én 2 év múlva is biztosan megyek.”

TÓTH LUCA: „A Csillagpont egy keresztény rendezvény, ahol idén közel kétezer keresztény fiatal tudott összegyűlni Debrecenben. Egész héten nagyon jó időnk volt, így a sátrazók és cuccaik is megúszták szárazon. Nagy élmény volt ilyen sok fiatallal a nagy színpadnál közösen dicsőíteni az Urat akár énekekekkel, akár tánccal! Az előadások és Isten igéje mellett, rengeteg programon vehettünk részt a Lehetőségek Piacán a csillámtetektől kezdve a

szabadulósobán át a sportprogramokig. Minden este közösen ugrálhattunk a jobbnál jobb koncertek zenéire, majd lecsendesedésként ima- és dicsőítő alkalmon vehettünk részt. Jó volt átélni, hogy a sok ismeretlen arc, mégsem annyira ismeretlen, mert egy nagyon fontos dolog közös bennünk: mindannyian Krisztus tagjai vagyunk.”

SÜMEGH BÍBOR: „A 2021-es Csillagpont Református Ifjúsági Találkozóra elsősorban a barátaim hívására mentem. Persze ott állt a meggyőző érv is, hogy »nagyon jó lesz!«. Utólag már én is tudom, mennyire igazuk volt. Az előadások, a dicsőítés és a csoportbeszélgetések voltak igazán meghatározóak, de természetesen nagyon sok fontos emlékem fűződik más programokhoz vagy épp egy-egy »programtalan« időszávhöz.

A találkozó Szabadság témája alatt számomra a legfontosabb üzenet csak egy egyszerű mondat volt: »Ne zárd be a szabadságot!« Nem lehet fesztiválba, táborba, vagy az ifibe zárni, egyszerűen csak van, adatott, és nekem benne kell élnem.”

REFISZ-TÁBOR

Évről évre több száz fiatal gyűlik össze Balatonszárszón az SDG Konferenciatelepen, hogy együtt éljék át az igazi „Refisz-élményt”. A táborba az egész országból érkeznek fiatalok, hogy új barátságokat kössenek, és újra vagy először Istennel is kapcsolódjanak. Délelőttönként előadáson, kiscsoportos beszélgetéseken vehetnek részt a táborozók, délutánonként a Balaton várja őket, esténként pedig biztonyságtételek fellege veszi őket körül, amit az elhagyhatatlan zsiros kenyerezés követ. Ez utóbbi

eltart akár hajnalig is. Idén is több fiatal vett részt a táborban gyülekezetünk ifijéből! Akit bővebben érdekel a Refisz tevékenysége és a táborban történetek, látogassa meg a You Tube-csatornájukat és a Facebook-oldalukat, ahol képek és videók is láthatóak az idei táborról!

RADICS BERNADETT: „A Refiszen a rengeteg műhely, a strand és a sportesemények várják a fiatalokat. Nagyon tetszett a közösség és a hangulat. A lényeg az elmélyülés volt, számos megható előadással és biztonyságtétellel fogadtak minket, a kiscsoportok között pedig mély kapcsolat alakult ki. A Refiszről az ifiben hallottam, és sokan meséltek, milyen jó, illetve már évek óta szerettem volna eljutni, és az idén végre sikerült. A legjobb talán az egészben, hogy olyan közösségek tagja lehetsz, ahol megértenek téged, elfogadnak és szeretettel fordulnak feléd. És természetesen a korosztályoddal együtt megélheted a hitedet.”

13. SÓFÁR REFORMÁTUS DICSŐÍTŐ ISKOLA

„A Sófár azoknak szól, akik speciális szolgálatokra éreznek elhívást. Alapelvünk, hogy minden, amit teszünk, Isten dicsőségét kell, hogy szolgálja. Az egész életünket próbáljuk odaszentelni élő és szent áldozatul, hogy az istentiszteletté válhasson. Ugyanakkor mindent, amit kaptunk, szeretnénk visszaforgatni Isten országának építésére, Isten dicsőségére. Mindannyian sáfárok vagyunk, és érezzük a felelősségünket abban, hogy tanítsuk azokat a fiatalokat vagy idősebbeket, akik szeretnék jól forgatni talentumaikat. Tanárok és diákok egyaránt

sokat tanulunk egymástól, a közösségben összeadódik tudásunk, tapasztalataink, elhivatottságunk.”¹

A Sófárhangoló Közhasznú Egyesület egyéb programjairól honlapjukon tudhatnak meg többet: www.sofarportal.hu. You Tube-csatornájukon és Facebook-oldalukon pedig megtekinthetőek az ideai tábor esti istentiszteletei.

A Sófár és a dicsőítés a szívügyem, és nemcsak itt a gyülekezetben, hanem az egész egyházunkban, minden közösségünkben. Hiszem, hogy ez tanítható és tanulható, és hiszem azt is, hogy Isten Lelke fel tudja nyitni a szemünket és a szívünket az Ő imádatának a Lélekben és Igazságban való voltára. Ott már nem számít a stílus, nem számít a kor, nem számít a tudás, és az sem, hogy honnan jöttünk vagy éppen hová tartunk! Ezért vállaltam idén újra azt a megtisztelő feladatot, hogy a Dicsőítő iskola főkoordinátora lehessen. Ez az év nagyon sok kihívást hozott számunkra is a szervezésben és a kivitelezésben is. De mindezen felül tudtunk emelkedni, amikor ott lehettünk együtt az újratalálkozás örömeiben, egy ölelésben, egymást segítve és támogatva, egymásért imádkozva és Isten jelenlétében. Fantasztikus kurzusok, mély beszélgetések és csodás közösség: ez a Sófár.

¹ Forrás: <https://parokia.hu/v/17510/>

TÓTH LUCA: „Sófárra már évek óta terveztem eljutni, és az idén ez végre sikerült is. Nagy izgalmal vártam a tábort, és ez a 7 nap nem okozott csalódást! A dicsőítés számomra különösképpen fontos. A Sófár alkalmával megtapasztalhattam kicsiben azt, hogy milyen örömteli lehet majd a mennyben folyamatosan, megállás nélkül dicsérni az Urat az angyalokkal együtt. A hét során átélhetjük az Isten jelenlétében való örömet. A táborban még inkább megerősödött bennem, hogy Istent nemcsak a zenével tudjuk dicsérni, hanem a kezünk munkáival, alkotásainkkal, a mozdulatainkkal, egy-egy szóval... egész lényünkkel, önmagunkkal.”

IFITÁBOR

Az ideai gyülekezeti ifitáborunkkal a nyár utolsó hetében szerettük volna kicsit lezárni a nyarat és megnyitni az évet. Így keltünk útra kb. húszan a Gárdonyi Református Gyülekezet szállására. Abban reménykedtünk, hogy a víz közelségében minden nap strandolhatunk majd, de sajnos az időjárás ezt nem engedte. Ezért különböző közösségi programokat szerveztünk: rönkvári játékok, kenuzás stb. A tábor témája a Krisztus test volta: hol a helyem az egyházban, a gyülekezetben, az ifiben.

Az ifitől megszokott fantasztikus hangulat, szereteteli légkör, mély beszélgetések és megérintő esti alkalmak idén sem maradtak el!

SÜMEGH BÍBOR: „Hogy miért mentem el? Mert ifis vagyok! Komolyra fordítva a szót, ez afféle újrakismerkedés volt. Olyanokkal beszéltem, játszottam, (mosogattam) együtt, akikkel soha eddig.

És nem feltétlenül azért, mert nem ismertük volna egymást... A legjobban talán a bizonyágtételek tetszettek esténként, hogy hogyan találja meg Isten a teljesen különböző embereket ugyanazzal az evangéliummal. Ebből épült fel a héten az én tanulságom is: Jézus akként fogad el, aki vagyok (még ha ez én is vagyok), és ugyanaz az evangélium rám is ugyanolyan csodálatos hatással van és lehet, mint rájuk.”

KOVÁCSNÉ DÁVID ILONA: „A nyár utolsó szabad hetét élménydúsan tölthettük! Gárdonyba utaztunk kihasználva az ifjúsággal azt az 5 napot, amíg ott tartózkodtunk. A fő téma Krisztus teste, és abban mi, emberek hol tudunk helyet foglalni. Az ifjúságnak is fontos hallania: nincs korhoz kötve az, hogy mikortól tudok Neki szolgálni. És azt is, hogy nincs olyan szolgálat, ami Isten szemében ne lenne fontos! Az áhítatokon és a csoportbeszélgetéseken egyre mélyebben érintettük a témakört. Az esti alkalmakon egy-egy bizonyágtétellel próbáltunk példaként szolgálni a gyerekek előtt. Megható volt számomra is, hogy az ifiseket mennyire tudja motiválni, ha megnyílunk előttük. És ez az egyik alapja Isten szolgálatának is, hogy nyissunk az emberek felé. A lelki alkalmak mellett a test lefárasztására is hangsúlyt fektetünk. Volt kenuzás, túrázás, éjszakai kincskeresés. Sokat dicsőítettünk, és nem mellelesleg társacsatákat vívtunk.”

BARTA LEVENTE: „Mindenkinek szüksége van egy kis kikapcsolódásra és lelki feltöltődésre legyen ez bármennyire lármás is. 22 évesként az ember azt gondolná, hogy nem tud együtt táborozni 13-17 évesekkel. Ezen csak az változtat, ha tényleg táborozok velük. Heni – mint nyaramat megmentő isteni

sugallat – felajánlotta, hogy a táborba kellene fiú kiségitő, és támogatná a táborozását. Nem tudtam, hogy pontosan mi lesz a program, de örömmel jelentkeztem. A tábor olyan dolgokkal ajándékozott meg, amikre nem számítottam.

Mivel én nem kecskeméti származású vagyok, és nem ide járok egyetemre, ezért kevés embert ismerek itt, és még kevesebb barátom van. Viszont a tábor folyamán rengeteg emberrel összebarátkoztam a különböző korosztályokból. A hangulat nagyon jó volt, mivel mindenki a legjobbat akarta és adta magából. A tábor legjobb programjai a késő estebe nyúló társasjátékpártik és beszélgetések, a történelmi csatát megidéző rönkvári háború, a minden porcikánkat megmozgató kirándulások és a versenybe átforduló énekes kenuzás voltak.

Mégis a legfontosabb és legnagyobb súlyú tényező Isten volt és az ő Fia, Jézus Krisztus. A hét témája többféleképpen értelmezhető volt az én olvasatomban. »Szükséges-e számomra a közösség? Szükséges vagyok-e az egyház számára?« Az igei alkalmak helyenként mélyenszántó fontos üzenetet közlők voltak, máskor pedig könnyebb, az érdeklődést megragadó, aktívabb, játékos előadások voltak, amelyek segítették az Ige terjedését. Az eredmény nem elhanyagolható: több lelki megerősödés és megtérés történt a táborban, ahol az én hitem is megerősödött az Úrban. Hangsúlyozódott bennem, hogy mi is az én feladatom és egyéni küldetésem az Úrtól.

A tábornak így rengeteg mindent köszönhetek, mind a szociális, mind a Krisztussal való kapcsolatomban fejlődésében. Hálás vagyok, hogy részese lehettem ennek a vidám és Krisztust kereső csapatnak. Ámen!”

Emmaus bizottság szolgálata

I. EMMAUS BIZOTTSÁG MEGALAKULÁSA ÉS TAGJAI

Az Emmaus bizottságot a presbitérium a 2020. szeptemberi presbiteri gyűlésén hozta létre azzal a céllal, hogy készítse el jelentését az elnökségnek és a presbitériumnak az Emmaus ház helyzetéről és további terveiről. Ekkor hat főt választottak meg az Úr kegyelméből. Rövidesen ehhez csatlakoztak még ketten. Így jelenleg nyolcfős az Emmaus bizottság.

Tagjai a következők: Balázs Attila, Bali Endre, Fodorné dr. Ablonczy Margit, Herczeg László, Kovácsné Dávid Ilona, Laczay András, Palásti-Kovács Márta, Puskás Júlia.

II. VEZÉRIGE

2020 októberében a bizottság részt vett egy bejárásán az Emmaus házban, és az egyik szoba falán a következő ige volt olvasható: „*De nem lesz mindig sötét...*” (Ézs 9,1). Ez az ige annyira megérintette mindannyiunk szívét, hogy ez lett a bizottság Úrtól kapott vezérigéje.

Az Emmaus bizottság mindig mindenben az Úristen akaratát kereste és keresi. A szolgálatukat imádságos szívvel és az Úristen iránti hálából végezzük. Igyekszünk mindig szem előtt tartani az ő igéjét és vezetését. Imádkozunk, hogy az Úrtól

kapott vezérige váljon valóra, és az Úr Szent Lelke töltsse be ismét a házat, gyújtsa fényt sokak életében.

III. A BIZOTTSÁG SZOLGÁLATA

1. Imakör vezetése:

2019 decemberében a bizottság megalakulása előtt alakult egy imakör az Emmaus házért. Jelenleg ennek kb. 70 tagja van. Hétről hétre minden szerdán este vagy csütörtökön imádkozik mindenki a saját otthonában az Emmaus házért. Minden héten küldünk egy imádságra buzdító e-mailt egy igével.

2. Bizottsági megbeszélések:

A bizottság az első megbeszélése előtt az alábbi igét kapta az Úrtól: „*...A munka pedig nagy, mert nem emberé léssen az a ház, hanem az Úr Istené.*” (1Krn 29,1) 2020 szeptemberétől 15 alkalommal találkoztunk. A járványra való tekintettel ennek felét online tartottunk meg. Egy alkalommal bejárásán vettünk részt. Két alkalommal egész nap egyeztettünk. Április 24-én pedig egész nap kint volt a bizottság az Emmaus házban. Ezenkívül több alkalommal egyeztettünk az elnökséggel.

3. Kérdőívek:

2020 nyarán a missziós bizottság összeállított egy öt kérdésből álló kérdőívet az Emmaus háznak gyüle-

kezetünkben betöltött szerepéről, jövőjéről, a gyülekezeti tagok önkéntes szolgálati lehetőségeiről. Az Úristennek köszönhetően 39 kérdőív érkezett vissza, ami kb. 50 oldalt tett ki. Ezek feldolgozása kétfős csoportokban történt. A kapott válaszok, vélemények segítséget jelentenek szolgálatunkban.

Az elmúlt egy év alatt alapos utánajárással megválaszoltuk a „ki? mit? mikor? hogyan csinált?” kérdéseket, majd az eredményt bemutattuk az elnökségnek és a presbitériumnak. Emellett interjúk készítése, levéltári kutatás, dokumentumok áttekintése, kérdőívek feldolgozása, a honlap elkészítése, az éves terv összeállítása, programkínálat-kutatás, helyszíni bejárások, műszaki problémák feltárása és megoldási javaslatok kidolgozása, külső szakértők bevonása, logó, póló, kitűző tervezése, látványtervek készítése, swot analízis (erősségek, gyengeségek, veszélyek és lehetőségek) a gyülekezeti tagoktól visszaérkezett kérdőívek alapján, ennek összevetése más református gyülekezetek swot analízisének eredményével, pályázati lehetőségek kutatása, éves missziós tervben gondolkodás, imaszolgálat az ökumenikus héten, önkéntesség, kapcsolati háló feltérképezése, koncepciók elkészítése szerepelt a szolgálatban.

4. Szolgálatok az Emmaus ház körül:

A bizottság tagjai közül néhányan már korábban, a bizottság megalakulása előtt elkezdtünk szolgálni az Emmaus ház körül. Ezt az útmutatást Istentől kaptuk. Ilyen volt 2019-ben az Országos Ultreya, 2020-ban számos takarítás és cursillós családi délután szervezése. Mi az elhívást és az egyértelmű útmutatást az Úrtól kaptuk. Mindannyian Isten iránti szeretetből végeztük és végezzük a szolgálatot. Ezt az utat továbbra is járjuk, mert az

Úrtól kaptuk, és erre a közös szolgálatra hívnak másokat is szeretettel.

2021-ben az elnökséggel együtt közösen készítettük elő és bonyolítottuk le az Emmaus 35. születésnap rendezvényét. Az idei évben is többször szerveztünk takarítást, továbbá más gyülekezeti csoportoknak is segítettünk egynapos alkalmat szervezni.

5. A bizottság a szolgálata során a következő megállapításokra jutott:

- Az Emmaus bizottság tagjainak célkitűzése, hogy az Emmaus a hitre jutás és a hitben való megújulás helyeként működjön minden korosztály számára, egyházközségünk és egész egyházunk javára. Célunk továbbá, hogy keressük – és lehetőség szerint biztosítsuk – annak lehetőségét, hogy ezt a szolgálatát a mai kor igényeihez igazodva, fenntartható módon tudja ellátni.
- Az Emmaus missziói ház lelki célja találkozás, beszélgetés, életrendezés az élő Jézus Krisztussal asztalközösségben, családokkal, csoportokkal; elcsendesedés, hogy befelé tudjunk figyelni lelki növekedésben gyülekezetünk, egyházunk épülésére.
- Az Emmaus missziói ház küldetése (missziója) a megerősítés a tanítványságban olyanok számára, akik aktuális élethelyzetükben, hitbeli állapotukban különösen is nyitottak, és rászorulnak a rendeződésre, továbblépésre, megerősödéssre, spirituális gyógyulásra, épülésre. Mindez a feltámadott, élő Jézus Krisztussal való találkozásban az arra felkészített testvérek, szolgálattevők támogatásával. A ház ennek a találkozásnak készítsen teret, otthont, megfelelő légkört és

külső környezetet. „...*Tegyetek tanítványokká minden népeket...*” (Mt 28,19)

- Emmaus missziói ház jövőképe (víziója), hogy a résztvevők, idelátogatók csendes, békés, „lassú” környezetben, elvonulásban, a szolgálattevők és házigazdák szeretetétől körülvéve, a felajánlott programok segítségével éljék meg a találkozást és átalakulást. Befelé, Istenre és egymásra figyelésben, örömteli találkozásokban, beszélgetésben, felszabadult játékban, elmélyült imádságban, asztalközösségekben, akár fizikai munkával, segítő tevékenységgel töltsék itt létük idejét.
- Az Emmaus bizottság egy olyan missziós ház kialakításában gondolkozott, amely környezet-tudatos működtetésű, gazdaságilag önfenntartó, ezen túlmenően lehetőséget biztosít a folyamatos fejlődésre is. A gyülekezetünk mellett nyitott tágabb környezetünk közösségei felé is. A missziós ház támogatja az intézményeinkben folyó gyülekezetépítő, lelki nevelőmunkát. Olyan értékeket ápol és közvetít, amelyek felértékelődnek a következő évtizedekben. A ház lehetőséget biztosít az önkéntes szolgálatoknak.

6. Konceptiók kidolgozása:

2021. 02. 01-én az elnökség felkérte az Emmaus bizottságot konceptiók kidolgozására. A kérésnek eleget tettünk, és a bizottság négy hónap alatt két konceptiót készített el, melyet az elnökségnek átadott további egyeztetésre. A konceptiókhoz képek is készültek. Megtervezésre került egy logó is, mely a honlapra is felkerült.

7. Önkéntesség:

A bizottság ezúton köszönetet mond mindazoknak, akik az elmúlt egy évben segítették szolgálatunkat.

Hálásak vagyunk mindenkiért, akiket az Úr kirendelt a segítségünkre. Az Úr áldása kísérje életüket!

IV. EGYNAPOS ALKALMAK 2021-BEN

Az elnökségnek, a missziós bizottságnak és a presbitériumnak köszönhetően 2021-es missziói naptárban minden hónapban szerepel egy alkalom, mely az Emmaus házban kerül megrendezésre. A járvány miatt nagyon nehéz volt tervezni, de hála az Úristen közreműködő szeretetének az alábbi alkalmak valósultak meg eddig:

1. *Imaórák hét az Emmaus házért 2021. január 18-24.* Az egyetemes imahét keretében került megrendezésre az „Emmausért mondott imádságok a hét minden napjára”. Minden este egy gyülekezeti csoport vagy csoportok hordozták az imádság „szervezését”. Vállalták, hogy azon a héten bőjtölnek az Emmaus szolgálatáért, s a csoportnapjukon 6 és 7 óra között imádkoznak – ezekért a témákért kiemelten is. Az egyórás imaalkalom elején elolvasásra került a 90. zsoltár, és a végén eléneklésre került az Emmaus ház éneke!
2. *Takarítás az Emmausban 2021. 02. 20-án.* Dicsőség az Úrnak, hogy erre az alkalomra az Úr adott erőt, időt, képességet, lelkesedést az ott szolgálóknak, miközben mikroközösségek alakultak, kapcsolatok mélyültek...
2020 karácsonyán egy feldíszített kis fenyő került kiültetésre. Imádkoztunk érte, hogy növekedjen, és azért is, hogy gyülekezeti közösségben feldíszíthessük azt 2021 karácsonyán az Emmaus ház udvarán.

3. *Az Emmaus bizottság megbeszélése 2021. 04. 24-én.* Ezen a napon a koncepciók készítése mellett a bizottság tagjai egy videosorozatot készítettek el, hogy emlékezzünk arra a 35 évre, amit az Emmaus ház jelent a kecskeméti református gyülekezet tagjainak. Ezekon bizonyágtételek láthatók, és már készülnek a gyülekezet tagjairól is a felvételek. „*Segítségem az Úrtól jön.*” (Zsolt 121,2)
4. *Szeretethíd 2021. 05. 15. Tanodás gyerekek az Emmaus házban.* Az Emmaus ház udvarán a Szeretethídhoz kapcsolódó program keretében kb. 25 gyermek és 15 felnőtt dicsőítette Mennyei Atyánkat. Az áhítatot követően a tanodás gyermekek és a gyülekezeti tagok az Emmaus kertjének szépítésén fáradoztak. A finom ebéd elfogyasztását követően nagy focimeccsre került sor. Együtt örvendeztünk a jó időnek. A záróimát követően elkezdett esni az eső. Az Úr mindent szépen intézett. Hála és dicsőség neki ezért!
5. *A Kecskeméti Kékkereszt Csoport 2021. június 5-6-i lelki, baráti csoport hétvégéje az Emmaus házban.* Mindkét nap 40-50 csoporttag örülhetett és adhatott hálát a találkozás lehetőségének finom étel mellett, szép, napsütéses időben, a megszokott, üdítő környezetben. Az első napon az áhítat után – szakmai program keretében – a jelenlévők aktív részvételével Sipos Zsolt lelkigondozó és családterapeuta, valamint Telekesné Pető Szilvia családterapeuta tartott nagyon érdekes előadást az alkalmazkodó és ellenálló képességről belső harcaink során, illetve a külvilág kísértésével szemben. Végre a járvány miatt elmaradt sok hónapnyi személyes találkozás után a csoportunk együtt, ünnepi hangulatban, örömmel, hálátelt szívvel és az Úrban bízva érezte, hogy reményteli az életünk. A konviktus által feltálalt nagyon finom ebédet kötetlen beszélgetés, éneklés követte. Ezzel zártuk az eseménydús hétvégét, szívünkben hálával és örömmel.
6. *Széchenyiváros családnapja 2021. 05. 21-én.* Pünkösdhétfőn a széchenyivárosi gyülekezetrész szervezésében családi napra került sor az Emmaus házban. A zenei szolgálatot a LivingRoom együttes vállalta. A nap során volt közösségi játék és bográcsözéssel, grillezéssel készített közös ebéd.
7. *A Kecskeméti Református Általános Iskola csendesnapjai 2021. május-június.* Általános iskolánk tanulói ennek a rendkívüli tanévnek a végén évfolyamonként eltölthettek egy-egy hálaadó, örvendező, kiránduló, elcsendesedő napot az Emmausban. Sok akadálnak kellett ehhez elhárulnia: enyhülnie kellett a járványügyi korlátozásoknak, és át kellett hidalni a MÁV vágányzári munkálatai okozta utazási nehézségeket. De mindezekben megtapasztaltuk Isten ígéretének a megvalósulását az Ézs 45,2 igeverszerint: „*az ércajtók és a vaszarak, a rögös út sem akadály, ha Ő megy előttünk.*”
8. *A Kecskeméti Református Általános Iskola tantestületi tanévzáró ünnepsége.* A Kecskeméti Református Általános Iskola tantestülete a tanévzáró értekezlet után ünnepi alkalmon lehetett együtt az Emmausban. „*Igéddel áldj meg bennünket, Urunk...*” énekeltek, hálát adva az elmúlt tanévért, és buzdítást is kérve a további szolgálatainkhoz. Átéltük az összetartozás örömét, a konviktus jóvoltából nagyszerű ebéddel is ünnepelhettünk. Elbúcsúztunk távozó tanártársainktól, megköszönve itt végzett

- munkájukat, Isten áldását kérve további útjukra.
9. 121. sz. Dr. Vetéssy Géza cserkészcsapat szolgálata az Emmaus házban 2021. 06. 19-én.

A 121. sz. Dr. Vetéssy Géza cserkészcsapat tagjai közül néhányan az Emmaus házban szolgálták az Úristent, és kezük alatt 4 db kétszemélyes kanapé és egy asztal készült el faraklapokból. A többiek hatalmas örömmel nézték a lelkesedésüket, kitartásukat, örömeiket, miközben ők a kertet rendezték készülve az Emmaus ház 35. születésnapjára. Kicsiny gyermekek locsolták ezen a napon az Emmausból származó fát, hogy ki ne száradjon.

10. Az Emmaus ház 35. születésnapja 2021. 06. 28-án. Ezen a napon megrendezésre került az Emmaus ház 35. születésnapja.
- „Igéddel áldj meg bennünket Urunk, így lesz e hajlék lelki otthonunk. Buzdíts, hogy szívvel szolgáljunk neked, áraszd e házra áldott lelkedet.”
11. Zsoltáros nap az Emmausban 2021. 07. 03-án. Néhány tucatnyian indultunk el egyházközségünk missziós házába július 3-án, szombaton a János evangéliumából vett ígét mottóként választva. Azért indultunk, hogy együtt imádkozunk énekben, hangszeres zenében és szóban egyaránt. Egy délelőttöt töltöttünk Isten dicsőítésével, közben Mikesi Tibor kántor urunk a válogatott zsoltárokhoz hol komolyabb, hol viccesebb tanítást is fűzött lelki épülésünkre. Az Úristent magasztaló zene ma is átformálja a szolgáltót és a hallgatóit is, ha nem is mindig látványos a csoda. A zene Isten különleges adománya, aminek segítségével minden élethelyzetben felemelhetjük lelkünket hozzá. Az Emmaus ház betöltötte most is eredeti célját: az erdő ölelésében találkozhattunk az Igében,

zsoltáréneklésben, hangszeres zenében és a testvéri közösségben az Úrjézussal „mert azért a névért indultak el”. (3Jn 3,7)

Még további alkalmak, takarítások szervezése folyamatban van az idei évben. Imádkozunk, hogy minél többek szívét megérintse az Úr gyülekezetünk missziós házában. Az Emmaus bizottság igyekszik ehhez hozzájárulni lelkesedésével, tudásával, szakértelmével. Az Úré a dicsőség.

V. KÉPEK, VIDEÓK

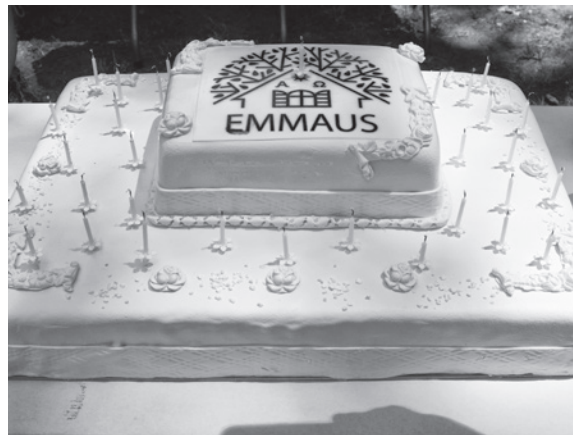
1. Videósorozat: A videók megtekinthetők: <https://www.krek.hu/emmaus> honlapcímen.
2. Galéria: Az Emmaus ház 35. születésnapján akészült fényképek a Kecskeméti Református Egyház <https://www.krek.hu/galeriak> honlapcímen megtekinthetők. Ugyanitt láthatók a 2021. 07. 03-án megrendezésre került zsoltáros nap képei is.
3. 121. sz. Dr. Vetéssy Géza cserkészcsapat szolgálata 2021.július 19-én szombaton a cserkészcsapat raklapokból készített raklapbútorokat az egyház Emmaus házában 35. jubileumi születésnapjára. Ennek az egynapnyi lelkes és kitartó munkának az eredménye 3,5 percben a következő linken látható: <https://www.youtube.com/watch?v=RwFpLXVK-5c>. A raklapbútorokra felajánlasként párnák is készültek.

EMMAUSI EGYPERCESEK AZ EMMAUS BIZOTTSÁGTÓL AZ EMMAUS 35. SZÜLETÉSNAPJÁRA

Már voltam tagja egy Emmaus bizottságnak korábban, de csak egyszer ülésezünk, s nem tudtuk megmozdítani sem a lehetőségeket, sem magunkat. Biztosan nem volt itt az ideje.

A mostani Emmaus bizottság 8 tagból áll, s olyan elkötelezett emberek alkotják, akik nemcsak a múlt emlékeiből, élményeiből élnek, hanem a jelenben is tevékenyek, sőt reménységet kaptak arra nézve, hogy milyen is legyen/lehet az Emmaus ház a jövőben, a következő években. Ezért az Emmaus ház 35. születésnapjára elkészültek a kis *Emmausi egypercesek*, s ezek összefoglalásával mutatkozott be a gyülekezetnek a bizottság minden tagja.

Az Emmaus születésnapja általában minden évben megrendezésre került, a legkülönlegesebb a 30. évforduló volt. Ezért a mostani születésnapot (35.) inkább a múlt-jelen-jövő gondolata mentén terveztük. Szép számmal voltunk együtt, Isten megáldotta a szervezést, és sokak munkája volt a végeredményben. Hogy idézzek egy klasszikust: „Ami imádsággal kezdődik, az áldással végződik.” Ezt tapasztaltuk meg.

Minden bizottsági tagnak több fontos kapcsolódása is van a házhoz. De emellett minden tag a saját szakértelmét is „beleteszi” a közös munkába. Számtalan munkaórát töltöttünk kint is, s együtt is, hogy imádkozzunk és dolgozzunk ezért a házért. Mindenki olvasott, értett meg olyan igeszakaszokat, amelyek üzentek, s amelyek által a reménység újraéledt. A csapat a megbeszéléseken egymást ihlette, bátorította, formálta. Gondolatokat és terveket fogalmaztunk meg – de elsősorban Isten tervét kerestük: vajon mit gondol Ő a jövődőről?

PUSKÁS JÚLIA (presbiter, az Emmaus bizottság vezetője, az Emmaus „nagyasszonya.”): *„Uram, szeretem házat, ahol laksz, dicsőséged lakóhelyét.”* (Zsolt 26,8). *„Az Emmaus ház körül szolgálni Istent életem egyik legfontosabb szolgálata. Ebből tanultam a legtöbbet, és hatalmas lelki ajándékokat kaptam az Úrtól. Csodákat láttam. Az is csoda, hogy ezek az egyperces videók is létrejöhetnek. Az Úr ránk ragyog az ő szeretetével Emmauson keresztül. Az az én reménységem, hogy még az Úr itt sok mindenkire ráragyog, és sok mindenki kap itt új életet szívében Jézus Krisztussal. Az is reménységem, hogy együtt dicsőítik még sokan az*

Úristent a ház énekével. Az Emmaus bizottság tagjaként ez a legfőbb célom, hogy ez megvalósuljon.”

BALI ENDRE (presbiter, számítástechnikus, egyházi szoftverprogramok segítője): *„Az ÚR vezet majd szüntelen”* (Ézs 58,11a) *„A kétség, ami letaglóz, de ott van az Úr, aki utat mutat ebben az életnek nevezett labirintusban, ahol oly könnyű eltévedni, és oly nehéz megtalálni a helyes utat. Mindez igaz az Emmaus sorsára, jövőjére egyaránt. Én nem vallásos családból jövök, 15 éves koromban éreztem elsőként, hogy én többet akarok tudni Istenről, konfirmáltam, megkeresztelkedtem, ifibe jártam, és kijutottam az Emmausba. 30 éve ennek, és a mai napig megdöbbentő számomra az a szeretetbőség, ami fogadott, és fogad azóta is valahányszor kijövök. Azért dolgozom a bizottságban Emmausért, hogy más is lehetőséget kapjon ebben a modern, technokrata, kutyúkkal körbevett életben, hogy megtapasztalja a kendőzetlen, tiszta boldogságot, és egy életre magával vigye”.*

KOVÁCSNÉ DÁVID ILIKE (a Cursillos női kör egyik szervezője, a Játszóház önkéntes munkatársa): *„Az első élményemet már anyaként éltem át az Emmausban. Kisgyermekes anyaként nehezebben lehet a bibliatanulmányozásra koncentrálni. Itt, Emmausban mégis sikerült. Nyugodtan »elengedhettem« a gyermekeimet, mivel biztonságban éreztem őket a kerítésen belül. A gyülekezet is olyan közösségünk, akik figyelnek egymásra és családjaikra. »Nagy papunk van Isten háza felett.«* (Zsidók 10,21) *Isten háza nemcsak templom lehet, hanem olyan épület is, ahol Isten, a nagy papunk igaz igéjét hirdetik. Hiszem, hogy azért helyezett Isten az Emmaus bizottságba, hogy kreatívan hozzá tud-*

jak járulni a különböző ötletek megvalósításához. A feladatom java kicsit később jön majd, melyek közül a legfontosabbnak most például egy állandó imaösvény kialakítását tartom.”

BALÁZS ATTILA (presbiter, mérnök, aki a korábbi évek feldolgozásában „oroszlánrészt” vállalt): *„Első maradandó élményem az Emmausban 2008-ban volt, a családos hét. Friss kecskemétiént a befogadás megtapasztalása az Emmaus ebédlőjében. Az asztali áldást onnantól gyakoroljuk családi körben, amely minden nap erre emlékeztet engem. Az Emmaussal és a bizottsági munkával kapcsolatban a legfontosabb kifejezések számomra: a kairosz, a felelősség, az alkotás, az alázat. Régen mindent én akartam megoldani. Ma már merem rábízni Istenre a dolgaimat, gondolataimat. »Bízzad az Úrra a te dolgaidat; és a te gondolatid véghez mennek.« (Péld 16,3) Többek között az elemző gondolkodásom miatt jelöltek a bizottságba. Örömmel vállaltam az Emmaus ház – leginkább az utolsó 10 évnek – tanulmányozását, rendszerezését, a tények megismerését, a problémák feltárását a legjobb jövőbeli megoldások érdekében. Szeretném, ha a következő generációk számára is lenne egy valóságos hely a minden teret elhódító virtuális valóság mellett a találkozások számára egymással, önmagukkal, Istennel.”*

P. KOVÁCS MÁRTI (presbiter, tanár, a Református Gimnázium igazgatóhelyettese): *„Néhány emléképet idézek fel a refis tanításom első éveiből, többször vendégekkel is voltunk az Emmausban. Ha Emmausra gondolok, illatok, ízek, személyek jönnek elő: pl. Laci bácsi. Nekem a legmaradandóbbak az osztályaimmal kint töltött napok, melyekből az első legfontosabb, hogy olyan szolgálatokban való*

helytállást kívánt tőlem, amire nem gondoltam, hogy képes vagyok. A másik a közös osztályige-választás a gimnáziumi gólyaheteken, melyek közül az egyiket bizottsági ígémnek is választottam: »Gyönyörködj az Úrban, és megadja szíved kéréseit.« (Zsolt 37,4-5) Az Emmaus bizottságba önként jelentkeztem, belső elhívást kaptam. Még keresem a helyem, hogy mivel tudok hozzájárulni legjobban a csapat munkájához. Talán a figyelő jelenlét, a közösség előtti képviselői biztonságát emelném ki.”

FODORNÉ DR. ABLONCZY MARGIT (családpasztorációért felelős lelkész): *„Emmaus. Az évtizedek és csoportok sokaságából a hajnalokat emelem ki. Itt olyan mély volt mindig a csend, hogy nem kellett szavakkal imádkoznom, csak beengedni magam abba a csodába, hogy egyszerűen jelen van Isten. A reggeli bevásárlások, a reggeli csoportvezetői felkészítés, ahová a konyhás néniket is vártuk... többszörösen indult a nap, s minden lépésnek jelentősége volt. Mindig szerettem az Emmaus énekét s a történetét, ahogyan egy énekkari próba után egy lelkes lelképásztor szívében megszületett az imádság: »Igédde! áldj meg bennünket, Urunk...« (Ma ez már az országos énekeskönyvünk kincse is.) Igen, Isten sok igével ajándékozott meg itt minket. A falon olvashatóak is mind a megértett, megtapasztalt igék, de a kézben hazavitt kis kártyák is. Mégis a leggazdagítóbbak a szívbe írtak. Nekem a legutóbbi ad reménységet a jövőre nézve. Hiszen jöhetnek és mehetnek nemzedékek »de az ÚR terve örökké megmarad, szívének szándéka nemzedékről nemzedékre.«” (Zsolt 33,11)*

LACZAY ANDRÁS (lelkész, vallástanár): *„Az első élmény: hatodikos voltam talán, és hittanos nap*

volt az Emmausban vasárnap délután. A város különböző iskoláinak hittanosai szolgáltak, így mi is készültünk valamivel. Nekem – ha jól emlékszem – egy versrészlet jutott. Családunk autóval ment ki, nagypapa vezetett. Bár biztosan elmagyarázták az utat, de többször is eltévedtünk a földutakon, így 20-30 perces késéssel sikerült megérkezni. Pont a mi műsorunk ment. Repülőrajttal érkeztem a színpadra, 10 másodperc múlva már mondtam is a szövegemet. (Pontosan érkeztünk! :) Borongós idő volt, de a hely hangulata már akkor megfogott... »Ha az Úr nem építi a házat, hiába fáradoznak az építők.« (Zsolt 127,1). Számomra ez utal az Emmausra, de mindenre, amit építeni lehet: a hittem házára, az életem házára, a családom házára. Nem az erőlködés és emberi szándék a döntő, hanem hogy Isten akar-e építeni. Ha akar, meg kell fognom a dolgok rám eső részét. Reménységem Emmaussal kapcsolatban: Élet! A Lélek áradása, megújító ereje. Hiszem, életet hozhat a falakba. A bizottsági munkát ezért vállaltam: hátha tudok valamit hozzátenni a tapasztalataimmal, látásommal régi emmausi szolgálóként. Most úgy látom, a feladat nagy, sokrétű. Nem is tudom, mihez kellene először fogni. Őszintén szólva ez néha megremít. Azért imádkozom, hogy Isten adjon nekünk bölcsességet, látást, hogy merre kell indulni, és mi a mi dolgunk, mi az, ami nem.”

HERCZEG LÁSZLÓ (kertészmérnök): „A múlt század 80-as éveinek végén voltam óvodáskorúan először az Emmausban. Itt a Szentlélektől vezérelt szolgálók által elfogadásra leltem. Külön kiemelném Vargáné Ilonka nénit, aki – többek között –

engem is, mint sokadik fogadott gyermekét nagy szeretettel és odaadással istápolta, mint egy tyúkanyó a kiscsibéjét. (Konkrétan emlékszem, hogy egyszer bepisiltem éjszaka, és hatalmas szégyenérzet volt bennem. Ilonka néni nem szidott meg, egy rossz szava sem volt, levitt a fürdőszobába letusolt, megtörült, tiszta ruhát adott, rendbe tette az ágyamat és újra az utamra bocsátott...) Talán hasonló a mi Mennyei Atyánk szeretete nemde? Az Emmaushoz fűződő másik szép emlékem, mikor konfirmandus hetünket töltöttük itt 1996 nyarán. Emlékszem, ahogy az egyik társamtól kölcsönkért »Joma« márkájú cipőben fociztam a fák között a homokban. De nagy boldogság volt az akkor... Akkor még nem volt közkezen mobiltelefon, de néhány kedves társam nevét, címét és vezeték telefonszámát feljegyeztem az akkor kapott igéskártya hátlapjára. Az akkor kapott ígém ez volt: »Gyökerezetek meg és épüljete fel őbenne, erősödjete meg a hit által, amint tanultátok, és hálaadásotok legyen egyre bőségebb.« (Kol 2,7). A nagyszüleimtől konfirmációra kapott Bibliám-ban őrzöm a mai napig. Itt érkezem el az Emmaus bizottságba való elhívásomhoz. »Hálaadásotok legyen egyre bőségebb...« Négy fiúgyermekkel ajándékozott meg az Úr bennünket feleségemmel. Nagyon szeretném, hogy a gyermekeim számára is legyen ez a hely azzá, amit nekem is jelent. Így Isten iránti hálából szolgálók a bizottság tagjaként, önkéntesként. Ez a hely a találkozás, az elfogadás, a békesség és a szeretet helye. Ha arra gondolok, hogy nem tudom, mit hoz a jövő Emmaus kapcsán, miért mosolygok mégis?”

■ Összeállította a többiek vallomásaiból: Fodorné Dr. Ablonczy Margit, 2021

Illusztráció: **Dunszt István** festőművész

Demenciával élők napközbeni ellátását segítő részleg kialakítása a Budai utcán

Aki kicsit is követi az idősödés társadalmi helyzetét, vagy személyesen megtapasztalta ennek a betegségnek, a demenciának a nehézségét, családi életüket gyökeresen megváltoztató hatását, az tudja, nagy kihívások előtt áll társadalmunk, ezáltal gyülekezetünk is.

A Sion Nyugdíjas és Gondozási Központ Budai utcán lévő házában, valamint a Fráter utcán már évek óta fogadunk olyan demens időseket, akik otthonukban élnek, de napközbeni ellátásuk nem biztosított családtagjaik munkaideje alatt.

Az elmúlt években azt tapasztaltuk, hogy erre a szolgáltatásunkra egyre nagyobb igény van. Az ilyen ellátást igénylők fogadására, biztonságos és színvonalas ellátásukra azonban nem volt megfelelő infrastruktúránk, akadálymentesített környezetünk. Ezért a járványszülte kényszerhelyzetben a tervezésen dolgoztunk, és az idei nyáron egy új, demenciabarát napközi megvalósításán kezdtünk el munkálkodni. Meglévő helyiségeink átalakításával egy közel 100 négyzetméteres, több helyiségből álló, biztonságos részleg kialakítása készül el az ősz folyamán, ahol terveink szerint 10 enyhe vagy

középsúlyos demenciával élő idős embert tudunk korszerű körülmények között munkaidőben fogadni.

Tudjuk, hogy ennek a betegségnek a következményei összetettek. A személyes élet teljes megváltozása, a gondolkodást és a mentális állapotot érintő változások a családtagok 24 órás igénybevételét is jelentheti. Az enyhe életvezetési nehézségekből el lehet jutni az állandó felügyelet biztosításának szükségességéhez is. A betegség kezdeti enyhe és középsúlyos szakaszában nyújt megoldást az általunk biztosított szolgáltatás, azonban az állapot rosszabbodása már szakellátási elhelyezést igényel.

Munkatársaink segítségével a klubban töltött idő biztonságos, kiszámítható körülmények között zajlik. A meglévő készségekre épülő napi tevékenységek, a torna, a közösségben töltött idő, valamint a kézműves foglalkozások mind a színvonalas időtöltést szolgálják abban az időszakban, amíg a családtagok dolgoznak vagy ügyeiket intézik.

Szüntelenül szem előtt kell tartanunk azt, hogy a demencia elfogadása és elfogadtatása is feladatunk. A hozzátartozók között vannak, akik nehezen

vagy nem tudják feldolgozni azt, hogy szerettük külsőleg változatlan, azonban személyiségében már nem ugyanaz. Ez gyakran akadályozza azt is, hogy az ebben a betegségben szenvedők megfelelő ellátást kapjanak. Ebből a tényből kifolyólag figyelmünk az egész családra kiterjed. A személyes beszélgetések, a tanácsadás, az otthonukban

történő látogatás mind azt szolgálja, hogy ebben a nehéz élettani folyamatban Krisztus erőt adó szeretetével, irgalmával tudjunk jelen lenni.

Imádkozunk azért, hogy ez a megújuló szolgálat Isten dicsőségét, gyülekezetünk épülését és a demenciával élők méltóságát szolgálja.

SZERZŐ SZILASI ILDIKÓ

Bemutatkozik a diakóniai központ

„Éljetek ahhoz az elhíváshoz méltón, amellyel elhívattatok, teljes alázatossággal, szelídséggel és türelemmel; viseljétek el egymást szeretettel.” (Efézus 4,2)

A diakóniai szolgálatban eme igeszakasz nagy segítséget nyújt számunkra, hogy röviden és tömören össze tudjuk foglalni szolgálatunk esszenciáját. A diakónia elhívás a szolgálatra, odaszánás és felajánlás, néha valamiről való lemondások egy nemes ügy, tevékenység javára. A diakóniában a szolgálatot egyaránt végezheti laikus és diakónia szakot végzett szakember. Nem a papír, a diploma az, ami jó szakemberré tehet ezen a területen, hanem maga az elhívást adó Atyánk tehet minket késszé és alkalmassá erre a hivatásra.

A DIAKÓNIA KECSKEMÉTEN RÉGEN

A diakóniai munka hosszú időre tekint vissza közösségünkben. Mindig voltak segítségre szorulóknak, akiknek gyülekezetünkben igyekeztek a lehetőségekhez mérten segítséget nyújtani. Azonban ennek mikéntje és formája több változáson ment át. Ennek több oka van. Először is megváltoztak a lehetőségek, így ezzel együtt a tevékenységek is. Másodsor egyre többen, és a legkülönbözőbb igényekkel, szükségletekkel keresnek fel minket. A diakóniai szolgálatnak korábban is szerves részét képezte az idősek látogatása, a hétfői imaközösség, valamint a ruhavásárok szervezése, lebonyolítása. Ezenkívül alkalomszerűen egyéb jellegű segítségnyújtás is volt. Mivel azonban sem a helye,

sem az ideje nem volt meghatározva ezeknek az alkalmaknak, formáknak, így ez a maitól eltérően zajlott. A jelenlegi komplexitását akkor nyerte el, amikor biztosított lett az állandó helyszín, ahol a segítségnyújtás betervezett időpontokban elérhetővé vált a rászorulóknak nagyobb közössége számára.

A DIAKÓNIA ALAKULÁSA, KEZDETEK A SZARVAS UTCAI KÖZPONTBAN

A 2013-as év hozta meg a nagy változást a szolgálatban. Az igény és az álom egy diakóniai központra találkozott a lehetőséggel, és elkezdődhetett a nagy munka, mely otthont adott a szolgálat számára. Ennek egyik fontos mozzanata a Szeretethíd¹ program keretében valósult meg. Mivel eme Kárpát-medencét megmozgató összefogásnak szellemisége egybecsengett a helyi gondolatokkal, csatlakoztunk a megmozduláshoz. Azt tűztük ki célul, hogy a diakóniai központ felújításának, átalakításainak előmunkálataira programot hirdetünk. Ennek sikerét jelezte, hogy egy csodálatos napot töltöttünk el a gyülekezet tagjaival: együtt munkálkodtunk a helyszínen. Számos szorgos kéz dolgozott a különböző feladatokon, hiszen egy közös álom látszott megvalósulni. Ennek az igyekezetnek meg is lett az eredménye. Még abban az évben, szeptember 14-én felejthetetlen eseménynek lehettünk tanúi. Ünnepelesen hálát adtunk a változásért, és megnyitotta kapuit a diakóniai központ. Ezzel otthonra lelt az önkéntesek imaközössége, a diakóniai szolgálat, valamint a Sion házi segítségnyújtás is.

A diakónia szolgálat egyik első, fontos feladata volt a fogadóidő meghatározása és közzététele. Ennek nyomán alakult ki a hétfő és csütörtök délelőtti nyitvatartás, mely azóta is jól működik. A már korábban tartott imaközösségek a megújult helyszínen változatlan lendülettel folytatódtak, és az idő haladtával kiegészültek a csütörtöki imaközösséggel. Isten ígéje nap nap után adott és ad azóta is erőt, lendületet a mindennapi feladatokhoz.

Az eddigi alkalomszerűen nyújtott segítségekből szép lassan egy állandóan bővülő létszámú, újabb igényekkel, nehézségekkel hozzánk forduló segítségre szoruló kör kezdett kirajzolódni. Ez szintén változásokhoz vezetett. Egyre több ember vette igénybe az élelmiszer-csomag-adomány lehetőségét. Az új hely adottságai lehetővé tették számunkra az adományok gyűjtését, tárolását, s így a növekvő igényeknek könnyebben eleget tudtunk tenni. Viszont szükség volt néhány szabály bevezetésére az esetleges kellemetlenségek elkerülése végett. Elkezdődött a segítségnyújtások adminisztrálása, mely által mindenki számára azonos feltételeket tudunk teremteni az élelmiszer-csomagok juttatásánál. Természetesen nem feledkezhetünk meg a mindenkori készletek nagyságáról. Volt, amikor úgy tűnt bővelkedünk a lehetőségekben, egy-egy nehezebb időszak után pedig a készlet megcsappanásával kellett szembenéznünk.

A csomagokat mindenkor igyekszünk úgy összeállítani, hogy azok a készleteinktől függően tartalmaznak legyenek. Így a leggyakrabban kiosztott élelmiszerek között készételkonzerv, májkrém, halkonzerv, tészta vagy rizs, liszt, cukor, zsír

¹ A Szeretethíd a Magyar Református Szeretetszolgálat kezdeményezése, aminek keretében a Magyarországi Református Egyház önkéntes csoportjai az egész ország területén szociális, ökológiai és fejlesztési munkát végeznek a társadalmi felelősségvállalás jegyében.

vagy olaj, tasakos leves, befőtt és lekvár szerepel. Előfordul, hogy 3 az 1-ben instant kávénk is van, és az nagy örömet tud okozni, ha ráadásként bekerül a csomagba. Az élelmiszeradományok mellett bővültek szociális lehetőségeink. Megteremtődtek a feltételei annak, hogy a rászorulóknak számára fürdési, mosási vagy vasalási lehetőséget biztosítsuk. A központ méretei lehetővé tették azt is, hogy a börtönmisszióban is segíthessünk. Külön raktárkészletünk van, melyből akár havonta tisztálkodási csomagot tudunk összeállítani a szabadságukban korlátozott emberek számára. Emellett ruhaadományt tudunk juttatni olyan fogvatartottak részére, akiknek a fogva tartásuk alatt nincs lehetőségük ennek pótlására.

Az előbbieken túl egyre fontosabbak a korábbi tevékenységek, így az imaközösségek és a ruhavásárok, hiszen ezek lelki és anyagi támogatást adnak a növekvő feladatokhoz. Kiszélesítésre került a fórum is, melyen keresztül a rászorulóknak számára az adományok gyűjtését szervezzük. Egyre többször kerül bele a templomi hirdetőlapokba, hogy a diakóniai szolgálat tartós élelmiszer, a nyári időszakban befőtt- és lekváradományok felajánlását várja, hogy azt a rászorulóknak eljuttassa.

Újabb változást hozott mindennapi életünkbe az adventi ajándékosztás bevezetése. Ez olyan lehetőségnek bizonyult, amellyel azokhoz is eljutottunk adományainkkal, akikhez eddig nem, illetve akik mint segítők jelentek meg a rendszerünkben. A megajándékozottak körébe tartoztak az idős egyedülállók, a rászoruló családok, a hajléktalanok és a börtönben lévők mellett a Sionban lakók közösségei is.

Fontos szolgálati terület számunkra a cigány misszió. A szolgálat kezdete óta számos módon és

alkalommal vettünk részt ebben a nem könnyű, de fontos és változatos tevékenységben. Ennek a közöttünk élő etnikai közösségnek az életében nagy változást jelentett a saját közösségi hely megteremtése. A baba-mama klub mellett a közös kirándulásokkal, főzésekkel, bibliaórákkal, nyári táborok szervezésével – a diakóniai központhoz hasonlóan – hatalmas szárnyalásba kezdett ez az otthon, melynek neve is hűen tükrözi az ott folyó áldozatkész munkát. A Hajnalcsillag Tanodában folytatott tevékenységeinknek és lehetőségeinknek csupán a képzeletünk szabhat határt, hiszen időnktől és energiánktól függően igen sokféle tevékenységben tudunk segíteni. Nem csupán az anyagbeszerzés, mosás, kapcsolattartás fontos, hanem sokszor a kisgyermek tanulásához, szabadidős programok szervezéséhez, lebonyolításához nyújtunk segítséget, valamint az igei alkalmakon, bibliaórákon is részt veszünk. Az ott szolgáló közösségben ugyanolyan jó testvéri közösségre leltünk, mint a Szarvas utcai központban szolgálók közösségében.

ÉLET A COVID19 ÓTA

Mint számos más helyen, úgy nálunk is változásokat hozott a Covid19 okozta járvány. Bezárásra nem került sor, de korlátozásokra igen. Számunkra is fontos volt, hogy egymást védjük a nehéz helyzetben. Ennek egyik eszköze volt a veszélyeztetett korosztályba tartozó önkénteseink személyes megjelenésének szüneteltetése. A másik változás volt, hogy a központba csak indokolt esetben engedtünk be külső személyt. Minden feladatot igyekeztünk úgy átszervezni, hogy a központ működőképes legyen. Rendszeresen fertőtlenítettünk, és be-

tartottuk a higiénia előírásokat. A feladataink a vírus előrenyomulásával megnövekedtek, hiszen az addigiakhoz képest megnövekedett a rászorulóknak száma. Még több ember napi megélhetése került veszélybe a bezárások miatt. Működésünk érdekében a megnövekedett feladatokat szét kellett osztanunk, a csökkentett létszámhoz kellett igazítanunk. A nehéz helyzetben azonban nem maradtunk egyedül. Önkénteseink, akiknek fizikailag távol kellett maradniuk, biztosították a szolgálat imádságos hátterét. Hisszük, hogy a főhások, melyeket otthonaikban elmondtak értünk, a szolgálatért, sokat segítettek a nehéz időkben. A telefonos beszélgetéseink pedig nemcsak nekik, hanem nekünk is nagyon sok erőt adtak, és reményt arra, hogy egyszer eljön újra a személyes találkozások ideje is.

A munka tehát nem állt le, a mindenkori biztonsági szabályok betartása mellett ebben az időszakban is biztosítottuk a rászorulóknak az étel- és italcsomagot, üzemelt a mosás és vasalás, szükség esetén gyógyszerkiváltásban is segédkeztünk.

Igyekeztünk emellett mindenütt ott lenni, ahol a szorgos kezek munkájára a legnagyobb szükség volt. Így történt az, hogy a tanodai szolgálat mellett besegíthettünk a játszóházban és a Sionban is.

A Covid19 harmadik hullámának enyhülése után újabb változásra, fejlődésre került sor. Mivel az előző nehéz időkben megnövekedett az igény az étel- és italcsomagokra, tudtuk, hogy emellett az igei alkalmak még csupán ébredőben vannak, jött a gondolat és kezdeményezés arra, hogy ezeket a találkozásokat a rövid adategyeztető beszélgetésről másfajta mederbe tereljük. Így átszerveztük a hetente szokásos kétnapi csomagkiosztást egy napra, amit egy rövid áhítattal kötöttünk egybe.

Ez lehetőséget nyújtott a testi táplálék kiosztása mellett a lelki étel továbbítására, a lelki támogatására is. Az első ilyen alkalomra június 17-én, csütörtökön került sor. Ennek az alkalomnak egyelőre az udvar a helyszíne, ahol minden csütörtökön a szolgálatban résztvevők kör alakban kihelyezik a székeket, és várják – természetesen a mindenkori biztonsági szabályok betartásával – 9:30-tól az adományért érkezőket.

Ezek a találkozások lehetőséget nyújtanak arra, hogy közös imádsággal, Isten ígéjével elcsendesülhessünk, és egy rövid igeszakaszon át támogatást, biztatást adjunk az alkalmon megjelenőknek. E szolgálat lehetőséget biztosít arra is, hogy a rászorulóknak választ kapjanak felmerülő kérdéseikre, és tudásukat gyarapítva, lelkiileg feltöltekezve menjenek tovább. Alkalom ez arra, hogy közvetlenebbül, kötetlenül tudjunk együtt időt tölteni, és ne csupán az adomány átadása/átvétele legyen a központban. A másfél hónapnyi tapasztalat azt mutatja, hogy szükség van ezekre az alkalmakra, hiszen több ízben tapasztaltuk, hogy bár a csomag osztásának szabályai nem változtak, tehát havonta egyszer tudunk adni, mégis vannak, akik akár hétről hétre visszatérnek, bár maximum egy pohár vizet vagy egy csésze kávékat kapnak az igei gondolatok mellé. Egyelőre a résztvevők létszáma elég változatos. Van, hogy a szolgálók mellett ketten, de van, hogy tizenketten vesznek részt az alkalmon. Minden áhítat más, hiszen mindig más a közösség dinamikája. Ami azonban mindegyikre igaz, hogy érezhető Isten jelenléte és munkálkodása. Természetesen mint minden új tevékenységnek, lehetőségnek az alakulásában itt is számos új kérdés merül fel. De hiszem, hogy idővel minden fontos dolog a helyére kerül annak érdekében, hogy

Isten Igéjének hallására ne szabhasson határt az időjárás alakulása. Ebben természetesen számítunk az imádságos támogatására, hiszen oly sokszor hangoztatjuk: „kérjétek és adatik nektek...”. Hiszem és vallom, ha elkérjük Atyánktól a bölcsességet és a lehetőséget erre a szolgálatra, akkor Ő segít, hogy sikerüljön minden nehézséget, akadályt elgördíteni a folytatás útjából.

TEVÉKENYSÉGEINK VÁLTOZÁSAINAK SZEMLÉLTETÉSE Néhány SZÁMADATON KERESZTÜL

Az elmúlt évek során az alkalmankénti segítségnyújtásból eljutottunk tehát a regisztrált nyomon követhetőbe. A Covid19 előtt az adományozott élelmiszer-csomagok száma egy év alatt elérte a 130 alkalmat. A járvány első évében ez 216-ra, az idei évben pedig augusztusig 218-ra változott. Évente közel 20 alkalommal segítünk a rászorulóknak gyógyszerük kiváltásában, és 20-30 – főleg tisztálkodási szereket tartalmazó – csomagot juttattunk be a börtönbe. A karácsony előtti időszakban közel 170 ajándékcsomagot készítünk, amelyek a következő közösségekben kerülnek kiosztásra: börtön, hajléktalan szálló, idősek, Margaréta otthon és Sion nyugdíjsház. A megnövekedett számú csomagigényt gyülekezetünk emelkedő számú adományozóinak segítségével tudjuk kielégíteni. A járványt megelőzően az adományozási alkalmak száma évi 10-15 volt, ez az elmúlt évben elérte a 25 alkalmat. Az idei évben pedig már eddig 46. A beérkező adományok mennyisége és tartalma nagyon változó. Ugyanakkor fontos hangsúlyoznunk, hogy a legkisebb segítség is fontos, és igyekszünk a ránk bízott javakkal bölcsen gazdálkodni.

Köszönjük tehát minden kedves adományozónknak a támogatást. Isten gazdag áldása kísérje életüket, szolgálatukat és minden elhatározásukat.

TERVEK, KÉPEK A JÖVŐRE NÉZVE

Mint általában minden szolgálat esetén, mi is látjuk és érezzük, hogy van hova fejlődni. Látjuk azokat a területeket, melyek megértek a változásra, változtatásra, s látunk felmerülő igényeket, amelyekről beszélnünk kell, amelyek cselekvést kívánnak.

Tervben és folyamatban van idős gyülekezeti tagjaink látogatása, hogy felmérjük igényeiket, szükségleteiket a segítségnyújtásra. Szeretnénk, ha éreznék, hogy egy közösség fontos és nélkülözhetetlen tagjai. Emellett fontos kérdés a csütörtöki igei alkalmak őszi-téli, valamint hosszú távú lehetőségeinek megtárgyalása, az alkalmak finomhangolása. Fontosnak tarjuk a kapcsolattartás erősítését önkénteseinkkel, a közösségi alkalmak teremtését, valamint az új tagok invitálását, közösségünkbe való beilleszkedésük elősegítését.

AKIK NÉLKÜL NEM MŰKÖDHETNE ÍGY SZOLGÁLATUNK

A központban zajló munka sokszínű és változatos. Igyekszünk mindenki számára segítséget nyújtani. Ám ezt mi, diakónusok önerőből és egyedül nem tudnánk megoldani. Hálás a szívünk, hogy ilyen önkénteseink, gyülekezetünk van. Az ő segítségük nélkül nem tudnánk ilyen szintű és mértékű segítséget nyújtani. Mindenki a maga módján, egy egység részeként cselekvője e nemes ügynek. Nem tudnék különbséget tenni a segítések fontossága között, hiszen egyformán fontos a személyes je-

lenlét, a tárgyi, az anyagi segítség és az imádságos háttér biztosítása is. Oly meghatóan ír erről a Biblia: *„Mi erősek pedig tartozunk azzal, hogy az erőtlenek gyengeségeit hordozzuk, és ne a magunk kedvére éljünk.”* (Róma 15,1) Nem azt mondom, hogy egyen-egyenként mindannyian mindenben erősek vagyunk, de együtt, egy cél érdekében Isten zászlaja alatt mindenre képessé válhatunk. Vannak erősségeink, melyek segítségével tudunk másoknak segíteni, és annyira jó, hogy sokfélék vagyunk. Van, aki szépen és pontosan vasal; van, aki teljes életével hitelesen és alázattal közvetíti Isten üzenetét. Vannak kitartóan és buzgón imádkozók, szelíden hallgatók, türelmesek és mindent észlelők, ügyes szakácsok, szépen éneklők, és még sokáig sorolhatnám a képességeket, melyek összességéből azzá a közösséggé, szolgáló csoporttá váltunk, akik vagyunk.

Amikor számba vesszük a segítőinket, támogatóinkat, nem hagyhatjuk ki a sorból holland testvéreinket sem. Sok év óta segítik munkánkat. Érkezésük mindig hatalmas izgalmat és örömet jelent, hiszen ilyenkor több célnak megfelelő segítséget hoznak: konyhai és egyéb használati eszközöket, berendezési tárgyakat, ruhaadományokat.

Igyekszünk minden ajándékot jól és bölcsen használatba venni, vagy kölcsönadni annak érdekében, hogy rendeltetési céljukat minél tovább tudják betölteni. Több alkalommal lehettünk tanúi annak, hogy a tőlük kapott kerékpárokat egy-egy tanodás diák határtalan boldogsággal vette át csilagjainak beváltásával. Néhányan életük első saját kerékpárját vehették így birtokba. (Gyülekezetünk tagjai közül is voltak, akik csatlakoztak e nemes cselekedetben, így a kerékpárral rendelkező diákok száma lassan, de biztosan gyarapszik.) A banános

dobozokban érkező ruhák és textíliák számos ruhavásárt tettek lehetővé. Az így befolyt összegekkel pedig számos közösséget és ügyet tudunk támogatni. Többek között a rászoruló gyermekek karácsonyát, a városi hittanosok tábort, vagy szükség esetén a megcsappant élelmiszerraktárunk készleteit tudtuk kiegészíteni. Hála és köszönet mindazoknak, akik bármilyen formában részesei a diakóniai munkánknak.

És ne feledkezzük meg arról, aki minden nap áldásával, segítségével, feltöltő erejével közöttünk van, és vezet minket: Ő a mi Mennyei Atyánk. Bízom benne, hogy az Ő támogatásával, vezetésével és formáló erejével még sokáig és színes tevékenységi körben tudunk itt Kecskeméten együtt szolgálni; s amilyen változásokhoz, fejlődésekhez a vágyat megadja, ahhoz a bölcsességet és a lehetőségeket is segít megteremtteni, hogy még jobban, erősebben és bátrabban tudjuk hirdetni az Ő mindenható és mindent felülmúló szeretetét és közösségét.

ÖNKÉNTESEINK

Önkénteseink, akikre számíthatunk az előző időszakban, és akik – bízunk benne –, hogy sokáig lelkes és aktív tagjai lehetnek még közösségünknek: Kvaszta Józsefné Ágnes, Szalai Erzsébet, Bíró Lászlóné Eszter, Kőrös Józsefné Julika, Halasi Józsefné Julika, Szombat Istvánné Emma, Ferenczi Józsefné Ágnes, Kocsi Jánosné Ilona, Bartha Csabáné Éva, Amler Jánosné Ilona, Cegle Zoltánné Ibolya †, Lakó Sándorné Judit, Nardainé Zinhóber Ilona, Szabó Zsuzsanna, Simonné Bakó Mária, Görög Istvánné Katalin, Horváth Jánosné Klára, Gyulai Jánosné Judit, Hegedűsné Nagy Mária, Virág Józsefné Judit

A név szerint felsoroltak mellett meg kell említeni, hogy a teljes Nőszövetség közösségére számíthatunk, amikor egy nagyobb megmozdulás kapcsán szükségünk volt szorgos kezekre vagy imádságos háttérre. Ez a hatalmas szolgáló közösség egészül ki és válik teljessé a diakónusokkal, akik közösségünkön belül végeznek szolgálatot. Így Telek Péter Pálné Kabai Virág, Halasiné Polgár Zsófi, Halasi Gábor, Sipos Mónika, Laczayné Csibrán Emőke, Szilasi Ildikó.

Végezetül szeretnék még egy ígét mindenki szívére helyezni, mely nemcsak a mi számunkra, hanem mindannyiunk számára erőt adó és támasz nyújtó lehet a nehézségek, erőtlenségek idején, melyben én magam is oly sokszor lelek támaszra és újult erőre: „*De akik az Úrban bíznak, erejük megújul, szárnyra kelnek, mint a sasok, futnak, és nem lankadnak meg, járnak, és nem fáradnak el.*” (Ézsaiás 40,31)

Családpasztoráció

„Viseljetek gondot tehát magatokra és az egész nyájra, amelynek őrizőivé tett titeket a Szentlélek, hogy legeltessétek az Isten egyházát, amelyet tulajdon vérével szerzett.” (ApCsel 20,28)

2021. január elejétől újra kecskeméti lelkészként szolgálva egy olyan szolgálati területet kaptam – az előző négy évben ez állt kutatásaim fókuszában is –, melyet így neveztek meg a gyülekezet vezetői: „családpasztorációért felelős lelkész”. A családpasztoráció nem új fogalom egyházi szolgálatunkban, csak ma sokkal szélesebben kell értelmeznünk, mint korábban. Több olyan lépést kell beiktatnunk, amelyek korábban maguktól értetődőek voltak. Ez a szolgálat ma a Kecskeméti Református Egyházközségben már korábban elkezdett sok „kicsi kezdet” összefogása és kiteljesítése. A családpasztorációnak van *missziói* és *lelkigondozói* része is.

Ezért új rovattal jelentkezünk egyházközségünk folyóiratában, a Szőlőskertben. A korábban természetesen működő családok egyre-másra kérnek segítséget – így az ehhez a szolgálathoz kapcsolódó feladatokat összefoglalóan a *családpasztoráció* rovatba sűrítjük. Ebben negyedévente egy-egy szolgálati területet járunk körbe – kezdeményezéseket, lehetőségeket feltárva –, melyben gyülekezetünk minden tagjának lehet feladata. Bátorítunk mindenkit, s reméljük is, hogy a gondolatok tettekre sarkallnak majd sokakat. A gyülekezet megújulása

– minden tagjának megújulása is egyben. Ezekről a rovatban folyamatosan lesz szó.

Ehhez a szolgálathoz választottam a fenti ígét. Meggyőződésemm, hogy az abban szereplő felszólítás – „viseljetek gondot” –, nem véletlenül van többesszámban. Ezt a szolgálatot ugyanis nem egyvalaki végzi, még csak nem is a 12 lelkipásztor, hanem mindnyájan együtt, egymásért is! Ezúttal *keresztelési gyakorlatunk* megújulása a téma.

Már korábban is többen voltak a lelkipásztorok közül, akik próbálták összefogni ezt a hatalmas területet. Elnöklelkész úr tájékoztatásában 2019 tavaszán a presbitérium tudomásul vette ennek a szolgálatnak a megújítására tett lépéseket. A gyülekezetbe visszaérkezvén a korábbi években indult kezdeményezéseket és a már jól bevált gyakorlatokat kell összefognom egy kidolgozott stratégia mentén. Kérem, hogy aki olvassa e sorokat, így adja tovább, mert így változott/változik 2021-től a keresztelési szolgálatunk:

1. A hétfői keresztelési felkészítésen – du. 5–6 óra között a gyülekezeti teremben – a gyermek helyéről s a keresztyén református nevelés kérdéseiről beszélgetünk a szülőkkel és keresztszülőkkel.

2. A keddi keresztelési felkészítésen – du. 5-6 óra között a gyülekezeti teremben – magáról a keresztelés jelentéséről, jelentőségéről, a liturgiáról és fogadalomtétel gyakorlati kérdéseiről beszélgetünk a szülőkkel és keresztszülőkkel.
3. Ehhez csatlakozik a harmadik alkalom, amikor a család a *gyermekkel együtt* részt vesz az istentiszteleteken. lehetőség szerint minél több alkalommal, hiszen találkoznia kell az őt befogadó gyülekezettel is. Fontos, hogy találkozzanak, beszélgessenek a keresztelő lelkésszel, aki tartja a kapcsolatot a családdal.

Minden lelkész keresztel, de a családok kérhetik is közülük azt, akihez személyesen is kötődnek. Ez azért lényeges, mert ma leginkább *emberi kapcsolatokon keresztül* tudjuk hívogatni a családokat a gyülekezetbe. A hagyományok, szokások már nagyon kevésbé vonzzák be őket – legfeljebb magára a szertartásra.

Mi azonban azt szeretnénk, ha a családok/gyermekük – minél többen – újra otthonra is találnának gyülekezetünkben.

4. A konkrét alkalmak előtti és utáni *háttérmunka* megszervezése hasonlatos ahhoz, mint amikor a madarak a fészket építik a születendő fiókák részére. Így az otthonra találásban már most segít két imaközösség, akik hordozzák a két hétköznapi esti alkalmat, mert nagyon sokféle család érkezik hozzánk. A keresztelési istentiszteleten egyfajta *befogadás* történik. Áldó éneket éneklünk a gyermeknek és családjának, s valaki köszönti őket a gyülekezet tagjai közül is. A gyülekezetbe fogadás szép szimbóluma a gyülekezet ajándé-

kaként a keresztelési keszkenő átadása – mely már tízéves gyakorlat gyülekezetünkben! Megnyílik a *játszóház* is a keresztelős családok számára a *baba-mama* kör alkalmain, ahol a család hasonló helyzetben élő családokkal találkozhat. Erre készülve kap a család egy kis „méhsejtet”, melyet a keresztelést követően visszahozhat a játszóházba, hogy a család érezze/lássa, általuk is épül a „kaptár”, a közösség.

De ennek szép megerősítése az is, hogy a keresztelést követő vasárnapon a hirdetésekben *elhangzik az előző vasárnapon megkeresztelt gyermek neve*. Hiszen a gyülekezet is fogadalmat tesz – imádkozik a gyermekekért, családokért. Fontos, hogy legalább a nevét tudja, hogy kiért is imádkozik. Ez a gyülekezeti fogadalom legalább annyira fontos, mint a szülők és keresztszülők fogadalma! Volt, aki megvallotta nekem, hogy ő nem szokta mondani, hogy „ígérem”, mert senkit sem ismer abból a családból. Igen, lehet így is visszakozni: nem teszek olyan fogadalmat, amelyet nem tudok megtartani. De lehet másként is: többet teszek érte, hogy meg-tarthassam. Ezért próbálunk a korábbi gyakorlaton úgy változtatni, hogy ne egy „veszélyező, időhúzó” alkalom legyen a sok síró gyermekkel érkező idegen családok keresztelője az istentisztelet elején, hanem legyünk közösség, amelyik vár és imádkozik, befogad és felelősséget vállal...

Igen, fontosnak tartom a *megosztott felelősség* vállalását, mely annyit jelent, hogy nemcsak a lelkipásztorok, hanem a gyülekezet tagjai is elkísérik a családokat, megkeresztelt gyermeküket valamely intézményi hitoktatásig az óvodai és iskolai körökbe való meghívással. Ehhez szeretnénk megszervezni a *családlátogatásokat*, amelyben a

gyülekezet más csoportjai/tagjai is részt vehetnek. Reméljük, hogy újra lesz egy elkötelezett közösség – mint valamikor a Nőszövetség tagjai – és mások is, akik ebben segítenek. Évente megkeressük a családokat, míg be nem csatlakoznak valamely közösségünkbe. Ezzel egyidőben a nem konfirmált családtagoknak megszervezzük az *alpha kurzust* és a *felnőttné konfirmáció* sorozatát is. Hisszük, hogy mindezek azt a gondoskodást erősítik, mellyel a családok megérik egy közösség összetartozásának erejét, s később is örömmel jönnek alkalmainkra.

További lépésünk még, a *rendszeres kereszttelési istentisztelet* megszervezése, mely minden hónap első vasárnapjának 11 órás istentisztelete lesz szeptembertől, s elsősorban ezen az istentiszteleten keresztelünk. Ide hívogatjuk a családokat, egyfajta *templomnyitogató* istentiszteletekre – ahogyan a korábbi gyakorlat szerint az általános iskola kicsinyeit és nagyjait hívogattuk ezekre az alkalmainkra. Ezekre a „keresztelős istentiszteleten” szolgálnak majd a baba-mama kör tagjai, fiatal családok körök, hitoktatóink, gyermekmunkásaink – akár a gyülekezeti, akár az intézményeinkben szolgálók közül. Lényeges, hogy a keresztelős családok lassan maguk előtt kisebb közösségeket is, ahová közvetlenül is be tudnak kapcsolódni. Szeretettel hívjuk gyülekezeti tagjainkat is, hogy gondoljunk újra a keresztség szövetségét – kinek mit jelent, hogy meg van keresztelve.

Minden esztendőben szeretnénk megszervezni a *keresztség ünnepét*, melynek időpontját minden év *virágvasárnapjára* tettük, amikor a gyülekezet kisebb közösségei is együtt ünnepelnek a templomban. Erre meghívjuk az abban az évben keresztelt összes családot. Ez lehet az őszi *örök élet vasárnapjának* szép „tavaszi ellenpárja”, ahol

az örök életre való meghívás és szövetségkötés az élet első lépéseivel együtt erősödhet meg.

Az eltelt félév tapasztalata alatt érett meg, hogy a családok többsége örömmel érkezik a felkészítőkre, komolyan veszik, ideutaznak, szabadságot vesznek ki a máshol élő keresztszülőik is. És mi is alkalmazkodunk: online felkészítés is történhet, német nyelvű keresztelés is – ha az egyik szülő és keresztszülő német anyanyelvű. Meg kell találnunk azokat a pontokat, ahol a szeretetünk – s nem csak az elvárásaink –, eléri az érkező keresztelős családokat.

Hitvallásunk esszenciális – de nyelviileg sem könnyen érthető – mélysége alig ismert előttük. Elgondolkodásra, imádságra való feladatként számolok be arról, hogy a keresztelés értékét és értelmét kereső kérdésekre a legtöbb esetben csak a katolikus szülő, vagy keresztszülő tud válaszolni! Mi vajon – gyülekezeti tagként – hogyan éljük meg ezt saját családjunkban? Van szó a keresztelésről, annak jelentőségéről, vagy szemérmesen hallgatunk? A lelkésztől, hitoktatóktól várjuk a „hitben nevelést”? Pedig ez közös és folyamatos feladat.

Minden alkalommal megerősítem a keresztelős családokban, hogy egy úton indulnak el – a keresztelés ígéret, s Isten részéről valóságosan ajánlott szövetség, de ezzel semmi sincs befejezve. Sőt valójában ez csak az Istennel való kapcsolat felfedezésének első lépése. A személyes kapcsolat az, amit Isten ajánl – minden gyermekének, s Ő, mint *jó pásztor* minket is bevon ebbe a szolgálatba, hogy – bojtáraként –, pásztoraljuk a ránk bízott kisebb közösségeket. Viseljünk együtt gondot az egész nyájra!

Köszönöm

Farkas Dóra

Bovier Hajnalka

Nincs könnyű helyzetben az ember, amikor egyszerre két nagyon kedves barátja hagyja itt, akikről azt gondolta, hogy rendíthetetlenek, és vele együtt kitartanak a végsőkig. Nincs könnyű helyzetben azért sem, mert mindezt elsők között tudta meg, és érezte, hogy valami biztatót kellene mondania a döntéseikre, illetve a kétségeikre. „Valóban az a jó döntés, hogy itt hagyom a Refit, amelyhez ezer szállal kötődöm? Itt vannak a barátaim, a kedves kollégáim, diákjaim!” Kérdés és vívódás. „Muszáj-e váltanom, vagy jobb lesz, javul-e a helyzetem, ha maradok? Mi a jó megoldás?” Két nagyszerű barát és kiváló pedagógus hagyott itt nemcsak engem, hanem az általános iskolát és a gimnáziumot is. Valószínűleg többen is elmentek a kollégiumból, átigazoltak, de bevallom hozzájuk nem kötődtem.

Mindkettőjüket nagyszerű embernek ismerem, és ahogy az előbb is írtam, kiváló pedagógusnak. Az egyikért szinte rajongtak a gyerekek, csüngtek a nyakán, a másikat – azt gondolom – nagyon tisztelték a tudásáért és talán a határozottságáért.

Farkas Dóri „nénire” úgy figyeltem fel, hogy az iskola hátsó kapuján bejőve az udvaron rengeteg gyerek gyűrűjében találtam szinte mindig, és mást sem hallottam mindenhol, csak hogy „Dóri néni! Dóri néni!” Több mint 10 évet tanított az általános iskolában. Előbb napközis tanító néniként, hitoktatóként, majd később osztályfőnökként és fejlesztő pedagógusként. Kreatív, állandó moz-

gásban lévő, hihetetlenül harsány és végtelenül gyerekszerető tanító néni, aki végtelenül hűséges az egyháza, gyülekezete és az iskolája iránt. Azt gondolom, hogy a sokoldalúságáért az új munkahelyén tárt karokkal várják. Beszélgetve sokszor előkerült, hogy nincs két egyforma gyerek. Egyre több olyan fiatal van, aki speciális fejlesztésre szorul, hiszen egy-egy képessége egy kicsit hátrább van az átlagnál. Nem könnyű egy zárkózott, magába forduló gyerekekhez megtalálni a kulcsot, kideríteni, hogy egyáltalán nem buta. Sőt! Van olyan terület, ahol egész zseniálisat képes alkotni. Dóri ilyen személyiség: a végtelen szeretetével képes megszelídíteni a legvadabb gyereket is, a legproblémásabb vagy hátrányosnak mondott gyerekekből is képes valamit elővarázsolni, feloldani benne a gátat. Köszönöm, hogy úgy ment el, hogy fájdalmát és keserűségét itt hagyta; hogy mi, ha akarunk, tanuljunk belőle. A jó, hogy továbbra is itt lesz közöttünk, hiszen a kilencórás vasárnapi, vagy a katonatelepi istentiszteletek rendszeres látogatója, gyermekmunkása marad. Egyedi ruháival, kiegészítőivel, színes rúzsával továbbra is üde színfoltja lesz közösségeinknek.

Bovier Hajnalka tanárnőt ezer meg egy éve ismerem, hiszen gyerekkorunk óta egy gyülekezetbe jártunk, Apukám hittanosa és lelki gyermeke volt. Sok emlék köt össze bennünket még Dunapatajról: a közös táborozások, később a karácsonyi műsorok készítése, fa díszítése, a kreatívkodás. Azt hiszem Édesapámat lepte meg a legjobban, amikor Hajni egyszer csak megjelent az Édesanyjával, hogy Ő bizony a kecskeméti refibe szeretne jelentkezni, és egy lelkesí ajánlásért jött. Hűsége sokáig, 21 évig kitartott, hiszen az egyetem elvégése után egyből

visszajött tanítani alma materébe. Azt gondolom, hogy az irodalom szerelmese, különösen Mészöly Miklósé. Nagyon felkészült nyelvész, így bizton vállalt lektori feladatokat. Kevesen tudják, hogy másik szakja a hittan, hiszen a gimiben az utóbbi években ezt már nem tanította. Ide kerülésekor majdnem egy évet laktunk közös albérletben, így még jobban sikerült megismernünk egymást. Nagyon szigorú, de következetes, sokat követelő pedagógusként ismerem, aki nemcsak magával szemben maximalista, hanem a diákjaival szemben is. Határozott, karakán jellem, akinek szinte mindig van véleménye. Nem volt könnyű neki, hogy Szeged és Kecskemét között ingázott nap mint nap. Szinte egyetlen nap sem tudta a kisfiát óvodába vinni, nem tudott érte menni. Munka mellett elvégezte a doktori iskolát, sőt lassan a vezetőképzőt is befejezi. Több tankönyv, kiadvány, újság, így majdnem kilenc évig az Új Szőlőskert, illetve hat évig az Emmaus újság lektorálásánál segédkezett. Magam is sokat tanulhattam Tőle, hiszen az elmúlt évek közös javításai az én helyesírássomat, fogalmazásomat is jó irányba változtatták. Édesapám kezdte előkészíteni a további útját, én csak rásegítettem: három éven keresztül beszélünk a hogyan továbbról. Hűségét a reformátusok iránt mi sem bizonyítja jobban, hogy őstől egy másik refiben folytatja a tanítást. Bízom benne, hogy nem retten meg a Rá váró feladattól. Tudom, hogy többre hivatott.

Mindkettőjük szolgálatát – a barátságon túl – én személy szerint nagyon köszönöm, hiszen alázatukkal nagyon sok mindent tettek le mindketten az asztalra. Kívánom, hogy megtalálják a számításukat új helyükön, és érezzék jól magukat!

Bemutatkoznak az általános iskola új munkatársai

LIPTAI LAURA

Kecskeméti születésű vagyok, tanulmányaimat a Kodály iskolában kezdtem, itt tanultam 12 éven keresztül. Ezt követően az Eötvös Loránd Tudományegyetemen szereztem tanító, majd neveléstudomány szakos bölcsész diplomát. Tanítói pályafutásomat Budapesten, a Városmajori Gimnázium és Kós Károly Általános Iskolában kezdtem, ám mindig is szerettem volna hazaköltözni Kecskemétre. Ennek idén jött el az ideje, és nagy öröm számomra, hogy a tanítást a Kecskeméti Református Általános Iskolában folytathatom, hiszen különösen fontos számomra, hogy az oktatás és nevelés részét képezze a hitélet is.

BÉNYEI GYÖRGYI

Bényei Györgyi vagyok, angol-magyar szakos tanári diplomámat 2007-ben vettem át a Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Karán.

Ugyanebben az évben Kecskeméten helyezkedtem el angol-magyar szakos tanárként, a második tanévtől pedig osztályfőnökként is. 5 évig tanítottam Kecskeméten. Gyermekeim születése után, 2015-ben költöztünk Gyömrőre. 2017 szeptemberétől Gyömrőn tanítottam 4 tanéven keresztül. 2021-ben családommal együtt visszatértünk Kecskemétre.

What we learn with pleasure we never forget.

Amit örömmel tanulunk, sosem felejtjük el.

(Alfred Mercier)

Hiszem, hogy a sikeres tanulás/nyelvtanulás kulcsa a gyerekek aktív tevékenykedtetésében rejlik. Mindezt az élménypedagógia módszereinek változatos

alkalmazásával, életszerű szituációs játékok segítségével, a gyerekek életkori sajátosságainak, érdeklődési körének megfelelő témák és tevékenységek bevonásával igyekszem megvalósítani.

A pedagógus hivatás számomra hivatás, elkötelezettség, felelősség azokért a gyerekekért, akiket nap mint nap oktatok, nevelek.

PARÁZSÓNÉ ADAMECZ ANDREA

Parázsóné Adamecz Andrea vagyok. Kecskeméten élek a férjemmel és két kislányunkkal. 2001-ben végeztem a Kecskeméti Főiskola Tanítóképző Főiskolai Karán tanító, magyar nyelv és irodalom műveltségi területen; majd 2008-ban a Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Kar magyar szakán. 2001 óta a Lajosmizsei Fekete István Sportiskolai Általános Iskolában tanítottam magyart, tanulásmódszertant, illetve mindvégig osztályfőnökként tevékenykedtem. Segítettem a főiskolai hallgatókat, osztályaimmal együtt aktívan részt vettem az iskolai rendezvények szervezésében és lebonyolításában. Tanítványaim számos versenyen és pályázaton végeztek dobogós helyen. Fontosnak tartom a gyermek-szülő-tanár közötti jó és bizalom alapuló kapcsolat kialakítását, a családi hangulat megteremtését az oktatás során, valamint a tanulók alapos felkészítését.

Örülök annak, hogy a 2021/22-es tanévtől, a Kecskeméti Református Általános Iskola segítőkész közösségének tagja lehetek.

IVICZ ERIKA

A Kecskeméti Főiskola Tanítóképző Főiskolai Kar elvégzése után napközis tanítóként kezdtem pályámat 2007 szeptemberében, majd iskolaotthonos osztálytanítóvá neveztek ki, 5-6. évfolyamon természetismeret tanórákat tartottam. Gyermekeim születésekor új lehetőségeket láttam meg, így folyamatos önképzéseken vettem részt. Nyitottá váltam a természetes gyógymódok megismerésére, így többek között fitoterepeuta, továbbá gyógy- és fűszernövény-termesztő képesítéseket szereztem. Elindultam a fejlesztés területén, több mozgásterápiás továbbképzésen vettem részt. A TSMT-ben találtam meg azt az örömet, mely az idegrendszerileg éretlen gyerekek

megfelelő mozgásmintákkal való fejlesztésével változást hoz a családok és az intézmények életében. 2021-ben fejlesztő, differenciáló pedagógia területen pedagógus-szakvizsgát szereztem. Így, ezzel a komplexitással szeretném a gyermekek testi és lelki fejlődésének alapjait megteremteni. Pedagógusként és szülőként fontosnak tartom a szeretetteljes légkör kialakítását. Gyermekként Kerekegyházán magam is átélhettem ezt, hiszen református hitvallású családban nevelkedtem. Hiszem, hogy a bizalomra és az odafigyelésre épített kapcsolatban minden kisgyermek kibontakozhat.

SZERZŐ CSÓSZNÉ PETŐ KRISZTINA

Napközis Erzsébet-tábor

Június 21-én reggel 8 órakor 43 diákkal és 4 pedagógussal kezdetét vette iskolánkban a Csengettyús tábor. A közös reggeli elfogyasztása után az iskola tornatermében gyűltünk össze, ahol köszöntöttük a gyerekeket, névsort olvastunk, négy csoportba osztottuk őket, és ismertettük az Erzsébet-tábor

szabályait. Ezek után önismereti és csapatépítő foglalkozást tartottunk. Minden diák a saját csapatának tagjaival ismerkedett, beszélgetett, játszott. Együtt hajtották végre a feladatokat. Bár egy évfolyamra járnak, de négy különböző osztályba, így ez a foglalkozás segített abban, hogy egymást

jobban megismerjék, új ismeretségek, kötődések alakulhassanak ki közöttük.

Az előírt virológia edukációs foglalkozást egy kisfilm segítette. Ennek megtekintése után a négy csapat négy különböző helyszínen folytatta a munkát forgószínpadszerűen. Minden napnak külön témája volt.

A tábor céljai között a művészeti nevelés is nagy hangsúlyt kapott. Ezért mind a négy csoport mindennapos tevékenységei között zenei és kézműves foglalkozások szerepeltek. Hétfőn a zene emberekre gyakorolt hatásával kapcsolatban 45 perces kisfilmet néztek meg a diákok, majd az ének foglalkozáson egyházi éneket tanultak, valamint egy áldó éneket. Ezeket a csengettyűs csoportban csengettyűn is megtanulták eljátszani. A kézműves foglalkozáson mágneses könyvjelzőt készítettek, melyen szerepelt a zene emberekre gyakorolt öt hatása.

Kedden a Kecskemét is kiállítja..., valamint a Zavaros a Tisza... kezdetű népdalokkal foglalkoztunk. Ezeket tanultuk csengettyűzni, a kézműves foglalkozáson pedig mézeskalácsokat díszítettek piros, fehér, zöld cukormázzal a diákok. Szerdán a műdalok téma keretében Beethoven Örömmódját tanultuk énekelni, valamint megkapta minden diák a saját kazoo hangszerét, amelyen szintén eljátszották a dalt. Csengettyűzni is tanultuk. Kézműves foglalkozáson pedig csörgődobot készítettek, amit zseniadróttal díszítettek. Ezen a napon ellátogattunk a Leskowszky hangszergyűjteménybe, ahol előadást hallhattunk ismert és kevésbé ismert hangszerekről. Ezeket ki is próbálhatták a diákok. Csütörtökön már a délutáni gálára, bemutatkozásra készült minden csoport. Egy-egy éneket, csengettyűs darabot kellett kiválasztaniuk, és

bemutatniuk a csoportoknak. Délelőtt már erre gyakoroltunk, a kézműves foglalkozás keretében pedig kottapapírból virágot hajtogattak a gyerekek.

A tábor mindennapi tevékenységének része volt a sportprogram. Hétfőn labdajátékokat játszottak, kedden egy népi játékkal, a métával ismerkedtek meg. Szerdán a Jeruzalema tánc lépéseit gyakorolták, míg csütörtökön délelőtt csapatjátékot játszottak. Délután pedig a tábor résztvevői egy meghívott néptáncosnő irányításával néptáncot tanultak, és a híres betyárok életvitelével ismerkedtek. Hatalmas élményt jelentett mindannyiunk számára a táncház, ahol mind a fiúk, mind a lányok szívesen, kifáradásig ropták a táncot.

A környezettudatosság jegyében a Kecskeméti Vadaskertbe látogattunk el a gyerekekkel, ahol interaktív előadást hallhattunk az állatok tartásával, védelmével kapcsolatban. Az előadást követően nemcsak a vadaskertet – vagy ahogy mindannyian ismerjük: vadasparkot – járhattuk be szakember vezetésével, de látványtetésen is részt vehettek a gyerekek, sőt maguk is etethették az állatokat. A napi kézműves foglalkozásokon készített gyönyörű alkotásokban pedig nemcsak mi gyönyörködhattunk az iskolában megrendezett kiállítás alkalmával, de miután hazavitték a gyerekek az elkészített tárgyakat, otthonukat is díszíthették azokkal.

2021. június 25-én a zenei tábor utolsó napján Besnyőre utaztunk különjáratú autóbusszal, ahol a Szironta Együtttest látogattuk meg, akik a csengettyűzés meghonosításán, népszerűsítésén fáradoznak. A szívélyes fogadtatást követően a faluházán tettünk látogatást, majd falunézó sétára indultunk, komoly szakmai vezetéssel. A katolikus templomban természetesen énekelünk egy a hé-

ten tanult egyházi éneket. Majd a ligetbe mentünk, ahol interaktív koncerttel örvendeztettek meg bennünket az együttes tagjai. Részletesen bemutatták a harangokat, amelyeken játszanak. Beszéltek arról, hogyan kezdte és hogyan éli életét az együttes napjainkban, milyen darabokat játszanak, hogyan készülnek a kottáik, mennyit gyakorolnak egy héten, és mennyit, ha koncertre készülnek. Szívesen beszéltek önmagukról és civil foglalkozásukról is a diákoknak. A játszott darabok előtt beszéltek az aktuális darab zeneszerzőjéről és magáról a darabról is. A koncert végén a diákok is megörvendeztették a nagyszerű együttes tagjait, amikor kazooikat előkapva eljátszották a táborban tanult művet. Emlékül mindenki egy kis kerámiából készült csengettyűt vihetett haza. A közös ebédet követően írtunk a vendégkönyvbe, majd ellátogattunk az együttes próbatermébe. A búcsút követően a Velencei-tó felé vettük az irányt, és a Gárdonyi hajó kikötőben egy bérelt hajóval egyórás sétahajózáson vettünk részt, majd

jókedvűen sétáltunk a parton. A napot a Velencén lévő Édes Velence cukrászdában zártuk, ahol a melegeben, mindenkinek jólesett a fagyalt. Csodálatos napot tölthettünk együtt, remek programok élményével gazdagodva tértünk haza.

A közös sportolás, kézműveskedés, az együttes, egymásra figyelő muzsikálás, mind-mind nem csak a közösségépítés nagyszerű eszközei voltak, de fejlődött a gyerekek szociális érzékenysége, toleranciája, csapatban való gondolkodása. Olyan személyes kompetenciáik is fejlődtek, mint a pontosság, kitartás, felelősségtudat, önállóság, önfelegyelem, kompromisszumkészség.

Hisszük, hogy olyan új ismeretekkel, élményekkel gazdagodtak a diákok a táborban, amelyekre a későbbiekben is szívesen emlékeznek majd.

Köszönet a kollégáknak, Gazsi Ritának, Jámborné Márkus Emókének, Papné Sasinszki Ágnesnek a foglalkozások vezetéséért és a segítő együttműködésért.

A tábor az Erzsébet a Kárpát-medencei Gyermekekért Alapítvány támogatásával valósulhatott meg.

Kirándulás Mohácsra

2021. június 15. A tanév utolsó napja. A Kecskeméti Református Gimnázium 7. a osztályos tanulói viszont nem az iskola padját koptatták. Miért is? Mert ezen a napon kaptunk lehetőséget arra, hogy egy utolsó osztálykirándulásra menjünk. A tematika a német kisebbség helyzete a II. világháború után és a "magyar Maginot-vonal" maradványainak a megtekintése volt.

Korán reggel már mindenki a buszmegállóban várta, hogy végre elkezdődhessen ez a csodálatos kaland. 6:45-kor el is indultunk. Császártöltés, Hajós, Nemesnáduvar mind sváb település. Itt az autóbusz ablakából – milyen jó, hogy magasak a buszok – beláttunk a régi sváb portákra. A tankönyvekből látott „sváb házak” itt voltak előttünk.

Baján egy benzinkútnál technikai szünetet tartottunk, majd folytattuk tovább utunkat Mohács irányába. A Dunán átkelve a Gemenci-erdő határán autóztunk, majd Báticaséktől dimbes-dombos táj fogadott minket. Báticasék híres templomát már messziről láttuk, a főutcán egymást érték a szép tornácos sváb házak. Ma már csak kb. 7% itt a német lakosság, pedig a világháború előtt majdnem ők adták a többséget. Kegyetlen volt a politika, embereket fosztottak meg lakhelyüktől, hazájuktól.

Körülbelül 10 órakor megérkeztünk Mohácsra. Ám arra lettünk figyelmesek, hogy a busz keresztülment a városon, és Kölked irányába fordult. Egy kukoricaföld és egy búzamező határán álltunk meg,

a nagy semmi kellős közepén. Innen libasorban a vetést kímélve gyalogoltunk a bunkerekhez. Ferkov Jakab helyi vezetőnk mutatta az utat, mi követtük őt. A végén már egy búzamezőn kellett átmennünk, ahol a traktor nyomsávbán haladtunk. A búzátábla kellős közepén volt a bunker bejárata.

Az 50-es években a magyar-jugoszláv határ mentén több mint 5000 ilyen objektumot építettek, hogy fel tudják tartóztatni a jugoszlávok „támadását”. Elégé elhagyatott volt a bunker, a növényzet a zömét már birtokba vette, de így is kivehetőek voltak az egykori határai. A lövegkunktól nem messze volt egy géppuskafészek, ezt is megnéztük.

A bunkerek megtekintése után felpattantunk a buszra, és Kölked érintésével most már tényleg Mohács felé indultunk. A Duna-parton parkoltunk a busszal, innen gyalog mentünk be a központba. Ferkov Jakab beszélt a város történelméről, a svábok, sokácok és magyarok békés egymás mellett éléséről, a hagyományaikról. 2 óra szabadidő állt rendelkezésünkre a város felfedezésére, körüljárására, ebédelésre – és nem mellesleg –, a Duna gyönyörű látványának megcsodálására.

Ezek után Somberek határában a Szent Miklós Vízi- és Taposómalomhoz mentünk. Ott bemutatták ezek működését, az itt dolgozó emberek feladatát, és ami legjobb, a taposómalmot még nekünk is ki lehetett próbálni. Rengeteg szólásmondás van, ami a molnárok munkájához köt-

hető. Ezekből volt, amit mi is ismertünk, de a pontos jelentését csak most tudtuk meg, pl. kővágó, felönt a garatra. A taposómalomban nagyon kemény volt a munka, több órán keresztül kellett lényegében helyben gyalogni.

Mindezek után Szekszárd lett az új úti cél. A ter-
vünk az volt, hogy a viszonylag magasan elhelyez-
kedő Kálvária-dombon álló kilátóhoz feljussunk,
hogy ott megcsodálhassuk a város és az alföld gyö-

nyörű panorámáját. A kitűzött célt teljesítettük is,
„lenéztünk” a városra, Babits Mihály szülőhelyére.

Sajnos ezután a kirándulásunk a vége felé kö-
zeledett. Egy rövid vásárlás után tényleg indul-
tunk haza.

Nagyon köszönjük a Rákóczi Szövetségnek, hogy
ezt az izgalomdús kirándulást támogatta. Biztos,
hogy ez az út mindenki számára felejthetetlen
élmény marad.

SZERZŐ TÓTH IMRE

Tehetséggondozás a maszkok árnyékában

GONDOLATOK A MONITOR ELŐTT

Megint egy csippanás, ismét egy üzenet ..., s ez így
ment naponta többször is. Hiszen hol egy kérdés,
hol egy feladatmegoldás, egy problémafelvetés
vagy esetleg egy online dolgozat érkezett. S ez is-
métlődött újra és újra, mindennap. Mert ez a vírus
mindannyiunkat a monitorok elé kényszerített. Ezt
tanárként megélni nem egyszerű. Hiszen tanári
mivoltunk lényege épp a személyes találkozásban,
a közös gondolkodásban, az együtt tanulásban

rejlik. Mert mi magunk is sokat tanulunk az évek
során diákjainktól. Most mintha ez a személyes-
ség, az igazi varázs veszett volna el? Nem! Csak
egy kissé átalakult! A mindennapokban használt
metakommunikáció – gesztusok, tekintetek stb.
–, mely egy pillanat alatt segíthet a tanulóknak a
helyes megoldásban, az akadályok leküzdésében,
ez ebben a helyzetben nincs, nem segít. Most a di-
gitális platformok különböző lehetőségei próbálják

meg érthetőbbé tenni a tanári magyarázatot, ám a személyes élményt nem tudják pótolni.

Gimnáziumunk történetében mindenkor jelentős szerepe volt a természettudományos oktatásnak, ezen belül különösen a biológia-kémia területe érvényesül egy kicsit hangsúlyosabban. Így próbálunk meg mindent megtenni, hogy tanulóink elérjék álmaikat, s sikeres orvosok, gyógyszerészek, vegyészek stb. lehessenek. Nem könnyű feladat a folyton változó tantervi követelmények, a világ rendületlen változása közepette a gondolkodás művészetének, igényességének a kimunkálása. S ezt az online térben folyó oktatás nem könnyített meg.

Mégis nagyon büszkék lehetünk, hiszen Bács-Kiskun megyében a Kecskeméti Református Gimnázium tanulói írják a legtöbb emelt szintű biológia, illetve kémia érettségi dolgozatot. A tanulók felkészítése nem hiábavaló, hiszen az elmúlt két évben 28 tanulónk írt 75%-osnál jobb emelt szintű dolgozatot – ami általában már elég a választott egyetemre történő bejutáshoz –, ami nagyon jó eredmény!

Mindig kiemelt figyelmet fordítottunk arra – s ehhez megtaláltuk a lehetőségeket, megkaptuk a szükséges támogatásokat –, hogy az ezen tantárgyak iránt érdeklődő tanulók elmélyülhessenek a tananyag összefüggéseiben, megmártózhassanak

mélységeiben, és megmutathassák tudásukat a különböző tanulmányi versenyeken. Nem tévesztettük szem elől, hogy a legfontosabb cél a sikeres érettségi. Az ehhez vezető úton elért minden versenyeredmény pedig egy-egy ajándék, amely egy megerősítő visszajelzés mind a tanárnak, mind a diáknak a jó úton haladásról.

Az elmúlt két évben, amikor az országos, regionális, megyei tanulmányi versenyeket meghirdették, majd átszervezték, végül törölték, s aztán mégis megrendezték..., szóval ebben a kissé kaotikus helyzetben is csodálatos eredményeket értünk el. Hiszen a Kémia Diákolimpián bronzérmes lett egy diákunk, az Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyen mind kémiából, mind biológiából volt döntősünk. S a képzeletbeli dobogóra is felállhattunk. Az Irinyi János Országos Középiskolai Kémiaversenyen először volt dobogós diákunk, míg a Református Középiskolák Országos Kémiaversenyén iskolánk történetében először minden középiskolai évfolyamon első helyezést értünk el. Ezek az eredmények csak a jéghegyek csúcsai, ezek a legszebben tündöklők, de ezek mellett számos egyéb versenyen élhettük át tanulóink csodás teljesítményét. Ezek mögött az elmúlt időszak online világának megannyi csippanása, email- és üzenetváltása rejlik: feladatok, megoldások küldése, javítása; kérdések és válaszok röppentése; a legkülönbözőbb – érzelmeket, hangulatokat tükröző – emotikonok oda-vissza száguldása. Rengeteg önálló, felelősségteljes munka. Mert a legnagyobb tapasztalata ennek az időszaknak, hogy meg kellett tanulni jól sáfárkodni az idővel, ami nem egyszerű feladat. De ez nagyon sok diáknak sikerült. Erről üzen az iskolánkból felvett – ma már egyetemista – diákok szemének csillogása. Egy álom teljesült.

Terepgyakorlat az orchidea tanösvényen Páhiban

Nehéz másfél év van a hátunk mögött. Az online oktatás a négy fal közé zárt szinte mindenkit. Arra viszont nagyon jó volt ez az időszak, hogy alaposan megismerjem a közeli élőhelyeket. Nem kell ahhoz messze elutazni, hogy az ember a csodákat megélje. Elég, ha nyitott szemmel, bátran nekivágunk egy-egy földútnak a környéken, kimegyünk a homokhátságba vagy a közeli Kolon-tó környékére. Az utóbbi rendkívül változatos élőhelyeivel, történetével már kecskemétivé válásom során is lenyűgözött. Mozaikos láp- és mocsárrétek, idős, magányos vadkörtefák, magyar kőrisek és persze virágtenger várja az ide érkezőket. Végre sikerült terepgyakorlat keretében biológia tagozatos diákokkal a Kolon-tavi élőhelyek közül a Páhi melletti láprétet, a Közös-erdő Erdőrezervátumot és egy homoki élőhelyet bejárni. Néhány nap múlva vállalkozó kedvű, az online oktatásban szintén megfáradt kollégával megismételtük a túrát – még éppen elcsúszva néhány orchidea virágzását.

Az orchideák a kutatókat és az egyszerű szemlélődőket is lenyűgözik. Szépségük, a megporzóikhoz tökéletesen alkalmazkodó speciális viráguk ámulatba ejtenek mindenkit. ... Virágaikkal a szexuális

csábítás és megtévesztés taktikájával élnek, vagy a megporzók számára táplálékkal kecsegtetnek. Az Antarktisz kivételével a Föld minden zugában találkozhatunk fajaival. A hazai orchideák talajlakó életmódúak, ikergumójukból hajtanak ki évről évre... persze, csak akkor, ha a körülmények kedvezőek számukra. Magjaik mikroszkópikus parányok – gombák kellene a csírázásukhoz. Nyáron szél viszi szerte a magokat a toktermésből. A mikorrhiza¹ kapcsolatra jó példa ez a kölcsönhatás, hiszen a gomba és a növény számára is előnyös szimbióta kapcsolat iskolapéldája. A löszösebb talajt kedvelő sömörös kosbort fürkészlégy porozza be. A kúpot formázó pompás vitézvirágot álc süngőlepkék látogatják, és viszik a pollenjeit. A Kolon-tó mellett több mint 20 orchideafaj él, ebből négy fokozottan védett.

A veszélyeztető tényezők közül kiemelendő, hogy a homokhátságon az utóbbi években erősen csökkent a vízszint. A hagyásmentes, gyakori és túl alacsony kaszálás, valamint a túllegeltetés is veszélyezteti az állományt. A helyes gyp- és erdőgazdálkodás, valamint a vízszint biztosítása segíthet a fajgazdag életközösség megóvásában. A Közös-erdőben évtizedek óta nem folyik mű-

¹ A mikorrhiza (görögül: gombagyökér) a gombák és növények (gyökere) között kialakuló szimbiózis, nevezik gyökérkapcsoltságnak is.

Sömörös kosbor

Vitézvirág

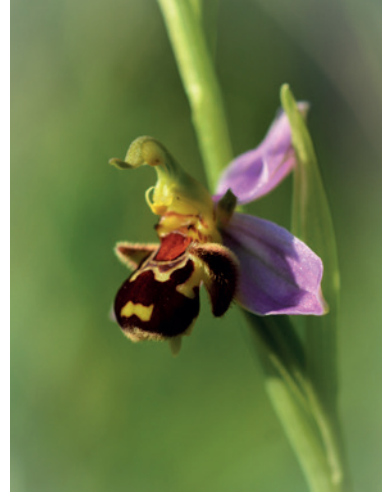
Kornistárnics

Pókbangó

Zöld gyík

Méhbangó

Magyar tarsza

Vitézkosbor

Fotó: Juhász Katalin

velés, ezért a tetemes holtfa mennyisége miatt rendkívül gazdag rovarvilággal rendelkezik. A magyar kőris, kocsányos tölgy és mezei szil alkotta erdők tisztásain, a méhbangó önmegporzás miatt néha korcs virágai, a nyári tózike, a széleslevelű nőszőfű és a kornistárnics teszik különlegessé a nyár végét. A tanösvény egyik táblájáról a réti mészke képződésének titkait is megismertük. A leggyakoribb bangó, a pókbangó idén tömegesen virágozott. Szőrös mézajkú virágait bányásméhek porozzák be. Hogy érezzük a poloskaszagú sisa-

kos kosbor szagát, igencsak le kellett hajolnunk. Apró nem túl feltűnő virágai tényleg átható poloskaszagot árasztanak, ennek ellenére a méhek előszeretettel látogatják. A nászruhás zöld gyík és az éppen vedlő magyar tarsza csak ráadás volt a színes virágkavalkád látványához.

A Kiskunsági Nemzeti Park egyik legszebb, könnyen megközelíthető, ízléses és informatív táblákkal ellátott tanösvényét jó szívvel ajánlom minden természetet szerető és kíváncsi ember számára.

SZERZŐ ÁIPLI ERIKA

Tanárjelöltek mentorálása

A tanárképzés megújítását célzó törekvések, projektek és a pedagógus életpályamodell hívták életre ezt az új típusú gyakorlatot. A szakemberek úgy vélték, sokkal nagyobb segítséget kell adni a pályakezdő pedagógusoknak tudatos tanárrá válásuk és pályán maradásuk megalapozása érdekében. A közös európai célokhoz igazodva igyekeztek kialakítani a kompetenciaalapú tanárképzést, és ebben is fontos szerepet tulajdonítottak az iskolai környezetben mentori támogatással végzett gyakorlatnak.

A Kecskeméti Református Gimnáziumba 2015 óta jelentkeznek egyetemi hallgatók, hogy itt végezzék gyakorlatukat. Ezidáig 10 tanárjelöltnek – angol szaktárgyi területen – sikerült a diplomá-

jához szükséges gyakorlatot teljesítenie, ezenkívül természetesen más szaktárgyhoz kapcsolódó mentorálás is folytatódott.

Az iskolai gyakorlatok (rövid, hosszú) magukban foglalják az általános tanári és a szakos tanári szakképzettséghez, a tanári szerepkörökhöz kapcsolódó gyakorlati ismeretek szerzését, képességek, attitűdök megismerését, gyakorlását, a munkahely világával (iskolai élet, iskolavezetés, szülőkkal való kommunikáció, tanulókkal történő egyéni foglalkozás, együttműködés stb.) való ismerkedést, jártasság szerzését a tanítási, tanulási, nevelési folyamatok értékelésében, a szakmai fejlesztésekben.

A jelöltek az őszi és a tavaszi félévben is tizen-

négy hetet, mindkét időszakban százötven órát töltenek az iskolában különféle tevékenységekkel. A gyakorlat kezdetén egyéni fejlesztési tervet kell készíteniük, amely tartalmazza a szaktárgyak tanításával kapcsolatos tevékenységeket (például tanítás, hospitálás, mentori megbeszélés, tehetőség gondozás, felzárkóztatás), az egyéb pedagógiai tevékenységeket (például osztályfőnöki munkában való részvétel, nem szaktárgyi órán való hospitálás, iskolai rendezvényben való részvétel, mérés és értékelés), valamint az iskolai szervezet és támogató rendszereinek megismerésére vonatkozó munkát.

A folyamatos beszélgetések során, az óratervek előzetes áttekintésével és az órák megbeszélésével, a tanulói munkák és dolgozatok értékelésének megfigyelésével a mentortanár tanácsadó szerepet tölt be.

Ebből kifolyólag majdnem minden alkalommal tapasztalható volt – a mentoráltak visszajelzései

alapján –, hogy a hallgatók hasznosabbnak tartották a mentortanárok tapasztalatait, mint az egyetemi szemináriumokon elhangzottakat vagy a szakirodalomban olvasottakat. Nem ritka, hogy a hallgatók újdonságként élték meg a mentortanár olyan tanácsait vagy megfigyeléseit, amelyet korábbi olvasmányaik és szemináriumaik alapján már ismerniük kellett volna. Mivel nem tudják gyakorlati tapasztalatokhoz kötni az olvasottakat, nem tudják igazán értelmezni sem azokat, ezért amit lehet, gyorsan el is felejtenek. Ugyanaz az információ ugyanakkor az iskolai környezetben a gyakorló pedagógus szájából már valódi értelmet nyer, „használható tudássá” válik.

A mentortanár további fő feladata, hogy reflexióra készítse a tanárjelöltet. Ebben az esetben a mentor és a jelölt között egy intenzív és egyben személyesebb kapcsolat kerül előtérbe: a mentor megerősítést ad, bátorít, kérdez, elemzésre készítet. Elsősorban tehát arra próbálja ösztönözni a hallgatót, hogy saját tapasztalatainak analízálása útján próbálja meg saját stílusát kialakítani.

Bár a mentori feladatok külön erőfeszítéseket igényelnek, ugyanakkor magukban hordozzák a mentortanár saját szakmai fejlődésének lehetőségét is, amely elsősorban a reflexióból ered.

A gyakorlat harmadik, elengedhetetlen tényezője a tanulói közösség. Örömmel és büszkén mondhatom, hogy diákjaink minden alaklommal nyitottak voltak egy-egy új jelölt fogadására és munkájára. Nagyon hamar kialakult egy olyan optimális légkör, amelyben megtalálták szerepüket, megismerhettek egy új személyiséget, tanári stílust, munkamódszert, melynek során minden résztvevő (jelölt, diák, mentor) értékes tapasztalattal gazdagodott.

Interjú a Bartha házaspárral

Alig öt éve csatlakozott a Bartha házaspár gyülekezetünkhöz, de máris sokak számára ismertté válhattak. A férj, András 2018. januárja óta gyülekezetünk presbitere, felesége, Szilvia pedig hittanoktatóként dolgozik. Mindketten aktív ifjúsági szolgálatot végeznek. Nem könnyű döntést hoztak, amikor Kárpátaljáról az áttelepülést választották. Bemutatkozásukból azonban kiderül, hogy hamar otthonra találtak közöttünk. Ismerjék meg őket!

Honnan indult közös életük, mikor, hol házasodtak össze?

Az életünk legjelentősebb pillanata 1994. júliusa, amikor a Mezőkaszony szomszédságában lévő üdülőbe a Kárpátaljai Református Egyház tábort szervezett. Mindketten ott éltük meg azt a pillanatot, hogy döntésünk által Isten gyermekei lettünk. Szilvia korábban is érintett volt az evangéliummal, hisz ők voltak az első konfirmandusok, akik nem zárt ajtók mögött, hanem nyíltan, konfirmációi előkészületekkel konfirmáltak. Jómagam egy kommunista édesapa gyermekeként születtem, gyülekezethez, hívő emberekhez nem volt közöm. Nyilvánosan ateistának vallottam magam, sőt vitáztam azokkal, akik hithű, bibliaolvasó reformátusok voltak. Azonban ott, Mezőkaszonyban minden megváltozott. A bűneim súlya alatt éreztem, segítségre van szükségem. Egy barátom segített abban, hogy miként tehetem le a bűneimet Jézus Krisztus keresztye alá. Szilvia viszont pont

az ellenkezőjével küzdött. Ő mindig engedelmes, „jó” gyermek volt, és érezte, hogy ennek ellenére szüksége van a döntés meghozására, hogy új életet kezdessen. Még abban az évben hallgatója lettem a Kárpátaljai Református Egyház misszionáriusképző intézményének, ahová egy év múlva Szilvia is követett, és mint házaspár folytattuk a tanulmányainkat. Egy gyülekezethez tartoztunk, itt volt a menyegzőnk is 1995. augusztus 19-én. A családunk nem volt elragadtatva a menyegző gondolatától, mi azonban meg akartuk mutatni, hogy nemcsak egymáshoz, de az Úr Jézushoz is tartozunk.

Három év tanulmány után, én 1997-ben, feleségem 1998-ban okleveles misszionáriusok lettünk. Az egyházunk először külmiszióra készítette misszionáriusait, mi ketten Szilviával a nemzetközi CEF, Magyarországon VISZ¹ néven ismert missziós szervezet munkatársai lettünk a vezetőség engedélyével. Kárpátalján 17 éven keresztül területi munkatársakként vezettük

¹ VISZ (Vasárnapi Iskolai Szövetség, Gyermek-Evangélizációs Közösség, 1989.) a nemzetközi CEF (Child Evangelism Fellowship, 1937.) magyar megfelelője.

a gyermekszolgálatokat. Az utolsó években kerestük az Úr vezetését, és tudva azt, hogy úttörő munkát végeztünk az elmúlt években, szerettünk volna új területeket feltárni. Először az ukrán ajkúak között próbálkoztunk, sajnos ott zárt kapukra leltünk. Továbbra is az Úr előtt hordoztuk kérdésünket, és Ő egyértelműen az anyaország felé vezetett bennünket.

Mikor kapcsolódtak be a gyülekezetbe, és honnan érkeztek közénk?

A Fornsói Református Egyházközség presbiterként és ifjúsági vezetőjeként szolgáltam, Szilvia pedig a gyülekezet hittanoktatója volt. Minden feladatból igyekeztünk kivenni a részünket, ahol láttuk, hogy segítségre van szükség. Különböző feladatokat bízott ránk az Úr: gyermek-istentiszteletek, ifjúsági alkalmak, örömhír klubok beindítását. De szerveztünk ifis kirándulásokat, focikupát, ami az ifiből faluméretűre nőtte ki magát. Mindehhez persze sok segítséget kaptunk más testvérek személyében. 1994 nyarától voltunk igazán részei ennek a gyülekezetnek, kisebb megszakításokkal (Időközben átköltöztünk Ung megyébe, Szürtébe, és ott voltunk területi vezetők három éven keresztül.).

Nehéz döntés volt-e az áttelepülés, és mennyi időt vett igénybe az előkészület?

2014-ben jött az Úr elhívása, és a kapuk egyértelműen nyíltak, sok-sok lehetőséggel. Két év előkészület kellett ahhoz, hogy a meglévő szolgálatokat átadjuk, és egy új szolgálat alapjait lefektessük. 2016 februárjában települtünk át, akkor Fülöpházára, majd októbertől pedig Kecskemétre költöztünk.

Családjukról, gyerekeikről meséljenek egy kicsit!

Négy gyermeket nevelünk, és ahány gyermek annyiféle személyiség... Mindegyik más és más természet. A legidősebb fiunk, Levente (22) most kezdi tanulmányait a Szegedi Tudományegyetemen biológia-kémia szakon. Őt Teodóra (20) követi a sorban, aki a Kadában érettségizett, és most fodrászatot tanul, szeptembertől kezdi a második évet. Lídia (12) lányunk a Kecskeméti Református Általános Iskola 7. osztályát, Emília (11) lányunk pedig az 5. osztályát kezdi az iskolának.

A költözés mindenkit nagyon megviselt. A gyerekeinket a legjobban, minden előkészület ellenére. A nagycsalád hiánya, a barátok hiánya... Sok nehézségen vagyunk túl. Nem egyszerű a biztosból kilépni a bizonytalanba, a láthatóból a láthatatlanba. Nem volt sem házunk, sem autónk, a helyi viszonyokhoz mérten, pénzünk is kevés. De az Úr azt kérdezte mikor elé tártuk aggodalmainkat, hogy „elég-e, ha az én orcám megyen veletek?” Erre nem lehetett nemet mondani, hiszen ez a legnagyobb ígéret, amit kaphat az Isten gyermeke. Úgy éreztük magunkat, mint Péter, amikor ki kellett lépnie a hajóból a vízre. Majd jött a felszólítás, amikor lépnünk kellett, és megtapasztaltuk, hogy nem a víz az, ami megtart, hanem az Úr szeretete és kegyelme. Az ígéretei pedig nem ígéretés, hanem valóság! Sokat köszönhetünk a kecskeméti gyülekezetnek, mert segítettek otthonra találni azzal, hogy befogadtak és elfogadtak. Mostanra, hála legyen az Úrnak, a gyermekeink újra biztonságban érezhetik magukat, már szeretnek itt lakni, és nemcsak azért mert miattunk „muszáj”.

Milyen területeken szolgálnak?

Mint korábban már említettem a gyermekek és a tinik a szakterületünk. 23 éve vagyunk ebben a szolgálatban főállásban. Azóta sok víz lefolyt a Tiszán, szoktuk mondani. És bizony a gyermekek is nagyon sokat változtak. Mi még dicsekedhetünk azzal, hogy X generációs fiatalokat is tanítottunk, 1994-ben, amikor az ifit vezettük Fornoson. És láttuk felnőni az Y és a Z generációt. Most pedig már az Alfa generációval foglalkozunk. Érezhető is az a hatalmas szakadék, amely tátong a Z generációs szülők, nagyszülők és a posztmodern gyermekek között.

Az Örömhír klubban, gyermek-istentiszteleteken, karácsony és húsvét közeledtével ünnepi klubokban is elmondjuk az evangéliumot a gyermekek között, Szilvia pedig hittant is tanít. A gyermekek között szolgálni vágyó felnőtteknek pedig tanfolyamokat tartunk, segítjük őket abban, hogyan mondják el az üdvösség üzenetét. Ezeket a szolgálatokat a tanév idején végezzük. A nyár viszont a táborozás ideje. Szervezünk önálló VISZ-es tábort is, de szívesen segítjük a gyülekezeteket táboraik megszervezésében és lebonyolításában. Nyaranta 4 – 7 tábort vezetünk. De ugyanilyen lelkesedéssel megyünk ki a játszóterekre is, ahol azoknak a gyerekeknek teszünk bizonyosságot, játszunk velük, akiknek a szülei ezt szívesen fogadják. Ebben a feladatban szívesen fogadjuk a szolgálni vágyó fiatalok segítségét, akiket munkatársainkkal együtt fel is készítünk erre a feladatra.

Házaspárként közösen szolgálnak. Mi ennek a közös szolgálatnak az áldása az életükben?

Egy csendeshéten hangzott el az, hogy egy szol-

gálatot egy házaspár együtt kell, hogy vigyen. Mikor a fornosi ifit vezettem, akkor Szilvia ott állt mellettem, és együtt hordoztuk annak terheit. Mint ahogyan most ő. Több osztályban végzi a hitoktatást. Minden szolgálatunk terhet igyekeztünk együtt hordozni, még akkor is, ha csak egyikünk vezette/vezeti. A Vasárnapi Iskolai Szövetségben viszont mindketten, közösen vagyunk területi vezetők. Akár egyéni, akár közös szolgálatainkban jó megtapasztalni azt, hogy együtt hordozzuk a szolgálatok terheit.

Egy határon túli kisebbségben lévő gyülekezet miben hasonlít a mi gyülekezetünkhöz?

Nagyon sokban, és szinte semmiben. Sokban, mivel mi egy 1500 fős magyarlakta településről származunk, ahol a református gyülekezetünkben majd 1000 fős egyházfenntartó van most is. Az ifiben 3 csoportban is szolgáltunk az önkéntesekkel, közel 80 fiatallal. A gyermekek között a hitoktatáson és a vasárnapi gyermekalkalmon kívül 5 házi csoportban – Örömhír klubban – több, mint 150 gyermek is megfordult hetente. Ez egy kiterjedt szolgálatot jelent. Igaz, ez akkor volt, amikor még otthon voltunk. Miért volt ilyen kiterjedt szolgálatunk? Azért, mert a kommunista időkben teljesen szétverték az egyházi struktúrákat. A rendszerváltást követően, volt egy váza az egyházunknak, de a tradíciót mi kezdtük kialakítani – ami elég nagy rugalmasságot jelentett- és ezek a szolgálatok automatikusan szerves részei lettek a gyülekezeteknek. Ezt nemcsak a mi kis gyülekezetünkről lehet elmondani, hanem ez kárpátjai viszonylatban értendő.

Mikor áttelepültünk Kecskemétre, itt egészen más volt a helyzet. Sok mindennek kitaposott ösvénye van/volt, és ehhez igyekeztünk alkalmazkodni. Voltak dolgok, amelyekbe belekezdve sokan azt kérdezték, hogy ez mi lesz? Ilyenek az iskolai evangélizációk karácsonykor az ünnepi klubok alkalmával, ahová az erkölcsstanos gyerekeket is meghívjuk. Vagy említhetném a játszótéri ötnapos klubokat, ahol teljesen idegen gyermekekkel, családokkal találkozunk, és nekik hirdetjük az evangéliumot.

Mikor megérkeztünk, eleinte nagyon egyedül éreztük magunkat. De hamar otthonra leltünk, mert minden, ami odahaza fontos volt, azokat itt a helyi gyülekezetekben megleltük, és ez hatalmas erő és motiváló tényező. Fontos alapja a szolgálatainknak.

A VISZ szolgálattal hogyan tudják gazdagítani a gyülekezet életét?

Az életünket mindig úgy rendeztük be, hogy először a család, aztán a gyülekezet, a hivatásunk - jelen esetben a VISZ -, és minden más egyéb (akár polgári szolgálatok). Akár a családjunkat, akár a gyülekezeti és a VISZ-ben végzett szolgálatunkat igei látásunk határozza meg. És ez nem más, mint az Úr, aki nemcsak szereti a gyermekeket és tiniket, de Ő élő kapcsolatba szeretne velük kerülni. Gyermekeinket is így neveltük, és így szolgálunk a gyülekezetünkben is. Szolgálataink nyomán már nagyon sok gyermek és fiatal ismerhette meg az Úr Jézust mint személyes megváltóját. Erről sajnos a gyülekezeteinkben kevés szó esik. Pedig mint Ravasz László püspök úr mondta: *„Mindaz, aki a gyermeket először nem Krisztushoz akarja*

vezetni, hanem „nagy emberré akarja tenni”, az tékozolja a gyermek lehetőségeit.” Tehát mi ezzel igyekszünk gazdagítani a gyülekezetet, hogy a gyermekeket és a fiatalokat Krisztushoz akarjuk vinni!

Hogyan tudják a mindennapokban megélni a Krisztushoz tartozást?

Sajnos a szekularizált világ az ajtónkon zörget. Sőt otthonunkban van akár a média által, de még az iskolai tananyagban is, nem beszélve a környezetünkben élő gyermekekről, szüleikről és sok-sok emberről, aki körülvesz. A legnagyobb menszvárunk maga a gyülekezet. Örülök annak, hogy a gyülekezetünk elhivatottan azt hirdeti, hogy álljunk meg Isten kegyelmében, és legyünk mécses ebben a sötét világban. Olyan testvérek vesznek körül, akik segítségével meg tudunk állni, és ha elbukunk, akkor segítenek felállni! Ezt jó megtapasztalni.

Családon belül sokat beszélünk Isten gondoskodásáról, kegyelméről. Nem kell mondanom, hogy gyermekeink már egy egészen más kultúrában szocializálódtak. De nekik is próbáljuk felmutatni, hogy Istenhez való tartozásuk milyen nagy áldással jár.

A presbitériumban Andrásnak milyen szolgálati vannak, és mit tart presbiteri szolgálata fókuszpontjának?

A fornosi gyülekezetben 3 ciklusban voltam presbiter. Ott egészen mások voltak a presbiteri ülések. Igaz, csak 15 presbiter volt, de nagyon heves természetűek vagyunk, és bizony a presbiteri üléseink vagy a gyülekezeti istentiszteletek előtt, után elég hevesen, szó-

kimondóan szoktuk megbeszélni a dolgokat. És ezt feszültségek nélkül? Igen. Valamikor azt mondta egy gyülekezetvezető testvérem, hogy nincs két Isten akarata, csak egy, és azt meg kell találni. Ez nem jelenti azt, hogy minden esetben sikerült, de igyekeztünk megtalálni.

Ma is ezt tartom fontosnak. Sokat imádkozunk a gyülekezetünkért, és amióta itt vagyok presbiter, még nagyobb belelátásom van a gyülekezet életébe, és bizony nagyon sok olyan dolog van, amiért küzdeni kell. Először imádságban, aztán a testvérekkel vállalva. Nagyon fontosnak tartom azt, hogy az Úr akarata világos legyen. Imádkozom minden alkalommal, hogy ez meglegyen a presbiterek körében. És amióta része vagyok a missziós bizottságnak, ez még inkább kiéleződött bennem. És bizony nem is olyan egyszerű, de Pál apostollal szólva „*nem mintha már elértem volna mindezt, vagy már célnál volnék, de igyekszem, hogy meg is ragadjam, mert engem is megragadott a Krisztus Jézus. Testvéreim, én nem gondolom magamról, hogy már elértem, de egyet teszek: ami mögöttem van, azt elfelejtve, ami pedig előttem van, annak nekifeszülve futok egyenest a cél felé, Isten mennyei elhívásának a Krisztus Jézusban adott jutalmáért.*” (Fil 3,12-14)

Szilvia a gyülekezeti hitoktatásban mióta vesz részt, hogyan kapcsolódott be a munkába?

Az átköltözésünk nagyon megviselt, sok csípős megjegyzést kaptunk először a döntésünkkel, elhívásunkkal, majd itt a magyarságunkkal kapcsolatban ráadásként. Az Úr ígéreteibe kapaszkodtam, hogy nem hagy magunkra, előttünk jár. Sok volt bennem a kérdés: Elég vagyok én ide, mim van nekem, amiért rám

van szüksége az Úrnak...? Isten az 5000 ember megvendégelésének történetét hozta válaszként. Tegyem az ő kezébe azt a kicsit, ami nekem van, és az Őnála megsokasodik. Ebben így meg is nyugodtam. Viszont rövid időn belül kezdtem érezni, mivel kevesebb szolgálatunk volt az elején, hogy visszafelé fejlődök, de a család és szolgálat mellett csak akkor fogok előre lépni, ha erre kényszerítést érzek, lesz motivációm. Régóta foglalkoztatott már a gondolat, hogy tanulnom kellene, de nem volt rá időm. Most viszont a kevesebb szolgálati lehetőség teret nyitott erre. Megbeszéltük a férjemmel, hogy mi legyen, mert ezt egyedül nem tudom végigvinni, imádkoztunk érte, és a VISZ elnöksége elé tártuk a jelentkezésemet a Károli Gáspár Református Egyetem hittanoktató szakára. 2018. szeptemberében kezdtem meg a tanulmányaimat, és még ebben az évben kezdtem meg a hittanoktatást Pál Ferenc tiszteletes úr felkérésére. Három intézményben is taníthatam néhány csoportot óraadó hittanoktatóként. Jelenleg 16 csoportban tehetek bizonyosságot az Úr Jézus szeretetéről, arról hogy van valaki, akinek minden gyermek egyformán értékes és fontos! Főiskolai tanulmányaimban az abszolutóriumig jutottam, előttem még egy nagy lépés, amit az Úrban bízva hiszem, hogy meglépek. Nem volt egyszerű család és két munkahely mellett, de mindvégig éreztem a támogatást a családom, a gyülekezetem, a barátaim és az oktatóim részéről is, akik mindvégig segítettek és biztattak.

Generációról generációra, avagy nemzedékről nemzedékre

X, Y, Z, Alfa generáció... Olyan sokszor találkozunk ezekkel a jelzős kifejezésekkel manapság, de vajon tudjuk-e, hogy mit is takarnak? Ez az írás ebben próbál segítséget adni.

Az 1920 után születetteket a generációs marketing – melynek alapjait pszichológusok dolgozták ki – a fogyasztási szokásaik alapján kategorizálja. A különböző szakemberek véleménye a generációs határok megállapításában nem mindig egyezik. Általánosságban 15–20 éves intervallumokat fognak át az egyes korszakok.

A generációs marketing az *első* csoportba azokat sorolja, akik 1920 és 1939 között születettek, ők az úgynevezett veteránok. A Baby Boom-korszak a *második*, ide tartoznak azok, akik 1940 és 1959 között látták meg a napvilágot. A továbbiakban az őket követő generációkról szólok kicsit részletesebben. Az ő életükben a kommunikációs technológia száguldó fejlődése rendkívül fontos szerepet játszott/játszik. Ez hatással van tulajdonságaik, szokásaik alakulására, egész személyiségükre.

- X generáció (~1960–1980): Az ebbe a csoportba tartozók nem mások, mint az úgynevezett digitális bevándorlók. Ők azok, akiknek az életébe tömegesen betört a számítógép, elkezdődött az

informatika forradalma. Ők felnőttként találkoztak ezekkel az informatikai eszközökkel, amelyekre rácsodálkoztak, s több-kevesebb sikerrel megtanulták használni őket munkájuk, mindennapi életvitelük során. Rájöttek, megkönnyíti életüket. Ezt a nemzedéket a megbízhatóság, elmélyült szakmai igényesség, szorgalom jellemzi.

- Y generáció (~1980–1995): Ők az digitális bennszülöttek. Együtt nőttek fel a digitális technológiával. A mindennapjaik természetes része ez a kultúra. Gyakorlatiasak, biztosan kezelik az infokommunikációs eszközöket (számítógép, mobiltelefon, digitális játékok stb.). Elképzelni sem tudják az életüket számítógép nélkül. Emellett önállóak, van véleményük az őket körülvevő világ jelenségeiről, embereiről, kritikusak. Gyors karrierre, sikerre törekcszenek, nem akarnak robotolni. E cél érdekében azonban – hiába van segítségükre a technika - folyton sietnek, hiszen önmagukat kell megvalósítaniuk, karriert kell építeniük.
- Z generáció (~1996–2010): Új típusú, digitális nemzedéknek is nevezik őket. A digitális technológiák világában élnek. Az internet, a közösségi felületek, okostelefonok nélkül számukra nincs élet. Kapcsolataik a valóságos térben beszűkülnek, ugyanakkor széles kapcsolati háló-

val rendelkeznek az online térben. Ők a Facebook-nemzedék, akik úgy használják a közösségi oldalakat, mintha benne élnének. Hozzá vannak szokva a gyors információáramláshoz és annak befogadásához. Képesek egyszerre több mindennel párhuzamosan is foglalkozni, de a felvett információ megtapadása felszínes.

- Alfa generáció (2010 után születettek): Ők a 21. század, a digitális világ gyermekei, a digitális bébik. Már életük korai szakaszában biztosan kezelik a mobiltelefont, az okos eszközöket. Tudományos kutatások kimutatták, hogy ezen generáció tagjai közül a 0–2 évesek 30%-a a tablethasználó, sőt 10%-uknak első szava is a „tablet”. Az okostelefonok, érintőképernyők és állandó internetkapcsolat világában felnövő fiatalok számára a *screen*, a kijelző lesz a legfontosabb médium. Ennek előnye, hogy a finommotorikus mozgásokat és a kinezetikus készséget fejleszti, de gyakori használata mellett az audiovizuális észlelés¹ szegényebbé válik. Ez a nemzedék az információkat is gyorsabban dolgozza fel, sokkal erőteljesebb az ún. multitasking hatás, azaz figyelemmegosztás. Hátrány, hogy sokkal gyorsabban várják a választ, amit a digitális térben azonnal meg is kaphatnak. A való világban a legnehezebb feladat számukra, hogy egyetlen dologra fókuszáljanak, így figyelem vagy részképességzavar alakulhat ki. A pszichológusok szerint ezek a fiatalok sokkal magányosabbak lesznek, mivel az online térben találnak maguknak barátokat a valóságos világ, az offline tér helyett.

Vajon milyen hatással van egy két év alatti gyermek idegrendszerére a digitális eszközök használata? Vajon a megnövekedett figyelemzavaros és részképesség-zavaros gyermekek számának növekedéséhez van-e valamilyen köze mindennek? A kérdésekben, ott a válasz is. Mit és hogyan tehetünk ezeknek a hatásoknak a csökkentése érdekében?

Ötletbörze:

- Időkorlát a „kütyüzésre”
- Következetesség
- Kiragadott témákról való beszélgetés
- Szerepjáték
- Technikai eszközök „kihasználása” tudásforrásként
- Online tér helyes használat pl. posztok, azaz van élet az Instragramon túl

Végül két vélemény neves szakemberektől:

„Mit tesz például a Facebook? Megadja a kapcsolódás illúzióját, miközben a személyesség hiánya és a fizikai távolság miatt mégis biztonságban érezhetjük magunkat. Valójában persze a szemünk előtt nő fel a lehető legmagányosabb generáció. A digitális világ csak tovább rombolja a sérült kapcsolati képességünket, pont azt, ami az embert igazán emberré teszi.” (Orvos-Tóth Noémi)²

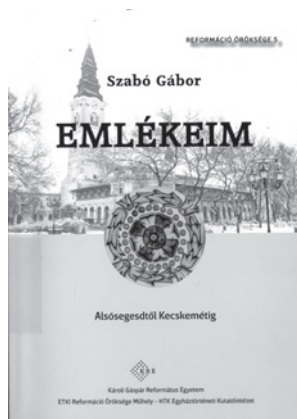
„Tény, hogy az új generáció mindig természetesnek vesz néhány olyan dolgot, amit az előző generáció még nagyra értékelt, de ez nem azt jelenti, hogy a fiatalok mindent kevésbé értékelnek. Sokkal inkább arról van szó, hogy ők más dolgokat értékelnek.” (Chris Anderson)³

¹ audiovizuális észlelés: itt látás és hallás

² Orvos-Tóth Noémi: klinikai szakpszichológus

³ Chris Anderson(1957–): amerikai üzletember

Szabó Gábor emlékei

Szabó Gábor nyugalmazott esperes, kecskeméti lelkipásztor 270 oldalas emlékirata 2021 nyarán jelent meg *Emlékeim, Alsósegesdtől Kecskeméig* címmel a Károli Gáspár Református Egyetem Egyház és Társadalom Kutatóintézetének Reformáció Öröksége Műhelye, valamint a Hittudományi Kar Egyháztörténeti Kutatóintézetének kiadásában, a Reformáció Öröksége könyvsorozat ötödik köteteként. A könyv megjelenését a Bács-Kiskunsági Református Egyházmegeye, valamint a Kecskeméti Református Egyházközség támogatta, és a kiadvány elkészítésében közreműködött a Nemzeti Emlékezet Bizottságának Hivatala is. Az emlékirat kiadásában meghatározó szerepet játszott Földváryné Dr. Kiss Réka a Nemzeti Emlékezet Bizottságának elnöke,

a Károli Gáspár Református Egyetem, Hittudományi Kar Egyháztörténeti Tanszékének vezetője és Varga Nándor lelkipásztor. A könyv végső formába öntésében a Magyar Nemzeti Levéltár Bács-Kiskun Megyei Levéltárának munkatársai nyújtottak fontos segítséget, a korrektúrázást Tánczos-Szabó Ágota, a technikai szerkesztést Mudri Andor végezte el.

Bár Szabó Gábort sokan ismerik Kecskeméten, a református közösségben szinte mindenki, azért nem árt, ha röviden összefoglaljuk életútja legfontosabb állomásait.

1940. január 17-én született egy Somogy megyei kis faluban, Alsósegesden többgenerációs lelkészcsalád első gyermekeként. Anyai nagyapja is lelkész volt, és édesapja, Szabó József is. Az egykori református kollégiumba, Csurgóra járt gimnáziumba 1954 és 1958 között, majd a budapesti teológián folytatta és 1963-ban fejezte be tanulmányait. Ez év októberétől – az 1962 végétől dunántúli püspök, Békefi Benő mellett – lett Veszprémben segédlelkész, majd Békefi Benő 1964. március 25-i elhunytát követően az új püspök, dr. Bakos Lajos mellett szolgált. Szabó Gábort 1966. április 1-jétől egy Fejér megyei kis faluban, Csószön választották meg gyülekezeti lelkésszé. Itt tizenegy éven át munkálkodott, s eközben alapított családot is. 1977. október 9-én iktatták be a Kiskunhalasi Református

* Rigó Róbert a kötet szerkesztője

Egyházközség lelkész-kántori állásába, majd 1978 márciusától Kiskunhalas északi egyházzsónék lelkésze lett 1985 végéig. Akkor a Bács-Kiskunsági Egyházmegye esperesévé és kecskeméti lelképásztorrá választották.

Szabó Gábor visszaemlékezése kronologikus, életének főbb állomáshelyei (Alsósegesd, Csurgó, Budapest, Veszprém, Csósz, Kiskunhalas, Kecskemét) mentén tagolódik fejezetekre, átfogja a 20. század második felét, és átnyúlik a 21. századba. Bemutatja, milyen nehézségeket jelentett a kommunista be rendezkedés a gyülekezeti lelképásztor és családja, gyülekezete, valamint egyháza számára, ugyanakkor a rendszerváltás időszakára vonatkozóan is számos izgalmas adalékot nyújt a korábban államosított kecskeméti ingatlanok visszaszerzésére vagy az intézmények újraindítására vonatkozóan. A szerző részletesen jellemzi az egyes települések gyülekezeteit, ami azért különösen érdekes, mert az aprófalvaktól (Alsósegesd és Csósz) az alföldi középváros Kiskunhalason át a két megyeszékhelyig (Veszprém és Kecskemét) egészen eltérő adottságokkal és lehetőségekkel rendelkező helyiségeket és közösségeket ismerhetünk meg. Mindezekon túl bepillantást enged számunkra családja életébe, és abba is, milyen anyagi, gazdálkodási nehézségekkel, kihívásokkal kellett e koraszakban megküzdnie egy református gyülekezeti lelképásztornak.

Történeti szempontból a visszaemlékezés egyik legfontosabb hozadéka, ahogy főhősünk kibontja a helyi hatalmi szervezetekkel, előljárókkal (tanácselnök, téeszelnök, iskolaigazgató, ÁEH megyei munkatárs) kibontakozó ideológiai és hatalmi konfliktusainak természetét, miközben jól kirajzolódik az, hogy a helyi személyes viszonyok, kapcsolatok miként árnyalták a pozícióból fakadó ideológiai ellenté-

teket. Írásának további jelentősége, hogy Szabó Gábor számos meghatározó egyházi személlyel (Czeglédi István, Pap László és ifjabb Pap László, Békefi Benő, Bakos Lajos, dr. Balogh László, Tóth Károly, Nagy István, Ván Benjámin, Dobos Károly, Varga László) került kapcsolatba élete során, és rájuk, valamint munkásságukra vonatkozóan is lényeges információkkal szolgál.

Szabó Gábor veszprémi segédlelkéshi szolgáltatától kezdődően kiemelt figyelmet fordított a gyermekek, fiatalok vallási, egyházzenei nevelésére, holott ezt a munkát a pártállam tiltotta. Különböző módszereket, technikákat ír le a szerző, hogy ezt miként lehetett mégis kivitelezni: a gyermektáboroztatástól a kántorképző tanfolyamokon át az ifjúsági zenei táborokig és a gyülekezeti ház építéséig. Azért is fontos a szocializmus időszakára vonatkozó emlékiratok, visszaemlékezések, oral history források elkészítése és összegyűjtése, mert a lelkészek, papok tevékenységének egy része illegális volt, így azokról jórészt az ellenséges állami szervek írásos forrásai maradtak csak fent. A hit terjesztésének legális lehetősége a templomon és az iskolai hittanórán kívül alig maradt, ezekről elsősorban ezen utólagos forrásokból következtethetünk.

Szabó Gábor 2010 nyarán került nyugállományba. Visszaemlékezését 2015-ben kezdte el írni, aminek során az 1971-től rendszeresen vezetett, több mint 40 kötetes szolgálati naplójára és a korábbi évekre vonatkozó töredékes feljegyzéseire támaszkodott. A napló felhasználása az emlékirat megírásában segített az események, személyek, helyszínek és történések pontosabb felidézésében, mindez erősíti a memoár forrásértékét.

Szabó Gábor jelmondata szerint három H-val, hittel, hűséggel és humorral igyekezett végezni

mindenkori szolgálatát. Így vallott erről: „éreztem már elég hosszú ideje, hogy csak úgy van áldás a munkámon, ha azt hittal végzem, arra figyelve, aki szól, vezet, terelget és könyörül rajtam. Azt is megtapasztaltam, hogy csak a hűséggel végzett szolgálaton és munkán van áldás, ahogy az Ige több helyen biztat a mindvégig való kitartásra. Látva a sok nyomorúságot, a hatalmas munkamezőt a kevés aratóval, mindinkább hangsúlyos lett, hogy szolgálatomat az evangélium hirdetésének örömeivel, szívbeli, belső derűvel, azaz humorral tudom elhordozni, és az evangélium örömeit valóban örömmel hirdetni.”

Szabó Gábor részletesen írt arról is, hogy miért volt nehéz a gyülekezeti lelkipásztor családjának élete, főként a kommunista diktatúra időszakában. A lelkipásztornak a helyi társadalom tagjának is kellett lennie, de mintát is kellett adnia a vallásos értékrend szerinti életre, és nemcsak neki, hanem egész családjának. Ezeknek a nagyon magasra tett közösségi elvárásoknak sokan nem tudtak megfelelni, és az számos meghasonlást, konfliktust okozott, amit sokszor a szomszédos lelkésznek vagy az esperesnek kellett segítenie.

Szabó Gábor részletesen beszámol kecskeméti szolgálatáról, az egyházközségi főgondnokokkal végzett erőfeszítéseikről, a templom új orgonájának építéséről, ami 2000 karácsonyára készült el. A visszaemlékezésben olvashatunk a Kecskeméti Református Egyházközség ingatlanfejlesztéseiről is, ami már a rendszerváltás előtt kezdetét vette, amikor gyülekezeti rendezvényközpontot építettek egy Kecskemét környéki tanyán, az Emmaus házat. Ennek építésére összefogott az egyház-

község, és a komoly erőfeszítésnek köszönhetően nemcsak az egyházközség, hanem az egyházkerület rendezvényeinek és az újrainduló oktatási intézmények szabadidős programjainak is helyet adott ez a konferencia- és a szabadidős központ. Szabó Gábor esperessége és kecskeméti lelkészi szolgálata idején kapta vissza kiterjedt ingatlanait a Kecskeméti Református Egyházközség, és indította újra oktatási és szociális intézményeit. Az egyház újra kiléphetett a templomba beszorított helyzetéből, és visszatérhetett korábbi tevékenységeihez, szerepéhez.

A történészek egybehangzó véleménye alapján meg kell állapítanunk, hogy nem írható hiteles történetírói munka csupán a személyes dokumentumok (napló, emlékirat) és oral history történetek alapján, ugyanakkor a hagyományos, írott történeti forrásokon nyugvó narratívákat kiegészítik és árnyalják ezek a szövegek. Ezen források nélkül bizonyos történelmi folyamatokat csak igen hiányosan lehetne bemutatni, ilyen például az ateista állampárti időszakban a lelkészek és a hívek mindennapi ellenállásának, szembenállásának a bemutatása is. Bartlett elmélete szerint az emlék „nem pontos mása, nem hű lenyomata a velünk történt eseményeknek”, hanem a felidézés során a jelenből nézve, bizonyos sémák mentén konstruáljuk újra a múltat. Gyáni Gábor történész ehhez hozzáteszi, hogy ha a múlt megértése a célunk, akkor a személyes történetek erre sokkal alkalmasabbak, különösen, ha egy csoport – jelen esetben a református lelkészek – identitásának múltjára, élettörténetére, kollektív emlékezetére vagyunk kíváncsiak.

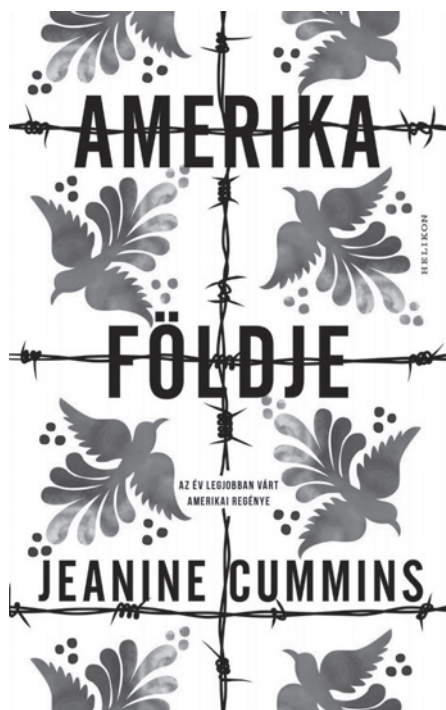
■ A könyv megvásárolható a református könyvesboltban és elektronikusan is elérhető a Károli Gáspár Református Egyetem honlapján, az alábbi linken: http://www.kre.hu/portal/images/doc/hirek/rom/2021/05/Szabo-Gabor-EMLEKEIM_Reformacio_oroksege_5.pdf

Jeanine Cummins

Amerika földje (American dirt)

Megrázó. Felkavaró. Pörgő.

Kötelező. Ha csak teheted, olvasd el.

Az Egyesült Államok és Mexikó évtizedek óta küzd a bevándorlás kérdésével. Erről írta nagysikerű és egyben felkavaró regényét Jeanine Cummins.

A könyv egy hátborzongató eseménnyel indul, mintha a legborzalmasabb thrillert olvasnád. Lydia Acapulcóban vezeti könyvesboltját, férje újságíró, és egyszerre mindketten a rossz oldalra kerülnek: ugyanannak a bűnszervezetnek válnak célpontjává. Innen az egész regény a menekülés története.

A könyv azonnal megfogja az olvasót, hiszen azonosulni tudunk a főszereplők kínjaival, döntéseivel. Érezhető az a feszültség, hogy míg sokaknak ez a nap is egy a többi közül, vannak, akiknek minden perc a túlélésről szól. Számunkra (a biztonságos Európában) elképzelhetetlen a mindent átszövő kartellhálózat tevékenysége, a korrupciónak, a bűnözésnek ezen mértéke.

Cummins azt írja, hogy könyvével tiszteletben kívánja tartani a több százezer bevándorló történetét, amiket talán soha nem fogunk megismerni. Mindenki más és más indítékkal, sorssal, reménnyel vág neki ennek az embert próbáló útnak.

Luca Di Fulvio

Amikor az álmaink ránk találnak

Három fiatal, közülük az egyik még inkább gyerek, dönt úgy, hogy új életet kezdenek hazájuktól távol egy másik országban. Nem csak új, de jobb életet is remélnek Argentínától, ahová hajó viszi őket. S miért dönt így ez a három ember? Szülőföldjükön lényegében így vagy úgy, csak a halál várna rájuk. Életben maradásukhoz mindnyájuknak fel kellene adniuk önmagukat, az álmaikat.

A szicíliai Rocco nem hajlandó a helyi maffia szolgálatába állni, aminek fiatalon meggyilkolt édesapja a tagja volt. Rocco ezzel maga ellen fordítja a maffiafőnököt, és ezért távoznia kell Sziciliából.

Rosetta, aki szintén szicíliai, sincs jobb helyzetben. Ő a falu donjával szállt szembe, hogy megőrizze szülei egyetlen hagyatékát, a földet, ami a megélhetését és a függetlenségét biztosítja. A don erőszakkal próbálja megtörni a lányt, ami látszólag sikerül is neki.

Raquel, egy orosz zsidó kislány, egy progromban elveszíti az utolsó embert, aki igazán szerette, az

édesapját. Mivel Raquelnek semmije és senkije se maradt, csatlakozik egy lánykereskedő bandához. Természetesen arra, hogy kiket is választott úitársául, csak később jön rá.

Buenos Airesbe érkezve, az ottani életet és lehetőségeket megismerve a szereplők úgy érzik, hogy életük mit sem változott, hiába cseréltek hazát a boldogabb élet reményében.

Rocco itt sem független a helyi maffia rendszertől, Rosettára a munkanélküliség vagy a prostitúció vár, Raquel pedig máris egy bordélyház foglya. A veszélyes Buenos Aires-i élet és számtalan nehézség ellenére addig is találnak segítő szándékú embereket, amíg egymás támogatói is lesznek, ahogy sorsuk egybefonódik a regény lapjain.

Minden kilátástalanság ellenére ők mégsem adják fel, hogy megtalálják álmaikat, és hittel, kitartással, akaraterevel és összefogással megvalósítják azt az életet, amit korábban elképzelni sem tudtak.

Luca di Fulvio, olasz író, Rómában él. Mielőtt írni kezdett, dramaturgiát tanult, és saját színházi társulatot is alapított. Aki már olvasott tőle, például *A lány, aki megérintette az eget* című regényét, az most sem fog csalódní. Aki pedig nem, az mindenképpen tegyen egy próbát ezzel a könyvvel.

Tartalom

- 1 BÁN MAGDOLNA: Főszerkesztői gondolatok

ARANYALMA EZÜSTTÁNYÉRON

- 2 KOMÁDI RÓBERT: BÚÚÉK

LÉLEKTŐL LÉLEKIG

- 4 HORVÁTH ANIKÓ: Örömuzenet
5 ANSELM GRÜN: Egyszerűen élni
6 Énekmagyarázatok református énekeinkhez
7 JUHÁSZ KATALIN: Kirakat

NÉGYSZEMKÖZT

- 8 BÁN MAGDOLNA, T. KABAI VIRÁG: Interjú Hodánics Tamás kórházlelkésszel

EZ TÖRTÉNT...

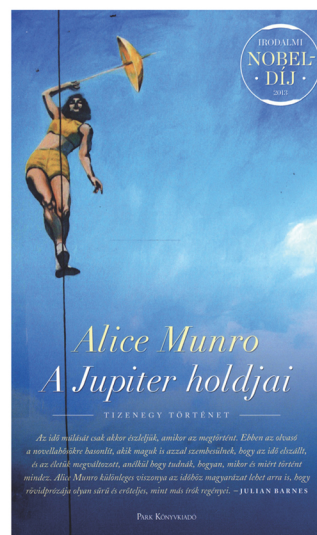
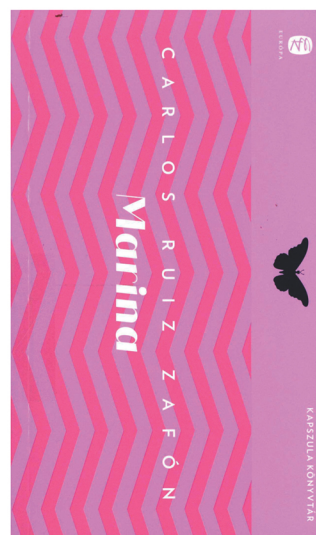
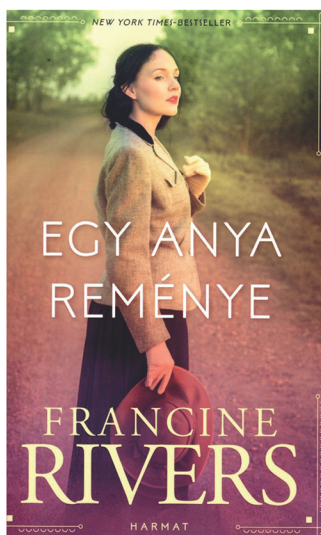
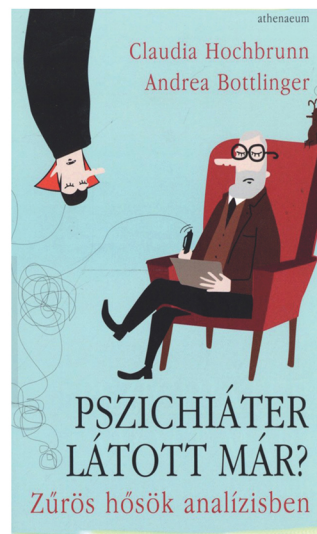
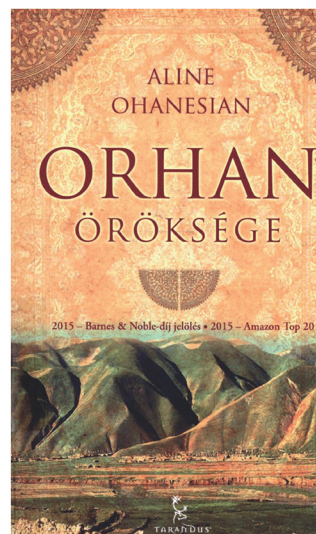
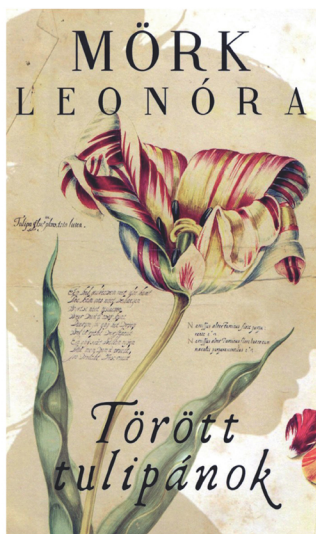
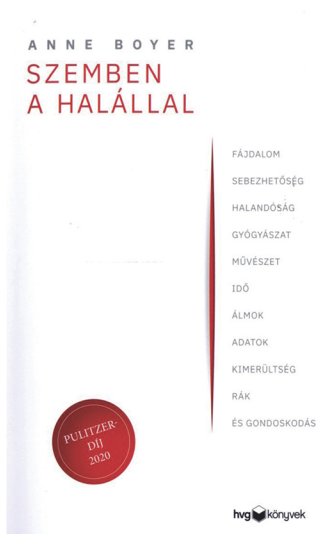
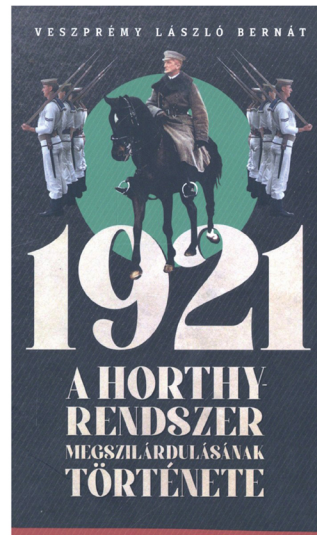
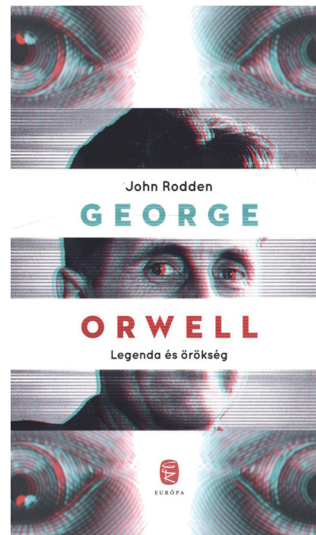
- 12 BÖNDÖRNÉ JAKSA JUDIT: Felmentünk a hegyre
15 KUTI JÓZSEF: Jubileumi Gryllus-koncert a református templomban
18 BÁRDOS PÉTERNÉ: Na bisztrav
20 PÁLNÉ LENCSÉS SZILVIA, PÁL FERENC: Miért éppen Ciprus?
28 VARGA NÁNDOR: Az Újkollégium felújítása és fejlesztése
30 VASS-EYESEN ÁKOS: Egyházzenei hét Tahiban
31 KOVÁCS LEVENTE: 100 éve született dr. Kálmán Lajos
38 HÉJJASNÉ SZÉL ZSUZSA: Személyes élményeim, emlékeim dr. Kálmán Lajos tanár úrról

GYÜLEKEZETI ÉLET

- 39 SZABÓ ZSUZSANNA: „Lépj a megújulásért!”
40 KOMÁDI RÓBERT: Konfirmáció
42 PÁLNÉ LENCSÉS SZILVIA: Széchenyivárosi Emmaus nap
43 TÖRÖK PIROSKA: Búcsú a kecskemét-petőfivárosi gyülekezettől
45 KUTI JÓZSEF: Újabb lépések a széchenyivárosi templom felépítése felé
46 Dr. Dömötör Endre tiszteletbeli presbiterre emlékezünk...
49 LACZAY ANDRÁS: Katonatelepi mozaikok

- 51 NAGY ILONA HENRIETTA: Többgenerációs tábor
- 55 NAGY ILONA HENRIETTA: Ifjúsági táborok
- 35** EMMAUS
- 59 PUSKÁS JÚLIA: Emmaus bizottság szolgálata
- ☾** DIAKÓNIA
- 69 T. KABAI VIRÁG: Demenciával élők napközbeni ellátását segítő részleg kialakítása a Budai utcán
- 70 SZILASI ILDIKÓ: Bemutatkozik a diakóniai központ
- CS** CSALÁDPASZTORÁCIÓ
- 77 FODORNÉ DR. ABLONCZY MARGIT: Családpasztoráció
- ☾** KOLLÉGIUMI ÉLET
- 80 BÁN MAGDOLNA: Köszönöm
- 82 Bemutatkoznak az általános iskola új munkatársai
- 84 CSÓSZNÉ PETŐ KRISZTINA: Napközis Erzsébet-tábor
- 87 LÉVAI LEVENTE GÁBOR: Kirándulás Mohácsra
- 89 TÓTH IMRE: Tehetséggondozás a maszkok árnyékában
- 91 JUHÁSZ KATALIN: Terepgyakorlat az orchidea tanösvényen Páhiban
- 93 ÁIPLI ERIKA: Tanárjelöltek mentorálása
- ☰** KÖZÖTTÜNK ÉLNEK
- 95 BÁN MAGDOLNA, T. KABAI VIRÁG: Interjú a Bartha házaspárral
- ||O** MÓZESKOSÁR
- 100 FARKAS DÓRA: Generációról generációra, avagy nemzedékről nemzedékre
- ☾** KÖNYVAJÁNLÓ
- 102 RIGÓ RÓBERT: Szabó Gábor emlékei
- 105 SZABÓ KATALIN: Jeanine Cummins: Amerika földje (American dirt)
- 106 GÖRÖG KATALIN: Luca Di Fulvio: Amikor az álmaink ránk találnak

30 Konviktus

